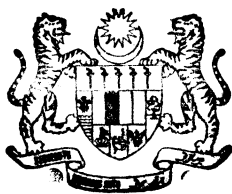

Jilid IV
Bil. 3

Hari Khamis
23hb Mac, 1978

PENYATA RASMI PARLIMEN

PARLIAMENTARY DEBATES

DEWAN RAKYAT

HOUSE OF REPRESENTATIVES

PARLIMEN KEEMPAT

Fourth Parliament

PENGGAL KEEMPAT

Fourth Session

KANDUNGANNYA

JAWAPAN-JAWAPAN MULUT BAGI PERTANYAAN-PERTANYAAN
[Ruangan 265]

USUL:

Ucapan Terima Kasih kepada D.Y.M.M. Timbalan Yang di-Pertuan Agong
[Ruangan 311]

MALAYSIA

DEWAN RAKYAT YANG KEEMPAT

Penyata Rasmi Parlimen

PENGGAL YANG KETIGA

AHLI-AHLI DEWAN RAKYAT

- Yang Berhormat Tuan Yang di-Pertua, TAN SRI DATUK SYED NASIR BIN ISMAIL, P.M.N., D.P.M.J., D.P.M.P., J.M.N., P.I.S. (Pagoh).
- Yang Amat Berhormat Perdana Menteri dan Menteri Pertahanan, DATUK HUSSEIN ONN, D.K. (Johor) (Sri Gading).
- „ Timbalan Perdana Menteri dan Menteri Perdagangan dan Perindustrian, DATO SERI DR MAHATHIR BIN MOHAMAD, S.S.D.K., S.S.A.P. (Kubang Pasu).
- Yang Berhormat Menteri Buruh dan Tenaga Rakyat, DATUK LEE SAN CHOON, S.P.M.J., S.S.I.J., K.M.N. (Segamat).
- „ Menteri Perhubungan, TAN SRI V. MANICKAVASAGAM, P.M.N., S.P.M.S. (Pelabuhan Kelang).
- „ Menteri Undang-undang, DATUK SRI HAJI HAMZAH BIN HAJI ABU SAMAH, S.S.A.P., S.I.M.P., S.M.K., S.P.D.K. (Temerloh).
- „ Menteri Sains, Teknologi dan Alam Sekitar, TAN SRI ONG KEE HUI, P.M.N., P.N.B.S., P.G.D.K. (Bandar Kuching).
- „ Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri, TAN SRI HAJI MUHAMMAD GHAZALI BIN SHAFIE, P.M.N., S.I.M.P., S.P.D.K. (Lipis).
- „ Menteri Kerjaraya dan Kemudahan-kemudahan Awam, DATUK HAJI ABDUL GHANI GILONG, S.P.D.K., J.P. (Kinabalu).
- „ Menteri Kemajuan Tanah dan Kemajuan Wilayah, TAN SRI DATUK HAJI ABDUL KADIR BIN YUSOF, P.M.N., S.P.M.J., S.P.D.K. (Tenggaroh).
- „ Menteri Kebajikan Am, DATIN PADUKA HAJAH AISHAH BINTI HAJI ABDUL GHANI, D.P.M.S., J.M.N. (Kuala Langat).
- „ Menteri Perusahaan Utama, DATUK AMAR HAJI ABDUL TAIB BIN MAHMUD, D.A., P.G.D.K. (Samarahan).
- „ Menteri Luar Negeri, Y.M. TENGKU DATUK AHMAD RITHAUDDEEN AL-HAJ BIN TENGKU ISMAIL, S.P.M.P., P.M.K. (Kota Bharu).
- „ Menteri Perumahan dan Kemajuan Perkampungan, DATO' MICHAEL CHEN WING SUM, D.P.M.S. (Ulu Selangor).
- „ Menteri Pelajaran, DATUK MUSA BIN HITAM, S.P.M.J., S.S.I.J. (Labis).
- „ Menteri Kewangan, Y.M. TENGKU TAN SRI RAZALEIGH HAMZAH, P.S.M., S.P.M.K. (Ulu Kelantan).
- „ Menteri Kebudayaan, Belia dan Sukan, DATUK ABDUL SAMAD BIN IDRIS, J.M.N., P.J.K. (Kuala Pilah).
- „ Menteri Kerajaan Tempatan dan Wilayah Persekutuan, TUAN HAJI HASSAN ADLI BIN HAJI ARSHAD, J.S.M. (Bagan Datok).

Yang Berhormat Menteri Kesihatan, TAN SRI CHONG HON NYAN, P.S.M., J.M.N.
(Batu Berendam).

„ Menteri Pertanian, DATO' SHARIFF AHMAD, D.S.A.P., D.I.M.P., J.M.N. (Jerantut).

„ Menteri Penerangan, DATO' MOHAMED BIN RAHMAT, S.P.M.J., S.S.I.J.,
D.P.M.J., K.M.N. (Pulai).

„ Menteri Tak Berpotfolio, TUAN RICHARD HO UNG HUN (Lumut).

„ Tuan (Timbalan) Yang di-Pertua, TUAN AZAHARI BIN MD. TAIB, J.S.M.,
A.M.N., S.M.K., J.P. (Kulim Bandar Bahru).

„ Timbalan Menteri Perusahaan Awam, DATO' HAJI MUSTAPHA BIN HAJI
ABDUL JABAR, D.P.M.S., J.M.N., J.P. (Sabak Bernam).

„ Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri, DATO' SERI HAJI
KAMARUDDIN BIN HAJI MOHD. ISA, S.P.M.P., K.M.N., J.P. (Larut).

„ Timbalan Menteri Pelajaran, DATO' CHAN SIANG SUN, D.I.M.P., J.S.M.,
A.M.N., P.J.K., J.P. (Bentong).

„ Timbalan Menteri Pertahanan, TUAN MOKHTAR BIN HAJI HASHIM (Tampin).

„ Timbalan Menteri Kesihatan, DR SULAIMAN BIN HAJI DAUD, J.B.S.
(Santubong).

„ Timbalan Menteri Perusahaan Utama, TUAN PAUL LEONG KHEE SEONG
(Taiping).

„ Timbalan Menteri Perumahan dan Kemajuan Perkampungan,
DATO' HAJI RAMLI BIN OMAR, D.P.M.P., K.M.N., P.M.P. (Bagan Serai).

„ Timbalan Menteri Kerjaraya dan Kemudahan-kemudahan Awam,
DR GOH CHENG TEIK (Nibong Tebal).

„ Timbalan Menteri Kewangan, DATO' DR NEO YEE PAN, D.P.M.J. (Muar).

„ Timbalan Menteri Perhubungan, TUAN MOHD. ALI BIN M. SHARIFF
(Kuantan).

„ Timbalan Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri, TUAN RAIS YATIM (Jelebu).

„ Timbalan Menteri Kerajaan Tempatan dan Wilayah Persekutuan,
TUAN S. SUBRAMANIAM (Damansara).

„ Timbalan Menteri Pertanian, TUAN EDMUND LANGGU ANAK SAGA, P.B.S.
(Saratok).

„ Timbalan Menteri Buruh dan Tenaga Rakyat, TUAN K. PATHMANABAN,
K.M.N. (Telok Kemang).

„ Timbalan Menteri Perdagangan dan Perindustrian, DATO' LEW SIP HON,
J.M.N., K.M.N. (Shah Alam).

„ Timbalan Menteri Perdagangan dan Perindustrian, TUAN ABDUL MANAN BIN
OTHMAN, P.P.T. (Kemaman).

„ Timbalan Menteri Penerangan, DR LING LIONG SIK (Mata Kuching).

„ Setiausaha Parlimen Kementerian Kebajikan Am, TUAN PATRICK ANEK
UREN (Bau-Lundu).

„ Setiausaha Parlimen Kementerian Luar Negeri, TUAN ZAKARIA BIN HAJI
ABDUL RAHMAN (Besut).

„ Setiausaha Parlimen Kementerian Perhubungan, TUAN LUHAT WAN (Baram).

„ Setiausaha Parlimen Kementerian Kesihatan, TUAN JAWAN ANAK EMPALING
(Rajang).

- Yang Berhormat Setiausaha Parlimen Kementerian Pertahanan, DATO' ABDUL JALAL BIN HAJI ABU BAKAR, D.P.M.J., S.M.J., A.M.N. (Batu Pahat).
- „ Setiausaha Parlimen Kementerian Kemajuan Tanah dan Kemajuan Wilayah, DATUK HAJI EMBONG BIN YAHYA, A.M.N. (Ledang).
- „ Setiausaha Parlimen Kementerian Kebudayaan, Belia dan Sukan, DATO' SAADUN BIN MUHAMMAD NOH (Panti).
- „ TUAN HAJI NIK ABDUL AZIZ BIN NIK MAT, K.M.N., J.P. (Pengkalan Chepa).
- „ TAN SRI ABDUL AZIZ BIN YEOP AL-HAJ, P.S.M. (Padang Rengas).
- „ TUAN ABDUL GHAFAR BIN BABA (Alor Gajah).
- „ DATUK PATINGGI TAN SRI (DR) HAJI ABDUL-RAHMAN BIN YA'KUB, D.P., P.M.N., S.P.M.J., S.I.M.P., S.P.M.K., S.P.D.K., P.N.B.S. (Payang).
- „ TUAN HAJI ABDUL RASHID BIN HAJI JAIS, A.D.K., A.S.D.K. (Ulu Padas).
- „ TUAN HAJI ABDUL WAHAB BIN YUNUS, P.J.K. (Dungun).
- „ DATUK HAJI ABDULLAH AHMAD, S.J.M.K., D.P.M.K., P.N.B.S. (Machang).
- „ TUAN ABDULLAH MAJID, K.M.N. (Raub).
- „ PENGHULU ABIT ANAK ANGKIN, P.P.N. (Kapit).
- „ TUAN ABU BAKAR BIN ARSHAD (Hilir Perak).
- „ DATUK HAJI ABU BAKAR BIN UMAR, D.S.D.K. (Kota Setar).
- „ TUAN HAJI AHMAD BIN HAJI ITHNIN (Jasin).
- „ PENGIRAN HAJI AHMAD BIN PENGIRAN INDAR, A.S.D.K., A.D.K. (Kinabatangan).
- „ TUAN HAJI AHMAD SHUKRI BIN HAJI ABD. SHUKOR (Padang Terap).
- „ TUAN AJAD BIN O. T. OYONG, A.D.K. (Labuk-Sugut).
- „ TUAN A. K. ALIUDDIN (Kimanis).
- „ TUAN ARIFFIN BIN HAJI DAUD (Permatang Pauh).
- „ TUAN AU HOW CHEONG (Telok Anson).
- „ TUAN AZHARUL ABIDIN BIN HAJI ABDUL RAHIM (Batang Padang).
- „ TUAN BUJA BIN GUMBILAI, A.S.D.K. (Tuaran).
- „ DR CHEN MAN HIN (Seremban).
- „ TUAN CHIAN HENG KAI (Batu Gajah).
- „ TUAN CHIENG TIONG KAI *alias* CHIENG SIE LUNG (Sarikei).
- „ TUAN CHIN HON NGIAN (Rengam).
- „ PUAN CHOW POH KHENG (Selayang).
- „ TUAN RICHARD DAMPENG ANAK LAKI (Serian).
- „ TUAN EDWIN ANAK TANGKUN, A.B.S. (Batang Lupar).
- „ TUAN FAN YEW TENG (Mengelembu).
- „ TUAN FARN SEONG THAN (Sungai Besi).
- „ DATIN HAJJAH FATIMAH BINTI HAJI ABDUL MAJID, J.M.N., P.I.S. (Semerah).
- „ TUAN HAJI HADADAK BIN HAJI D. PASAUK (Simunjan).
- „ DATUK HARRIS BIN MOHD. SALLEH (Keningau).
- „ TUAN HASHIM BIN GHAZALI (Matang).
- „ DATUK NIK HASSAN BIN ABDUL RAHMAN, S.P.M.T., P.S.D., K.M.N. (Kuala Nerus).
- „ TUAN SYED HASSAN BIN SYED MOHAMED, P.J.K. (Arau).
- „ DR HEE TIEN LAI *alias* HEE TEN LAI, A.M.N., P.I.S. (Ayer Hitam).

- Yang Berhormat TUAN HISHAMUDDIN BIN HAJI YAHYA (Maran).
- „ TUAN HAJI IKHWAN BIN NASIR (Pontian).
- „ TUAN JAAFAR BIN HAMZAH, P.I.S. (Johor Bahru).
- „ TUAN HAJI JAMIL BIN ISHAK, P.J.K. (Tanjong Karang).
- „ TUAN JONATHAN NARWIN ANAK JINGGONG (Lubok Antu).
- „ TUAN LATIP BIN HAJI DRIS (Mukah).
- „ TUAN LEE BOON PENG, A.M.N., J.P., P.J.K. (Mantin).
- „ TUAN LEE LAM THYE (Kuala Lumpur Bandar).
- „ TAN SRI DATO' LEE SIOK YEW, P.M.N., S.P.M.S., P.J.K. (Ulu Langat).
- „ TUAN LEO MOGGIE ANAK IROKE (Kanowit).
- „ TUAN LIBEN ANAK KATO *alias* WAIRY LEBEN ANAK KATO (Betong).
- „ TUAN LIM CHO HOCK (Ipoh).
- „ DR LIM CHONG EU (Tanjong).
- „ TUAN LIM KIAM HOON *alias* LIM AH YING (Padang Serai).
- „ TUAN LIM KIT SIANG (Kota Melaka).
- „ DATUK PETER LIM PUI HO, P.G.D.K., J.P., B.K. (Sandakan).
- „ DATUK PETER LO SU YIN, P.G.D.K. (Gaya).
- „ DATUK LOH FOOK YEN (Kluang).
- „ TUAN LUKMAN BIN ABDUL KADIR, P.J.K. (Ulu Nerus).
- „ TUAN HAJI MADINA BIN UNGGUT, P.P.N. (Bandau).
- „ DATUK ALBERT MAH, D.P.M.N., K.M.N., P.J.K. (Bukit Bendera).
- „ TUAN MAK HON KAM, A.M.P. (Tanjong Malim).
- „ DATUK HAJI MOHAMED BIN YAACOB, S.P.M.K., P.G.D.K., S.M.T (Tanah Merah).
- „ TUAN HAJI MOHAMED KHIR JOHARI (Kuala Muda).
- „ DATUK MOHAMED NAJIB BIN TUN HAJI ABDUL RAZAK, O.K.I.S. (Pekan).
- „ TAN SRI HAJI MOHAMED SAID BIN KERUAK, P.M.N., S.P.D.K. (Kota Belud).
- „ DATUK MOHAMED SOPIEE BIN SHEIKH IBRAHIM, J.M.N. (Kepala Batas).
- „ DATUK HAJI MOHD. ASRI BIN HAJI MUDA, S.P.M.K., S.P.D.K. (Nilam Puri).
- „ TUAN MOHD. BAKRI BIN ABDUL RAIS (Parit).
- „ TUAN HAJI MOHD. IDRIS BIN HAJI IBRAHIM, J.S.M. (Setapak).
- „ TUAN MOHD. SALLEH BIN DATUK PANGLIMA ABDULLAH, A.S.D.K., A.D.K. (Silam).
- „ TUAN HAJI MOHD. TAUFECK BIN O. K. K. HAJI ASNEH, B.S.K., B.K., P.P.M. (Hilir Padas).
- „ TUAN MOHD. ZAHARI BIN AWANG (Kuala Krai).
- „ TUAN HAJI MOHD. ZAIN BIN ABDULLAH (Bachok).
- „ DATUK ENGKU MUHSEIN BIN ABDUL KADIR, D.P.M.T., J.M.N., P.J.K. (Ulu Trengganu).
- „ TUAN MUSTAPHA *alias* HASSAN BIN ALI (Kuala Trengganu).

- Yang Berhormat** TUN DATU HAJI MUSTAPHA BIN DATU HARUN, S.M.N., S.P.D.K., S.I.M.P., P.N.B.S., S.P.M.J., S.P.M.P., S.P.C.M., K.C.R.L. (Marudu).
- „ DATUK SYED NAHAR BIN TUN SYED SHEH SHAHABUDDIN, D.P.M.K., K.M.N., (Jerlun-Langkawi).
- „ RAJA DATO' NASRON BIN RAJA ISHAK, K.M.N., P.J.K. (Kuala Selangor).
- „ TUAN NGAN SIONG HING (Kinta).
- „ TENGKU NOOR ASIAH BINTI TENGKU AHMAD, A.M.N., P.B. (Tumpat).
- „ TUAN OH KENG SENG (Petaling).
- „ TOH PUAN OON ZARIAH BINTI ABU BAKAR, A.M.N., A.M.P., P.J.K. (Kuala Kangsar).
- „ TUAN OO GIN SUN, A.M.K. (Alor Setar).
- „ TUAN PANG SUI CHEE *alias* ALEX PANG, B.K., A.D.K. (Tawau).
- „ TUAN RACHA UMONG, P.B.S. (Limbang-Lawas).
- „ TUAN RASIAH RAJASINGAM (Jelutong).
- „ TUAN S. SAMY VELLU, A.M.N. (Sungai Siput).
- „ TUAN SANUSI BIN JUNID (Jerai).
- „ DATUK SENU BIN ABDUL RAHMAN (Kuala Kedah).
- „ TUAN SHAARI BIN JUSOH, P.P.N. (Kangar).
- „ DATUK HAJI SHAFIE BIN ABDULLAH, P.G.D.K., A.M.N., B.C.K., P.B.S., J.P. (Baling).
- „ TUAN SHAMSUDDIN BIN DIN, P.P.N. (Grik).
- „ TUAN SHAMSURI BIN MD. SALEH, A.M.N., J.P. (Balik Pulau).
- „ TUAN SIBAT ANAK TAGONG *alias* SIBUT MIYUT ANAK TAGONG (Ulu Rajang).
- „ TUAN THOMAS SALANG SIDEN (Julau).
- „ TUAN HAJI SUHAIMI BIN DATUK HAJI KAMARUDDIN, A.M.N. (Sepang).
- „ WAN SULAIMAN BIN HAJI IBRAHIM, S.M.K. (Pasir Puteh).
- „ TUAN SULAIMAN BIN HAJI TAIB, A.M.P. (Parit Buntar).
- „ TUAN SU LIANG YU (Beruas).
- „ DR TAN CHEE KHOON (Kepong).
- „ TUAN TAN CHENG BEE, A.M.N., J.P. (Bukit Mertajam).
- „ DATUK JAMES STEPHEN TIBOK, P.G.D.K., A.D.K. (Penampang).
- „ TUAN TING LING KIEW (Bintulu).
- „ TUAN WEE HO SOON (Bandar Sibul).
- „ TUAN YANG SIEW SIANG, P.B.S. (Miri-Subis).
- „ DATUK STEPHEN YONG KUET TZE, P.N.B.S. (Padawan).
- „ TUAN HAJI YUSOF RAWA *alias* HAJI YUSOF BIN HAJI ABDULLAH, J.P. (Ulu Muda).
- „ TENGKU ZAID AL-HAJ BIN TENGKU AHMAD, D.P.M.K., J.M.K., S.M.K. (Pasir Mas).
- „ WAN ZAINAB BINTI M. A. BAKAR, A.M.N., P.J.K. (Sungai Petani).
- „ TUAN HAJI ZAKARIA BIN ISMAIL, P.B. (Rantau Panjang).

DEWAN RAKYAT

PEGAWAI-PEGAWAI KANAN

Setiausaha Dewan Rakyat: Datuk Azizul Rahman bin Abdul Aziz.

Pemangku Timbalan Setiausaha: Mohd. Salleh bin Abu Bakar.

Penolong Setiausaha: Ghazali bin Haji Abd. Hamid.

BAHAGIAN PENYATA RASMI PARLIMEN

Penyunting: Yahya Manap.

Penolong Penyunting: P. B. Menon.

Penolong Penyunting: Osman bin Sidik.

Pemberita-pemberita:

N. Ramaswamy.

Louis Yeoh Sim Ngoh.

Abdul Rahman bin Haji Abu Samah.

Suhor bin Husin.

Amran bin Ahmad.

Mohd. Saleh bin Mohd. Yusof.

Margaret Chye Kim Lian.

Puan Ng Chong Kin.

Puan Kong Yooi Thong.

Juliah binti Awam.

Supiah binti Dewak.

Ismail bin Hassan.

Shamsiah binti Mohd. Yusof.

Kalsom binti Ghazali.

BENTARA MESYUARAT

Mejar (B) Musa bin Alang Ahmad.

MALAYSIA

DEWAN RAKYAT

Khamis, 23hb Mac, 1978

Mesyuarat dimulakan pada pukul 2.30 petang

DOA

(Tuan Yang di-Pertua *mempengerusikan*
Mesyuarat)

JAWAPAN-JAWAPAN MULUT BAGI PERTANYAAN- PERTANYAAN

LAWATAN TIMBALAN PERDANA MENTERI KE AMERIKA SYARIKAT/ UNITED KINGDOM

1. Tuan Haji Abdul Wahab bin Yunus minta Perdana Menteri menyatakan hasil lawatan Timbalan Perdana Menteri ke Amerika Syarikat dan negara-negara lain baharu-baharu ini dalam usaha beliau untuk menarik modal asing ke negeri ini dan apakah sambutan yang diperolehi setakat ini.

Timbalan Perdana Menteri (Dato Seri Dr Mahathir bin Mohamad): Tuan Yang di-Pertua, lawatan Timbalan Perdana Menteri iaitu saya ke Amerika Syarikat dan United Kingdom mulai 14hb Disember, 1977 ialah lawatan tidak rasmi sambil bercuti rehat. Walau bagaimanapun, Y.A.B. Timbalan Perdana Menteri iaitu saya telah mengambil kesempatan mengadakan perjumpaan dengan ahli-ahli perindustrian dan bank di seluruh Texas yang dianjurkan oleh First Republic National Bank bertempat di Dallas. Melalui perjumpaan-perjumpaan seperti ini, yang juga diadakan di London dan Los Angeles, masyarakat perindustrian telah mendapat penjelasan yang luas mengenai segala peluang dan aspek pelaburan di Malaysia.

Perhitungan hal dari lawatan yang tidak rasmi itu tidaklah mudah dibuat dengan tepat. Mungkin kesan lawatan dapat dianggarkan dari kesediaan golongan ahli perniagaan mengambil bahagian dalam perjumpaan-perjumpaan tersebut. Ini juga mungkin merupakan kesan yang positif ter-

hadap hasil lawatan rasmi saya pada bulan Julai 1977 di mana masyarakat perindustrian di Amerika khususnya telah menaruh minat untuk melabur di Malaysia.

Hasil daripada lawatan saya yang pertama itu beberapa pertanyaan telah diterima oleh Lembaga Kemajuan Perusahaan Persekutuan (FIDA) mengenai peluang-peluang pelaburan di Malaysia dan beberapa syarikat Amerika telah melakukan lawatan ke Malaysia bagi tujuan tersebut.

Baru-baru ini pegawai-pegawai eksekutif kanan Reynolds International Incorporation telah melawat Malaysia dan mengadakan beberapa perbincangan dengan pihak FIDA dan Kerajaan-kerajaan Negeri Sabah dan Sarawak untuk mendirikan sebuah kompleks melabur aluminium dan membekalkan kuasa. Projek tersebut melibatkan pelaburan modal kira-kira M\$900 juta. Sementara itu lain-lain cadangan yang telah dikemukakan oleh syarikat-syarikat Amerika termasuk projek perabut kayu oleh syarikat MC Donnel Douglas Co., projek tanaman secara hydroponics oleh syarikat Homeland Industries Incorporation dan projek kertas sanitari oleh syarikat Scott Paper Company. Kesemua projek-projek tersebut sedang dikaji dan akan dilaksanakan secepat mungkin jika didapati "feasible".

Tuan Haji Abdul Wahab bin Yunus: Tuan Yang di-Pertua, memandangkan kepada kenyataan Yang Amat Berhormat Timbalan Perdana Menteri tadi, nampaknya sambutan daripada pemodal-pemodal Amerika untuk menanam modal di sini adalah baik sekali. Bolehkah Yang Amat Berhormat menerangkan tentang kerjasama antara pemodal sana dengan Kerajaan Malaysia ataupun perbadanan Malaysia dalam bentuk mendirikan perusahaan-perusahaan di sini, apakah ianya akan dipunyai oleh mereka semata-mata ataupun dengan kerjasama daripada pihak kita juga?

Dato Seri Dr Mahathir bin Mohamad: Tuan Yang di-Pertua, bentuk kerjasama antara syarikat-syarikat ini dengan badan-badan yang ditubuhkan oleh Kerajaan tidaklah dapat saya jelaskan satu-persatu kerana saya memerlukan masa untuk mengumpul butir-butir ini. Tetapi yang jelas ialah umpamanya berkenaan dengan Syarikat Reynolds International, mereka akan bekerjasama dengan Kerajaan Negeri Sabah dan Sarawak kerana mereka memerlukan penyertaan daripada pemodal-pemodal dalam negeri ini untuk mengadakan kilang-kilang melebur aluminium yang menelan belanja yang begitu tinggi sehingga M\$900,000 juta.

Ada lagi kerjasama yang berbentuk pembinaan Hydro-Electric Power Station dan juga perlombongan arang batu di Sarawak yang mana ini memerlukan pembinaan jalan-jalan keretapi dan facilities pelabuhan dan sebagainya yang mana ini akan melibatkan bukan sahaja pemodal daripada Amerika tetapi juga Kerajaan-kerajaan Negeri.

Selain daripada itu, ada syarikat-syarikat ini yang telah berjumpa dengan pemodal-pemodal tempatan untuk mengadakan usahasama.

Tuan Lee Lam Thye: Soalan tambahan, Tuan Yang di-Pertua. Saya ingin bertanya kepada Yang Amat Berhormat Timbalan Perdana Menteri samada dalam lawatan beliau ke Amerika Syarikat, adakah pihak swasta di sana menimbulkan perkara tentang Akta Penyelarasan Perindustrian dan jika ada, apakah penjelasan yang telah diberikan oleh beliau terhadap perkara ini?

Dato Seri Dr Mahathir bin Mohamad: Saya tidak berapa dengar.

Tuan Yang di-Pertua: Sekali lagi.

Tuan Lee Lam Thye: Tadi saya ada bertanya untuk mendapat tahu samada pihak swasta di Amerika Syarikat ada menimbulkan perkara mengenai Akta Penyelarasan Perindustrian (ICA) dan jika ada, apakah penjelasan yang telah diberikan oleh beliau terhadap perkara ini?

Dato Seri Dr Mahathir bin Mohamad: Tuan Yang di-Pertua, sebenarnya dalam perjumpaan dengan pengusaha-pengusaha di Amerika Syarikat, saya bermula dengan membuat ucapan penjelasan yang mana

dalam ucapan itu saya juga menjelaskan tentang Akta Penyelarasan Perindustrian ini (ICA). Tetapi apabila saya telah tamat membuat penjelasan ini ada di antara pengusaha-pengusaha daripada Amerika ini yang berkata kenapakah Malaysia terlalu defensive berkenaan dengan Undang-undang ICA ini, sedangkan ini tidak jadi masalah kepada pelabur-pelabur daripada Amerika. Mereka berpendapat bahawa tiap-tiap negeri yang mereka ingin menanam modal meletakkan berbagai jenis syarat dan ada pula negeri-negeri yang walaupun tidak meletakkan syarat tetapi secara kebetulan ada syarat-syarat yang tidak tercatat iaitu ada pemberian-pemberian yang mana perkara ini telahpun timbul di dalam siasatan oleh Kongress di Amerika. Jadi pada mereka soal ICA ini tidak menjadi batu penghalang terhadap pelaburan, kalau pada ketika ini mereka tidak melabur begitu banyak di Malaysia ini ialah dengan kerana depression di dalam pelaburan seluruh dunia, bahkan mereka tidak melabur pun seperti yang dijangka oleh negara mereka sendiri. Jadi, tidaklah benar bahawa I.C.A. ini menjadi halangan, tetapi ada perkara-perkara lain di Malaysia ini yang menjadi penghalang kepada pelaburan yang besar dan perkara yang lain ini saya sedang menyelidik dan mencari jalan mengatasinya, tetapi bukan ICA.

TRIBUNAL PERKHIDMATAN AWAM

2. Tuan Farn Seong Than minta Perdana Menteri menyatakan bilangan kes-kes yang telah dirujukkan dan dihadapkan kepada Tribunal Perkhidmatan Awam semenjak ditubuhkan pada lewat tahun lalu.

Dato Seri Dr Mahathir bin Mohamad: Tuan Yang di-Pertua, soalan yang hampir sama dan memerlukan jawapan yang sama telahpun dijawab di Dewan ini pada 22hb Mac, 1978 ketika menjawab soalan Ahli Yang Berhormat dari Kota Melaka. Oleh itu, saya tidak ada apa-apa lagi untuk menambah mengenai perkara tersebut.

MINYAK TANAH/DIESEL— KEKURANGAN

3. Tuan Jaafar bin Hamzah minta Menteri Perdagangan dan Perindustrian menyatakan samada beliau sedar tentang kekurangan minyak tanah dalam daerah Johor Bahru

yang mendatangkan kegelisahan di antara pengguna-pengguna, dan jika ya, nyatakan mengapa perkara ini boleh berlaku sedangkan pengakuan telah dibuat beberapa kali oleh Kementerian yang berkenaan bahawa perkara seperti ini tidak akan berlaku lagi di masa-masa yang akan datang.

Timbalan Menteri Perdagangan dan Perindustrian (Tuan Abdul Manan bin Othman): Tuan Yang di-Pertua, Kementerian saya telahpun menjalankan kajian yang komprehensif ke atas kekurangan minyak tanah dan diesel semasa menimbangkan permohonan kenaikan harga oleh syarikat-syarikat minyak pada tahun lalu kerana masaalah bekalan ada kaitannya dengan harga. Hasil dari kajian tersebut telah didapati bahawa sebab utama mengapa terjadi kekurangan bekalan minyak tanah dan diesel kepada pengguna-pengguna ialah kerana harga-harga yang terpaksa ditetapkan mempunyai dua peringkat (two tiers). Untuk pengguna biasa harga yang ditetapkan adalah terlalu rendah, iaitu 82 sen satu gelen untuk minyak tanah dan \$1.18 sen satu gelen untuk diesel harga di Kuala Lumpur. Untuk pengguna industri, harganya ialah dalam lingkungan \$1.40 sen satu gelen untuk minyak tanah dan \$1.30 sen satu gelen untuk minyak diesel.

Walaupun bekalan mencukupi untuk kegunaan ramai di satu-satu kawasan kekurangan berlaku kerana:

- (i) Beberapa industri kecil membeli minyak harga murah untuk orang biasa, sehingga bekalan di tempat-tempat menjadi kurang;
- (ii) Penyeludupan ke luar negeri minyak yang dibekalkan untuk orang ramai;
- (iii) Pembelian berlebihan oleh beberapa orang tempatan mungkin kerana harga satu tin lebih murah daripada harga mengikut botol atau kerana takut kekurangan berlaku;
- (iv) Lapuran tentang kekurangan minyak dalam akhbar biasanya menyebabkan orang ramai membeli lebih daripada keperluan semasa kerana takut kekurangan berlaku;
- (v) Bekalan minyak kepada peruncit dibuat beberapa hari sekali. Pembelian berlebihan menyebabkan bekalan habis terlalu awal dan pesanan bekalan tambahan mengambil masa untuk dipenuhi;

(vi) Ada orang yang boleh menukar warna biru minyak tanah supaya tidak berwarna dan boleh dijual dengan harga \$1.40 sen satu gelen;

(vii) Ada juga usaha mencampuri minyak tanah yang murah dengan diesel atau mengguna minyak tanah terus mengganti diesel.

Yang menjadi masaalah ialah kekurangan minyak boleh menyebabkan kekurangan bertambah. Umpamanya, jika kekurangan berlaku di satu tempat kerana penyeludupan ke luar negeri, atau kerana pembelian yang berlebihan, perkara ini dilapur dalam akhbar. Apabila orang lain di tempat itu atau di tempat lain membaca bahawa ada kekurangan minyak mereka membeli lebih daripada biasa untuk mengelak daripada kekurangan minyak. Dengan pembelian ini tentulah orang lain tidak akan dapat membeli minyak kerana stok peruncit untuk 7 hari sudah habis dalam masa 5 hari. Pesanan mungkin dibuat untuk tambahan minyak, tetapi sebelum bekalan baru dibuat kekurangan berlaku dan lapuran mungkin dibuat yang akan menyebabkan lebih ramai cuba membeli. Kerana terlalu banyak pesanan, syarikat tidak mungkin membekal semuanya dengan serta merta.

Walaupun peristiwa ini berlaku, kekurangan minyak tidak pernah menyeluruh. Kekurangan biasanya berlaku di beberapa tempat sahaja dan buat beberapa hari sahaja. Apabila Kementerian diberitahu tindakan diambil untuk mengarah syarikat minyak supaya membekal tempat yang terlibat. Tetapi biasanya syarikat mengambil tindakan membekal tanpa arahan dari Kementerian.

Selagi harga minyak dijual lebih rendah dari kos dan subsidi dibayar oleh Kerajaan, dan harga dua peringkat digunakan kejadian kekurangan minyak di tempat-tempat tetap akan berlaku. Kejadian ini boleh dihapuskan jika Kerajaan membenar kenaikan harga minyak kepada paras yang menampung kos. Kerajaan tidak sanggup berbuat demikian kerana bahan ini diguna oleh golongan yang miskin di negara kita.

Tuan Haji Abdul Wahab bin Yunus: Tuan Yang di-Pertua, seperti yang disebut oleh Yang Berhormat Timbalan Menteri sekejap tadi bahawa Kementerian tahu tentang kekurangan ini berdasarkan fakta-fakta yang tersebut. Tetapi saya hairan kenapa tidak

boleh diatasi dengan seberapa segera, sedangkan Kementerian tahu dengan kenyataan Timbalan Perdana Menteri tadi. Sebagai satu contoh kalau di satu daerah itu boleh dikatakan tidak ada minyak tanah, tetapi tindakan tidak dibuat begitu juga serupa juga kalau minyak diesel, kadang-kadang terpaksa kita menjelajah daripada satu daerah ke satu daerah dan dari satu negeri ke satu negeri mencari minyak diesel. Hatta kadang-kadang enjin motokar pun hampir mati, tetapi tidak diambil tindakan yang lebih berkesan, kenapa perkara ini berlaku?

Tuan Abdul Manan bin Othman: Tuan Yang di-Pertua, seperti yang diterangkan di dalam jawapan saya tadi, perkara ini bukanlah terjadi di seluruh negara kita, tetapi di tempat-tempat yang tertentu dan ini adalah sebab-sebab yang saya sebutkan dalam jawapan saya tadi. Jadi kadang-kadang tidaklah dapat mengambil tindakan segera oleh kerana syarikat minyak akan juga mengambil masa untuk membekal ke tempat-tempat yang habis sebelum daripada bekalan yang sepatutnya habis.

Tuan Haji Abdul Wahab bin Yunus: Tuan Adakah Yang Berhormat Timbalan Menteri bersetuju bahawa nampaknya kompeni-kompeni minyak lebih berkuasa daripada Kementerian untuk menentukan tempat-tempat yang disupplykan dan juga tempat-tempat yang di-tahan ataupun dikawal oleh mereka.

Tuan Abdul Manan bin Othman: Tuan Yang di-Pertua, saya tidak bersetuju oleh kerana kita ada membuat banciaan daripada tempat-tempat yang dikehendaki yang seharusnya sebanyak mana sepatutnya tempat-tempat itu consume minyak dan kajian ini dibuat dari satu masa ke satu masa.

Tuan Hishamuddin bin Haji Yahaya: Tuan Yang di-Pertua, saya sedar bahawa perkara kekurangan minyak ini memang tidak menyeluruh tetapi kalau ianya telah berlaku di Johor saya tahu ianya juga telah berlaku di merata-rata tempat di Pahang. Daripada jawapan Yang Berhormat Timbalan Menteri tadi adakah maksud beliau bahawa Kementerian ini telah sampai ke jalan yang buntu, bermakna dalam keadaan sekarang ini tidak ada jalan lain melainkan kekurangan minyak ini akan berlaku dari masa ke masa, daripada setempat ke setempat.

Tuan Abdul Manan bin Othman: Tuan Yang di-Pertua, consumption untuk minyak memang kita tahu sebanyak mana seharusnya diadakan dan seperti yang saya sebutkan tadi oleh kerana apabila satu tempat itu kekurangan selalunya selepas seseorang itu mendapat tahu jika ia tidak dapat membeli oleh kerana kekurangan, perkara ini dilaporkan dalam akhbar. Maka apabila perkara ini terjadi di Johor Bahru dengan sendirinya orang di kawasan Kelang umpamanya akan terus membeli untuk stok mereka dan dari situ dilaporkan balik oleh surat-khabar maka dengan sendirinya masing-masing ke tempat lain, masing-masing berebut untuk membekal lebih banyak daripada biasa.

Tuan Haji Suhaimi bin Datuk Haji Kamaruddin: Tuan Yang di-Pertua, di dalam jawapan Yang Berhormat Timbalan Menteri sebentar tadi menyatakan bahawa satu daripada sebab kekurangan minyak diesel ialah pihak industri membeli minyak diesel di filling station dan di situ harga minyak diesel lebih murah. Dengan hal demikian, bolehkah Yang Berhormat Timbalan Menteri memikirkan samada boleh dihadkan pembelian minyak diesel di stesyen-stesyen minyak supaya katakanlah seseorang tidak boleh membeli lebih daripada 30 gelen, dengan itu bermakna mereka yang membeli minyak di stesyen-stesyen diesel hanya membeli untuk kereta mereka dan bukanlah untuk membeli secara bulk untuk penggunaan kilang-kilang ataupun jentera-jentera yang besar. Soalan saya adakah Yang Berhormat Timbalan Menteri bercadang hendak menimbangkan sekatan ataupun had pembelian minyak diesel di stesyen-stesyen minyak?

Tuan Abdul Manan bin Othman: Tuan Yang di-Pertua, ini terpulang kepada tiap-tiap pam minyak itu oleh kerana di satu-satu kawasan itu ia tidak boleh terhad untuk membeli kereta sahaja oleh kerana barangkali dalam tempat itu ada kawasan-kawasan perusahaan yang berkehendakkan penggunaan diesel.

CUKAI TAMBAHAN

4. **Tuan Haji Ahmad Shukri bin Haji Abd. Shukor** minta Menteri Kewangan menyatakan samada beliau sedar bahawa Jabatan Hasil Dalam Negeri membebaskan pembayar cukai pendapatan dengan "CUKAI TAMBAHAN" disebabkan borang JA (i) iaitu (Pemberitahu

taksiran tambahan) dikumpulkan selama lebih kurang 6 hingga 7 tahun sekali tuntutan, sedangkan kira-kira pembayar berkenaan adalah biasa sahaja (oleh kerana mereka bukan majikan, bukan ahli perniagaan atau seumpamanya) dan berpendapatan dari dalam negeri sahaja, jika ya, nyatakan langkah yang akan diambil supaya perbuatan seperti itu tidak berterusan.

Tuan Timbalan Kewangan (Puan Rafidah Aziz): Tuan Yang di-Pertua, pihak Kementerian sedar akan perkara yang dikemukakan oleh Ahli Yang Berhormat itu. Bagaimanapun adalah menjadi tanggungjawab Jabatan Hasil Dalam Negeri untuk menentukan jumlah cukai yang ditaksir dan yang dikutipkan adalah berpatutan. Kerana itu, ada kalanya Jabatan tersebut perlu meneliti akaun-akaun pembayar cukai dengan mendalam bagi beberapa tahun terutama jika harta bendanya (pengumpulan kapital) tidak selaras dengan jumlah pendapatan yang dilaporkan olehnya kepada Jabatan Hasil Dalam Negeri. Kes seperti ini memakan masa untuk menyelesaikan penyiasatan sebelum pendapatan yang sebenar dan cukai yang berpatutan dapat dikira. Sekiranya terdapat berlakunya pendapatan yang tidak dilaporkan atau yang kurang dari pendapatan sebenar, cukai yang telah dibayar sudah tentu tidak mencukupi. Oleh itu cukai tambahan harus diperolehi semula daripada si pembayar cukai dan Notis bagi Taksiran Tambahan hendaklah dikeluarkan bagi tujuan ini. Walaupun pembayar cukai bukan seorang majikan atau seorang pedagang dan memperolehi pendapatan dalam negeri ini sahaja, dia sudah tentu boleh menerangkan punca-punca pendapatannya. Sekiranya ia boleh berbuat demikian dan telah membuktikan bahawa pendapatan yang dilaporkannya itu adalah betul, maka oleh demikian cukai tambahan tidak akan di perolehi lagi darinya.

Bagi kes-kes di mana Jabatan Hasil Dalam Negeri tiada apa-apa sebab untuk membuat penyiasatan, taksiran akan dikeluarkan dengan secepat mungkin kerana adalah lebih berfaedah bagi Kerajaan jika cukai dikutipkan dengan cepat.

Tuan Haji Ahmad Shukri bin Haji Abdul Shukor: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Bolehkah Yang Berhormat Timbalan Menteri berkenaan menyatakan mengapakah sehingga dua-tiga kali Cukai Tambahan itu dituntut. Maksud saya

umpamanya cukai bagi tahun 1971 taksiran-nya—bayar, tiga tahun kemudian datang cukai Tambahan borang JA (i)—bayar, empat tahun kemudian datang lagi untuk tahun itu juga—bayar, dua tahun lagi datang lagi untuk tahun itu juga—bayar. Soalan saya kenapakah sampai begitu Cukai Tambahan kepada cukai pendapatan ini. Adakah kerana dasar mengira perbelanjaan itu tidak tegas ataupun pengiraan itu salah teknik ataupun kekurangan pegawai dan sebagainya menyebabkan cukai tambahan bagi seorang yang pendapatannya biasa sahaja, macam soalan asal juga, tetapi sampai tiga kali Cukai Tambahan mengapa sahaja begitu. Saya harap mendapat penjelasan?

Tuan Yang di-Pertua: Ini sudah adakah yang kena Yang Berhormat?

Tuan Haji Ahmad Shukri bin Haji Abdul Shukor: Sudah ada!

Puan Rafidah Aziz: Tuan Yang di-Pertua, kalau perkara ini berlaku untuk taksiran tahun yang sama saya akan menyiasat kerana saya rasa perkara ini tidak akan berlaku melainkan kalau dalam taksiran yang pertama Jabatan sendiri telah membuat kesilapan dalam kiraannya dan dianggap kiraan yang baru itu yang memadai, tetapi kalau berlaku tiga empat kali seperti kata Ahli Yang Berhormat, silalah kemukakan. Tetapi kalau untuk lain-lain tahun, ini bermakna bahawa Jabatan mesti memastikan bagi tahun-tahun yang lepas itu ia dikenakan bayaran cukai yang sepatutnya. Ini mungkin tiap-tiap kali dia kena bayar tambahan kerana dia tidak melaporkan sepenuhnya pendapatannya yang sebenar. Silalah kemukakan.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat bolehlah sampaikan butir-butir itu kepada Yang Berhormat Timbalan Menteri. Ramai Ahli-ahli Yang Berhormat yang berminat dalam perkara ini.

Tuan Haji Ahmad Shukri bin Haji Abdul Shukor: Boleh, saya akan sampaikan minggu hadapan. Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan lagi. Daripada keterangan Yang Berhormat Timbalan Menteri berkenaan tadi mengatakan lambat kira, lambat selesai, sebab itulah datang cukai tambahan. Soalan saya, mengapa sampai 5 tahun, 6 tahun sekali sampai. Misalnya, cukai tambahan bagi tahun 1971, 1972, 1973, 1974, 1975 dan 1976

datang tahun 1978, sampai 5-6 tahun sekali datang cukai tambahannya sedangkan pembayar cukainya macam soalan asal jugalah, pembayar yang biasa.

Puan Rafidah Aziz: Tuan Yang di-Pertua, sebenarnya untuk menghitung tambahan kapital (capital creation) ataupun tambahan harta yang saya katakan tadi tidak dapat di-kesan dalam satu-dua tahun sahaja kerana hanya selepas tiga empat tahun sehabis-habis awal dapat kita tahu bahawa seseorang itu telah dapat memiliki harta yang banyak dapat kita buat taksiran dengan tepat dan menyiasat pula atas perkara itu.

BANK PEMBANGUNAN ISLAM

5. Datuk Haji Shafie bin Haji Abdullah minta Menteri Kewangan menyatakan setakat manakah kejayaan Bank Pembangunan Islam yang mana Malaysia adalah menjadi salah satu daripada anggota Jawatankuasa Persiapan untuk membangun dan membantu negara-negara Islam yang miskin dan apakah faedahnya yang Malaysia telah dapat dengan penubuhan Bank tersebut.

Puan Rafidah Aziz: Tuan Yang di-Pertua, Bank Pembangunan Islam telah membuat banyak kemajuan dalam usahanya untuk membangun dan membantu negara-negara Islam khasnya negara-negara Islam yang miskin sungguhpun Bank tersebut baru sahaja memulakan operasinya 15 bulan yang lalu. Sehingga akhir tahun 1977 sebanyak \$437.48 juta (AS\$182.3 juta) telah diluluskan bagi membiayai 31 projek di 17 negara ahli. Dari jumlah ini 30 projek adalah di negara-negara ahli yang mempunyai pendapatan per kapita kurang dari \$2,150 (AS\$900). Di antara 30 projek ini 12 projek telah diluluskan untuk dibiayai secara pinjaman yang tidak dikenakan faedah bagi negara-negara ahli yang miskin dan kurang maju dan 10 darinya adalah bagi negara-negara ahli yang pendapatan per kapitanya kurang daripada \$900 (AS\$380). Operasi-operasi Bank ini adalah berdasarkan prinsip Syariah.

Malaysia sebagai sebuah negara ahli Bank telah mendapat faedah dari penubuhan Bank tersebut. Dari segi fisikalnya 2 projek berharga \$30.2 juta telah diluluskan untuk Malaysia. Penyertaan Bank itu di dalam projek-projek tersebut adalah dari segi ekuiti dalam Syarikat Simen Sdn. Bhd. (Pahang)

sebanyak \$16.2 juta dan pemberian "lines of credit" sebanyak \$14 juta kepada Bank Pembangunan Malaysia Berhad.

Selain daripada itu sebagai sebuah negara Islam Malaysia telah dapat membuat sumbangan kepada usaha-usaha mengeratkan lagi tali persaudaraan dan juga perpaduan dengan negara-negara Islam sepertimana yang kita telah jalinkan apabila negara kita menjadi tuan rumah bagi mesyuarat tahunan kedua Lembaga Gabenor-gabenor Bank Pembangunan Islam di Kuala Lumpur pada 15hb hingga 18hb Mac, 1978. Dalam jangka-masa mesyuarat tersebut Malaysia telah dapat membuat perundingan di dalam dan juga di luar mesyuarat bukan sahaja untuk mengeratkan lagi perpaduan Islam tetapi juga membincangkan rancangan kerjasama Bank dengan tujuan ianya akan dapat melaksanakan peranan yang lebih besar untuk kepentingan negara-negara ahli khasnya dan umat Islam pada amnya di masa hadapan.

Di samping itu Malaysia berasa sangat bertuah kerana telah dipilih menjadi tuan rumah kepada mesyuarat Tahunan Ke II Lembaga Gabenor-gabenor Bank Pembangunan Islam di Kuala Lumpur seperti yang saya katakan tadi iaitu selepas mesyuarat Tahunan Pertama di Mekah. Sebagai tuan rumah Malaysia telah menjadi lebih terkenal bukan sahaja di kalangan negara-negara Islam tetapi juga negara-negara lain di seluruh dunia kerana mesyuarat tersebut dihadiri oleh pemerhati-pemerhati dari institusi-institusi kewangan antarabangsa dari seluruh dunia seperti Bank Dunia, Bank Pembangunan Asia, Tabong Kemajuan Saudi, Tabong Kewangan Arab untuk kemajuan ekonomi dan sosial, Syarikat Pelabuhan Arab, Tabong Pembangunan Kuwait, Tabong Pembangunan Abu Dhabi dan lain-lain. Malaysia dapat menunjukkan bahawa ianya adalah sebuah negara yang kukuh dari segi ekonomi, politik dan sosial yang mana amatlah sesuai untuk penanaman modal dari institusi kewangan tersebut.

BIRO SIASATAN NEGARA

6. Tuan Lee Lam Thye minta Menteri Undang-undang dan Peguam Negara menyatakan adakah beliau sedar bahawa Badan Siasatan Negara masih belum lagi berkesan membasmi rasuah di negara ini dan apakah langkah-langkah yang beliau bercadang

hendak ambil untuk menjadikan BSN suatu badan yang lebih berkesan dan bebas dalam menentang rasuah di negeri ini.

Menteri Undang-undang dan Peguam Negara (Datuk Sri Haji Hamzah bin Haji Abu Samah): Tuan Yang di-Pertua, saya ingin menegaskan di sini bahawa Biro Siasatan Negara (BSN) adalah ditubuhkan untuk menjalankan tugas-tugas tertentu iaitu mencegah daripada berlakunya kesalahan rasuah samada sebagai pemberi ataupun penerima rasuah. Jika BSN menerima sesuatu aduan mengenai rasuah, aduan ini disiasat dengan teliti dan jika didapati keterangan yang cukup akan menjalankan pendakwaan. Dari segi ini saya sebagai Menteri yang bertanggungjawab berpuas hati bahawa BSN telah melaksanakan tugas-tugas tersebut dengan kejayaan yang cemerlang.

Pada pendapat saya pembasmian rasuah di negara kita bukanlah semestinya dipertanggungjawabkan kepada BSN dan Kerajaan sahaja. Ini adalah tanggungjawab setiap rakyat. Saya bersyukur ke hadrat Ilahi bahawa BSN dan Kerajaan telah mengambil langkah-langkah yang positif dan efektif bagi membendung kejadian rasuah secara berluas-luasan di dalam negeri ini.

Peranan BSN bagi mencegah dan membasmi rasuah tidaklah wajar hanya diukur dari segi bilangan kes-kes rasuah yang telah dibicarakan di mahkamah atau dari segi bilangan mereka yang ditangkap. Bagi meninjau kejayaan untuk melaksanakan dasar Kerajaan dan aspirasi rakyat, kita patut mengukurnya dari beberapa aspek.

Saya ingin menekankan di sini bahawa BSN telah berjaya membangkitkan kesedaran di kalangan rakyat atas keburukan perbuatan rasuah bahawa rasuah adalah suatu penyakit masyarakat yang boleh diibaratkan sebagai kanser dan jika tidak dibendung akan mengakibatkan keruntuhan masyarakat.

Bahawa BSN adalah suatu badan yang bebas, tidak dipengaruhi oleh mana-mana anasir dan tidak diganggu-gugat oleh mana-mana pihak jua pun. BSN berjaya menjalankan tugasnya tanpa menitikberatkan bangsa dan keturunan, oleh itu tidaklah patut dipersoalkan samada BSN itu satu badan yang bebas ataupun tidak. Jawapannya telah jelas diketahui oleh seluruh rakyat.

Dalam menjalankan tanggungjawab ini BSN telah dapat memenuhi kewajipannya

dengan kemampuan dan keupayaan yang ada padanya sekarang yang saya anggap cukup efektif. Walau bagaimanapun, Kerajaan sentiasa memberi perhatian penuh kepada usaha memperbaiki jentera perkhidmatan ini dengan tujuan menambah kecakapan para pegawainya di dalam menjalankan tugas-tugas mereka. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, proses ini sedang dilaksanakan sekarang.

Tuan Lee Lam Thye: Tuan Yang di-Pertua, saya ingin bertanya kepada Yang Berhormat Menteri yang berkenaan samada beliau bercadang untuk memberikan lebih banyak kuasa kepada Pengarah BSN sebagai satu langkah untuk menjamin bahawa BSN dapat bergerak dengan lebih efektif lagi.

Datuk Sri Haji Hamzah bin Haji Abu Samah: Tuan Yang di-Pertua, ini adalah satu daripada perkara di dalam kajian.

KEMALANGAN LETRIK

7. Raja Dato' Nasron bin Raja Ishak minta Menteri Kerjaraya dan Kemudahan-kemudahan Awam menyatakan berapa jumlah kemalangan dan kematian pada tahun 1975-1977 disebabkan oleh alat-alat letrik yang merbahaya dan apa cara dan langkah-langkah yang diambil oleh Lembaga Letrik Negara mengawal penggunaan alat-alat letrik yang merbahaya untuk melindungi pengguna, terutama yang dijual di pasaran.

Timbalan Menteri Kerjaraya dan Kemudahan-kemudahan Awam (Dr Goh Cheng Teik): Tuan Yang di-Pertua, ingin dimaklumkan bahawa dalam tempoh tahun 1975 hingga tahun 1977, rekod menunjukkan jumlah kemalangan letrik ialah 232 dalam mana 90 didapati kamalangan letrik yang membawa maut. Dari jumlah kemalangan ini 6 orang didapati akibat alat-alat letrik yang tidak bermutu, 2 daripadanya tidak maut dan 4 membawa maut.

Sebagai langkah mengawal pengimpotan alat-alat letrik yang kurang bermutu dalam negeri ini, arahan telahpun dikenakan kepada semua agen, pengimpot dan penjual yang mengimpot alat-alat letrik ke negeri ini di mana mereka terlebih dahulu dikehendaki mendapatkan kelulusan daripada Ketua Pemeriksa Letrik sebelum alat-alat tersebut dijual atau digunakan di negeri ini. Untuk

mendapatkan kelulusan tersebut, agen-agen, pengimpot-pengimpot dan penjual-penjual utama hendaklah memberi bukti-bukti bahawa alat-alat yang berkehendak kelulusan itu mematuhi penentuan-penentuan yang tertentu seperti Piawaian Malaysia ataupun Piawaian British. Arahan yang tersebut di atas adalah juga dikenakan kepada alat-alat letrik keluaran tempatan.

Sebagai usaha untuk mengawal alat-alat letrik, Pemeriksa-pemeriksa Letrik di kawasan-kawasan adalah membuat lawatan dari masa ke semasa kepada syarikat-syarikat pemborong pendawaian dan usaha ini akan dilanjutkan kepada kedai-kedai yang menjual alat-alat letrik sebagai usaha untuk mencegah penjualan barang-barang yang tidak bermutu dan bahaya.

Di samping itu orang ramai telah diberitahu melalui mass media dari masa ke semasa berkenaan dengan cara-cara keselamatan dalam penggunaan letrik Siaran dalam surat-surat khabar terhadap alat-alat yang didapati merbahaya juga dikeluarkan.

Raja Dato' Nasron bin Raja Ishak: Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Timbalan Menteri ada menerangkan kawalan-kawalan dari segi pengimpotan alat-alat letrik yang tidak mengikut specifications daripada Lembaga Letrik Negara. Adakah beliau sedar bahawa selain daripada cara mengawal pengimpotan ini peranan ataupun kerjasama daripada Standards Institute of Malaysia harus diperolehi oleh Lembaga Letrik Negara? Jika sedar, apakah hubungan di antara Lembaga Letrik Negara dan Standards Institute of Malaysia supaya alat-alat ini benar-benar mengikut specifications Lembaga Letrik Negara?

Dr Goh Cheng Teik: Tuan Yang di-Pertua, saya mengucapkan terima kasih kepada Ahli Yang Berhormat itu atas soalan beliau berkenaan dengan peranan SIRIM. Sebenarnya Lembaga Letrik Negara khasnya Ketua Pemeriksa Letrik bekerjasama dengan rapatnya dengan SIRIM dan alat-alat yang diimpotkan alat-alat letrik yang dibuat dalam tanah-air kita terlebih dahulu diperiksa, diuji oleh SIRIM dan selepas kelulusan ujian SIRIM, Ketua Pemeriksa Letrik mengeluarkan permit atau kelulusan yang sewajarnya.

Tuan S. Samy Vellu: Soalan tambahan, Tuan Yang di-Pertua. Tadi Yang Berhormat Timbalan Menteri menerangkan kepada

Dewan ini, Kementerian beliau ada juga mengeluarkan satu arahan untuk menentukan taraf alat-alat letrik. Bolehkah saya dapat tahu daripada Yang Berhormat Timbalan Menteri, manakah satu tarikh arahan dikeluarkan dan selepas arahan itu adakah kemalangan yang berlaku dan juga bolehkah Yang Berhormat Timbalan Menteri memberitahu walaupun arahan sudah keluar daripada Kementerian beliau, ada juga di kedai-kedai di Kuala Lumpur penjual barang-barang yang kurang taraf pembuatannya daripada Empire make—saya tidak tahu mana ada satu negeri empire. Bolehkah Yang Berhormat Timbalan Menteri memberi keterangan di atas perkara ini.

Dr Goh Cheng Teik: Tuan Yang di-Pertua, malangnya saya tak dapat memberitahu Ahli Yang Berhormat berkenaan dengan tarikh surat pekeliling (circular) yang dikeluarkan oleh Ketua Pemeriksa Letrik. Saya boleh siasat dan jika perlu boleh beritahu Ahli Yang Berhormat secara bertulis. Kita dapati bahawa pihak-pihak Electrical Contractors telah mengambil berat arahan yang dikeluarkan oleh Ketua Pemeriksa Letrik. Sebab kalau kontraktor letrik menggunakan alat-alat yang tidak bermutu yang tidak mendapat kelulusan Ketua Pemeriksa Letrik, ini merupakan suatu kesalahan dan lesen mereka mungkin akan ditarik balik. Oleh itu, mereka perlu mengambil berat pekeliling yang telah dikeluarkan oleh Ketua Pemeriksa Letrik.

Untuk makluman Ahli-ahli Yang Berhormat sesuatu arahan tentulah tidak dapat mencegah secara semua sekali kemalangan letrik. Sebab kemalangan-kemalangan letrik adalah diakibatkan oleh beberapa sebab. Salah satu daripadanya seperti saya sebutkan tadi alat-alat yang tidak bermutu. Tetapi sebenarnya ada sebab-sebab lain misalnya pengguna-pengguna membuat unauthorised extension, menambah alat-alat letrik di rumah-rumah tanpa izin daripada pihak Lembaga Letrik Negara, atau memperbaiki alat-alat letrik itu sendiri, tidak menggunakan kontraktor-kontraktor letrik yang berdaftar. Jadi kita dapati bahawa bukan hanya satu sebab yang mengakibatkan kemalangan letrik

Berkenaan dengan kedai-kedai letrik, seperti saya katakan tadi, Ketua Pemeriksa Letrik akan melawat di kedai-kedai dan memberi amaran kepada mereka tetapi walau bagaimanapun Kementerian saya akan

merayu kepada pengguna-pengguna letrik di tanahair kita supaya jangan membeli alat-alat letrik yang tidak bermutu sebab itu adalah alat yang merbahaya sekali.

Tuan Haji Abdul Wahab bin Yunus: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Adakah Timbalan Menteri berkenaan sedar bahawa antara sebab-sebab kemalangan letrik itu ialah dengan sebab pemasangan yang dilakukan kepada bangunan-bangunan itu tidak begitu betul dengan sebab ada pemborong-pemborong letrik yang tidak benar-benar berkebolehan dalam menjalankan urusan itu. Walaupun mereka ada lesen, terutama pemborong-pemborong lama yang bukan datang daripada bekas pekerja letrik dan juga bukan lepasan dari mana-mana sekolah yang dilatih oleh pihak Kerajaan.

Dr Goh Cheng Teik: Tuan Yang di-Pertua, kalau Ahli Yang Berhormat dapat beritahu Ketua Pemeriksa Letrik bahawa ada pemborong-pemborong letrik yang tidak berkecualan, tidak bermutu dan tidak patut bertugas sebagai pemborong letrik, Ketua Pemeriksa Letrik tentu akan siasat dan mengambil tindakan tegas.

Tuan Haji Suhaimi bin Datuk Haji Kamaruddin: Tuan Yang di-Pertua, tadi Yang Berhormat Timbalan Menteri ada menyatakan bahawa satu daripada sebab kemalangan berkenaan letrik ini ialah disebabkan kelalaian pengguna ataupun kurang pengetahuan oleh pengguna di atas bahaya alat-alat letrik ataupun berthabit dengan tenaga letrik itu sendiri. Oleh yang demikian, suka saya bertanya samada Timbalan Menteri bercadang hendak memberitahu bahaya-bahaya berthabit dengan letrik dan alat-alat penggunaan letrik di dalam T.V. supaya pihak awam dapat disedarkan di atas kelalaian dan untuk berjaga-jaga supaya mengelakkan diri mereka daripada kemalangan yang boleh terbit daripada letrik. Saya kemukakan soalan ini kerana di dalam T.V. ada iklan untuk menjimatkan letrik tetapi belum lagi ada iklan "bahaya letrik". Adakah Timbalan Menteri itu bercadang hendak memahamkan rakyat menerusi T.V. berthabit dengan bahaya letrik itu?

Tuan Yang di-Pertua: Dalam jawapan Yang Berhormat Timbalan Menteri daripada mula tadi sudah ada diterangkan melalui mass media termasuk T.V. Kalau ada jawapan tambahan lagi, sila jawab!

Dr Goh Cheng Teik: Tuan Yang di-Pertua, Kementerian saya bercadang membuat penerangan seperti yang disebutkan oleh Ahli Yang Berhormat itu dan Kementerian saya akan menggunakan T.V. seperti yang dicadangkan itu.

LAPANGANTERBANG ANTARABANGSA SUBANG

8. Tuan Haji Hadadak bin Daing Pasauk (di bawah S.O. 24 (2)) minta Menteri Perhubungan menyatakan:

- (a) kos penyelenggaraan bagi kawasan dan tempat awam di dalam bangunan Lapanganterbang Antarabangsa Subang dan mengapakah tempat itu telah dibiarkan sahaja di dalam keadaan kebersihan yang kian merosot, menjadikannya tempat kurang menyenangkan bagi memberi khidmat kepada penumpang-penumpang;
- (b) adakah Menteri berkenaan sedia maklum bahawa kemudahan yang ada bagi kastam di bangunan Lapanganterbang Antarabangsa Subang adalah serba kekurangan untuk memberi khidmat kepada penumpang-penumpang yang kian ramai dengan beg-beg mereka. Apakah tindakan-tindakan segera akan diambil untuk memperbaiki keadaan seperti ini;
- (c) kemudahan-kemudahan yang ada sekarang bagi menjaga keselamatan di Lapanganterbang Antarabangsa Subang adalah tidak mencukupi, dan pegawai-pegawai yang menjalankan tugas siasatan terhalang oleh kerananya. Apakah tindakan telahpun diambil untuk membaikinya; dan
- (d) adakah beliau akan melengkapi alat pengesan televisyen di Bangunan Lapanganterbang Antarabangsa Subang, seperti yang telah dijalankan di negara-negara lain bagi menapis beg-beg tangan penumpang-penumpang.

Timbalan Menteri Perhubungan (Tuan Mohd. Ali bin M. Shariff): Tuan Yang di-Pertua,

- (a) Adalah tidak benar dikatakan bangunan Lapanganterbang Antarabangsa Subang telah dibiarkan sahaja sehingga kebersihannya menjadi merosot. Jabatan Penerbangan Awam membelanjakan kira-kira

\$9,500.00 sebulan untuk kerja kontrak membersihkan bangunan itu. Kerja-kerja penyelenggara yang lain dibuat oleh pihak Jabatan Kerja Raya. Kos penyelenggaraan tahunan kawasan dan tempat-tempat awam, lapangan terbang itu ialah kira-kira berjumlah \$136,300.00 (bagi tahun 1977).

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat bangunan lapangan terbang Antarabangsa Subang telah dibina lebihkurang 13 tahun yang lalu. Oleh itu mungkin pada pandangan Ahli Yang Berhormat bangunan itu nampak tidak begitu bersih dan merosot. Tindakan sedang diambil sekarang untuk memperbaiki bangunan itu dan selepas itu saya percaya kawasan dan tempat-tempat awam di dalam bangunan Lapangan terbang Antarabangsa Subang akan kelihatan lebih bersih.

- (b) Buat masa ini memanglah kemudahan-kemudahan kastam di Lapangan terbang Antarabangsa Subang tidak dapat dikatakan memuaskan. Tetapi kemudahan-kemudahan ini akan diperbaiki dalam rancangan pembesaran lapangan terbang yang akan bermula sedikit masa lagi.
- (c)&(d) Oleh sebab soalan-soalan (c) dan (d) adalah berkaitan iaitu mengenai keselamatan di lapangan terbang Antarabangsa Subang, saya suka hendak menjawab kedua-duanya.

Keadaan keselamatan di Lapangan terbang Antarabangsa Subang adalah memadai. Bagaimanapun pihak Jabatan Penerbangan Awam bersama-sama dengan pihak Polis telah mengambil beberapa langkah bagi memperketatkan keadaan keselamatan di lapangan terbang tersebut. Saya ingin menyatakan di sini bahawa di dalam satu perbincangan dengan pihak LATA Security Task Force pada 18-1-1978, mereka telah mengatakan bahawa pada amnya keadaan keselamatan di Lapangan terbang Subang adalah memuaskan. Untuk mengemaskan lagi keadaan keselamatan ini, Jabatan Penerbangan Awam akan melengkapkan alat-alat X-ray Machine, Walk Through Metal Detector dan lain-lain alat yang difikirkan perlu di semua lapangan terbang-lapangan terbang antarabangsa di Malaysia.

Raja Dato' Nasron bin Raja Ishak: Soalan tambahan. Timbalan Menteri menyatakan bahawa kos penyelenggaraan bagi tahun 1971 adalah lebihkurang \$136,000. Adakah kos ini termasuk kos yang telah diberikan kepada pemborong yang mencuci kawasan-kawasan dan bangunan Lapangan terbang Antarabangsa Subang ataupun kos selain daripada itu.

Tuan Mohd. Ali bin M. Sharif: Tuan Yang di-Pertua, adalah termasuk kos membersihkan dan mencuci di Lapangan terbang.

Tuan Haji Suhaimi bin Datuk Haji Kamaruddin: Tuan Yang di-Pertua, adakah Yang Berhormat Timbalan Menteri sedar bahawa tandas di lapangan terbang Subang amat tidak memuaskan dan bolehkah pihak Yang Berhormat Timbalan Menteri memberi jaminan supaya keadaan tandas di Lapangan terbang Subang itu sejajar dan setaraf dengan Subang sebagai satu Lapangan terbang Antarabangsa.

Tuan Mohd. Ali bin M. Sharif: Tuan Yang di-Pertua, ada masa-masanya memanglah keadaan itu berlaku dan sebagaimana yang saya telah jelaskan apabila rancangan pembesaran lapangan terbang ini dilaksanakan maka usaha-usaha untuk memperbaiki semuanya itu akan dilaksanakan. Walau bagaimanapun buat sementara ini pihak Jabatan Kerja Raya sentiasa diberitahu dan sentiasa mengambil perhatian di atas memperbaiki keadaan-keadaan yang sedang berlaku.

Raja Dato' Nasron bin Raja Ishak: Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Timbalan Menteri mengatakan bahawa kos yang disebutkannya itu adalah termasuk kos pembayaran kepada pemborong yang mencuci bangunan itu. Dengan sebab itu sila terangkan berapa sebenarnya kos kepada pemborong mencuci bangunan itu pada tahun 1977, kerana pada biasanya pemborong yang diberi kerja untuk mencuci bangunan itu pada tiap-tiap tahun adalah pemborong yang memberi harga yang lebih murah sekali. Dengan sebab itu, tiap-tiap tahun kerana semua tahun harga-harganya, kalaulah tahun 1976 harganya \$140,000 maka pemborong-pemborong akan meletakkan \$136,000 misalnya dan dengan ini tiap-tiap tahun mutu kerja itu berkurangan sehingga keadaan membersihkan begitu buruk. Jadi, saya hendak mengetahui berapakah harga kepada

pemborong pada tahun 1976 kalau dibandingkan dengan tahun 1977. Kalau harganya yang sebenar tidak boleh diberi, harap beri samada harga itu makin lama makin berkurangan atau naik.

Tuan Yang di-Pertua: Boleh jadi jawapan soalan ini berkehendakkan notis tetapi kalau Yang Berhormat Timbalan Menteri ada angkanya, bolehlah nyatakan, kalau tidak, boleh hantar dengan surat.

Tuan Mohd. Ali bin M. Sharif: Saya tidak dapat memberikan penjelasan tentang angka yang tepat, tetapi bolehlah saya katakan peruntukan yang diberi pada tahun lepas sebanyak \$9,500 sebulan dan perbelanjaan itu lebih tinggi daripada perbelanjaan yang digunakan pada tahun 1976.

JABATAN PENDAFTARAN NEGARA

9. Datin Hajjah Fatimah binti Haji Abdul Majid minta Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri menyatakan adakah pihak Kementerian ini telah memulakan proses memodenkan pentadbiran di Jabatan-jabatan Pendaftaran dengan menggunakan sistem mikrofilem dan komputer bagi mengelakkan pemalsuan sijil kerakyatan, kad pengenalan dan paspot oleh anasir-anasir asing yang bertujuan jahat terhadap negara ini.

Timbalan Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri (Tuan Rais Yatim): Tuan Yang di-Pertua, tindakan untuk memodenkan pentadbiran di Jabatan Pendaftaran Negara telah dimulakan pada awal tahun 1976 apabila satu Yunit Mikrofilem telah ditubuhkan. Pada masa ini, Yunit Mikrofilem tersebut telah dilengkapi dengan alat-alat sistem mikrofilem untuk membolehkannya memikrofilemkan dokumen-dokumen penting.

Kajian yang mendalam sedang dibuat pada masa ini untuk penggunaan sistem komputer sebagai tambahan kepada sistem mikrofilem yang sedia ada.

KAPALTERBANG MAS B737— KEMALANGAN

10. Tuan Mohd. Salleh bin Datuk Panglima Haji Abdullah bertanya kepada Menteri Perhubungan:

(a) sudahkah laporan kapalterbang Sistem Penerbangan Malaysia (MAS) yang

jatuh di Tanjong Kupang, Johor, pada tahun yang lalu siap, dan kiranya belum, apakah masaalah yang menjadikan laporan itu lambat dapat diumumkan;

- (b) berapakah kerugian MAS dalam masa-masa ini dan berapa banyak bantuan telah diberi kepada keluarga mangsa-mangsa penumpang-penumpang itu;
- (c) mengapakah semenjak dari nahas kejadian itu berlaku jadual-jadual penerbangan MAS didapati tidak ditepati dan kiranya ini berlanjutan mengapa tidak diberi jadual penerbangan baru supaya tidak menyusahkan pengguna-pengguna; dan
- (d) adakah benar bahawa MAS sekarang kekurangan kapalterbang menyebabkan jadual penerbangannya selalu diubah dari satu masa ke satu masa.

Menteri Perhubungan (Tan Sri V. Manickavasagam): Tuan Yang di-Pertua,

- (a) Sebagaimana Ahli Yang Berhormat sedia maklum, saya telah memberi laporan ringkas mengenai kemalangan kapalterbang Boeing 737 pada 6hb Disember, 1977 di dalam Dewan yang mulia ini. Untuk makluman Ahli-ahli Yang Berhormat sekalian, penyiasatan yang teliti terhadap kemalangan tersebut masih dijalankan oleh Ketua Pegawai Penyiasat yang ditubuhkan di bawah "Air Navigation Ordinance 1952, and Investigation of Accidents Regulations 1953".

Ketua Pegawai Penyiasat telah meminta kerjasama orang ramai supaya memberikan segala maklumat berhubung dengan kemalangan tersebut mengikut Peraturan 7 (3), Investigation Accidents Regulations dan segala maklumat itu hendaklah disampaikan kepada pihaknya selewat-lewatnya pada 30hb Mac, 1978.

Beberapa alat-alat penting telah dijumpai semasa kerja-kerja menggali rangka kapalterbang itu dan antaranya termasuklah Flight Data Recorder, Cockpit Voice Recorder serta juga bahagian-bahagian penting badan kapalterbang tersebut. Flight Data Recorder dan Cockpit Voice Recorder ini telah dihantar ke England untuk dianalisa. Setakat ini hanya

Dato' Seri Dr Mahathir bin Mohamad: Kementerian saya telahpun menjalankan kajian yang komprehensif ke atas kekurangan minyak tanah dan diesel semasa menimbang-kan permohonan kenaikan harga oleh syarikat-syarikat minyak pada tahun lalu kerana masalah bekalan ada kaitannya dengan harga. Hasil dari kajian tersebut telah di-
dapati bahawa sebab utama mengapa terjadi kekurangan bekalan minyak tanah dan diesel kepada pengguna-pengguna ialah kerana harga-harga yang terpaksa ditetapkan mempunyai dua peringkat (two tiers). Untuk pengguna biasa harga yang ditetapkan adalah terlalu rendah, iaitu 82 sen satu gelen untuk minyak tanah dan \$1.18 sen satu gelen untuk diesel (ex-Kuala Lumpur). Untuk pengguna industry, harganya ialah dalam lingkungan \$1.40 sen satu gelen untuk minyak tanah dan \$1.30 sen satu gelen untuk minyak diesel.

Walaupun bekalan mencukupi untuk kegunaan ramai di satu-satu kawasan kekurangan berlaku kerana:

- (i) Beberapa industri kecil membeli minyak harga murah untuk orang biasa, sehingga bekalan di tempat-tempat menjadi kurang;
- (ii) Penyeludupan ke luar negeri minyak yang dibekalkan untuk orang ramai;
- (iii) Pembelian berlebihan oleh beberapa orang tempatan mungkin kerana harga satu tin lebih murah daripada harga mengikut botol atau kerana takut kekurangan berlaku;
- (iv) Laporan tentang kekurangan minyak dalam akhbar biasanya menyebabkan orang ramai membeli lebih daripada keperluan semasa kerana takut kekurangan berlaku;
- (v) Bekalan minyak kepada peruncit dibuat beberapa hari sekali. Pembelian berlebihan menyebabkan bekalan habis terlalu awal dan pesanan bekalan tambahan mengambil masa untuk dipenuhi;
- (vi) Ada orang yang boleh menukar warna biru minyak tanah supaya tidak berwarna dan boleh dijual dengan harga \$1.40 sen satu gelen;
- (vii) Ada juga usaha mencampuri minyak tanah yang murah dengan diesel atau mengguna minyak tanah terus meng-ganti diesel.

Yang menjadi masalah ialah kekurangan-kekurangan minyak boleh menyebabkan

kekurangan bertambah. Umpama jika kekurangan berlaku di satu tempat kerana penyeludupan ke luar negeri, atau kerana pembelian yang berlebihan, perkara ini dilaporkan dalam akhbar. Apabila orang lain di tempat itu atau di tempat lain membaca bahawa ada kekurangan minyak mereka membeli lebih daripada biasa untuk mengelak daripada kekurangan minyak. Dengan pembelian ini tentulah orang lain tidak akan dapat membeli minyak kerana stok peruncit untuk 7 hari sudah habis dalam masa 5 hari. Pesanan mungkin dibuat untuk tambahan minyak, tetapi sebelum bekalan baru dibuat kekurangan berlaku dan laporan mungkin dibuat yang akan menyebabkan lebih ramai cuba membeli. Kerana terlalu banyak pesanan, syarikat tidak mungkin membekal semuanya dengan serta merta.

Walaupun peristiwa ini berlaku, kekurangan minyak tidak pernah menyeluruh. Kekurangan biasanya berlaku di beberapa tempat sahaja dan buat beberapa hari sahaja. Apabila Kementerian diberitahu tindakan diambil untuk mengarah syarikat minyak supaya membekal tempat yang terlibat. Tetapi biasanya syarikat mengambil tindakan membekal tanpa arahan dari Kementerian.

Selagi harga minyak dijual lebih rendah dari kos dan subsidi dibayar oleh Kerajaan, dan harga dua peringkat digunakan kejadian kekurangan minyak di tempat-tempat tetap akan berlaku. Kejadian ini boleh dihapus-kan jika Kerajaan membenar kenaikan harga minyak kepada paras yang menampung kos. Kerajaan tidak sanggup berbuat demikian kerana bahan ini diguna oleh golongan yang miskin di negara kita.

TAMAN LATIHAN WANITA

13. Tuan Latip bin Haji Dris minta Menteri Pertanian menyatakan berapakah ongkos pembinaan Taman Latihan Wanita yang dididatangi untuk didirikan di Kuching pada tahun 1979. Berapa ramai wanita luar-bandar dijangka mengikuti latihan ekonomi rumahtangga pada tiap-tiap tahun dan apa kelulusan pelajaran sekolah yang dikehendaki.

Menteri Pertanian (Dato' Shariff Ahmad): Perbelanjaan bagi mendirikan Taman Latihan

Wanita di Kuching dianggarkan sebanyak \$1.5 juta termasuk harga tanah.

Seramai 500 orang wanita luarbandar dijangka akan mengikuti Latihan Ekonomi Rumahtangga pada tiap-tiap tahun.

Kelulusan pelajaran yang diperlukan bagi mengikuti kursus itu ialah sekurang-kurangnya lulus Sijil Rendah Pelajaran atau Lower Certificate of Education ataupun Sijil setaraf dengannya.

PINJAMAN DARI NEGARA ARAB

14. Tuan Lukman bin Abdul Kadir minta Menteri Kewangan menyatakan berapa banyak pinjaman yang telah dan akan didapati daripada negeri-negeri Arab sehingga sekarang ini. Sebutkan nama negeri dan jumlah pinjaman dan bagi projek-projek apakah wang ini telah dan akan dibelanjakan serta peruntukannya.

Puan Rafidah Aziz: Setakat ini Malaysia telah memperolehi pinjaman sebanyak \$329 juta dari negara-negara Arab. Senarai Negara-negara Arab tersebut, jumlah pinjaman dan projek-projek yang dibiayainya adalah seperti berikut:

Negara	Jumlah Pinjaman	Projek	Peruntukan Pinjaman
Arab Saudi ...	\$198 juta	(a) Projek Pembangunan Tanah Pahang Tenggara	\$64 juta
		(b) Projek Pembangunan Tanah Ulu Kelantan	\$47 juta
		(c) Projek melengkapkan Jabatan-jabatan Universiti Teknologi Malaysia	\$46 juta
		(d) Projek melengkapkan Fakulti Perubatan Universiti Kebangsaan	\$41 juta
Kuwait ...	\$ 85 juta	(a) Projek Pembangunan Tanah Palong, Negeri Sembilan	\$66 juta
		(b) Projek Minyak Kelapa Sawit Lembaga Kemajuan Trengganu Tengah	\$19 juta
Jamahiriyah ...	\$ 24 juta	(a) Sekolah-sekolah Sains berasrama atau lain-lain projek yang sesuai	\$24 juta
Abu Dhabi ...	\$ 22 juta	(a) Kilang Tepung Makanan Haiwan Sabah	\$10 juta
		(b) Minyak Kelapa Sawit Suai Sarawak ...	\$12 juta

Bagi pinjaman Abu Dhabi, pinjaman-pinjaman ini diperolehi oleh Badan-badan Berkanun di Sabah dan Sarawak dengan Gerenti Kerajaan Persekutuan.

Selain daripada itu beberapa Negara Arab telahpun bersetuju memberi pinjaman untuk membiayai projek-projek pembangunan kita tetapi perjanjian pinjaman tersebut belum lagi ditandatangani. Jumlah pinjaman dan projek-projek yang akan dibiayainya adalah seperti berikut:

Negara	Jumlah Pinjaman	Projek	Peruntukan Pinjaman
Arab Saudi ...	\$77 juta	(a) Projek Pembangunan Tanah Lepar Utara Pahang	\$52 juta
		(b) Rancangan Sekolah Sains MARA ...	\$14 juta
		(c) Rancangan Pembinaan Hospital Daerah	\$11 juta
Kuwait ...	\$46 juta	(a) Rancangan Haidro Letrik Trengganu	\$46 juta

Jika pinjaman-pinjaman baru ini diperhitungkan, jumlah pinjaman dari negara Arab adalah \$452 juta.

PERHUBUNGAN DIPLOMATIK MALAYSIA—NEGARA-NEGARA KOMINIS

15. Tuan Hashim bin Ghazali minta Menteri Luar Negeri menyatakan apakah kejayaan yang telah dicapai oleh Malaysia semenjak diadakan perhubungan diplomatik dengan negara-negara komunis.

Menteri Luar Negeri (Tengku Datuk Ahmad Rithauddeen Al-Haj): Perhubungan diplomatik kita dengan negara-negara Komunis adalah selaras dengan dasar berkecuali kita dalam perhubungan antarabangsa. Seperti Ahli Yang Berhormat sedia maklum sebagai sebuah negara yang kecil, Malaysia tidak boleh mengasingkan diri daripada perubahan dan tekanan faktor luar di dalam keadaan peraliran dunia yang begitu dinamis dan dasar berkecuali kita itu ialah suatu "response" kepada politik dunia yang sedia ada. Kebolehan kita untuk menyesuaikan diri dalam keadaan ini telah mendatangkan beberapa munafaat dari segi politik dan juga ekonomi dan munafaat atau "kejayaan" bolehlah dibuktikan seperti berikut:

- (1) Mengekalkan kedudukan kita sebagai sebuah negara yang berdaulat dan bebas,
- (2) Membolehkan kita menyuarakan pendirian kita di dalam forum-forum antarabangsa dengan berkesan kerana kita tidak terkongkong oleh sebarang pakatan atau "power bloc"
- (3) Menjamin kepentingan negara kita dalam hal-hal ekonomi dan perdagangan kerana penerimaan dasar luar kita oleh semua pihak termasuk negara-negara komunis telah membolehkan kita memperluaskan sumber pasaran bagi perdagangan kita. Saya suka menyatakan di sini sejak diadakan perhubungan diplomatik dengan semua negara-negara yang tidak sama sistem pemerintahannya, kita telah dapat meyakinkan negara-negara itu membeli barang-barang terutamanya bahan-bahan utama terus menerus dari Malaysia dan tidak lagi melalui negara-negara ketiga. Perhubungan perdagangan kita dengan negara-negara ini sangatlah menguntungkan kepada kita.
- (4) Perhubungan diplomatik dengan negara-negara ini telah membolehkan kita membuktikan hasrat kita untuk bekerja

sama dengan semua pihak dan dengan cara tidak langsung menegaskan kepada negara-negara itu keyakinan kita untuk membentuk sistem politik, ekonomi dan sosial kita sendiri tanpa campur tangan dari pihak-pihak luar.

BUKU-BUKU TEKS—DEWAN BAHASA DAN PUSTAKA

16. Dr Tan Chee Khoo minta Menteri Pelajaran menjelaskan samada benar bahawa Perbendaharaan tidak memberi wang yang telah diperuntukkan untuk percetakan buku-buku teks sekolah kepada Dewan Bahasa dan Pustaka (DBP) menyebabkan buku-buku teks tidak boleh disiapkan sebelum penggal sekolah pertama bermula tahun ini, dan

(b) Bahawa DBP hanya menerima kandungan isi buku-buku teks untuk 1978 pada bulan September, 1977.

Jika ya, siapakah salah. Apakah tindakan telah diambil oleh beliau untuk membetulkan keadaan itu.

Timbalan Menteri Pelajaran (Dato' Chan Siang Sun):

(a) Sebenarnya Perbendaharaan dan Kementerian saya tidak membuat peruntukan khas kepada Dewan Bahasa dan Pustaka untuk percetakan buku-buku teks sekolah. Pada tahun-tahun yang lepas, Kementerian saya membuat pesanan kepada Dewan Bahasa dan Pustaka supaya buku-buku teks dibekalkan dan pembayaran hanya dibuat setelah buku-buku teks itu sampai dan disahkan penerimaannya oleh sekolah-sekolah. Walaubagaimanapun, Kementerian saya telah membantu Dewan Bahasa dan Pustaka untuk mengatasi masalah percetakan buku-buku teks itu dan membayar kepada pencetak-pencetak daripada peruntukan yang ada di bawah Skim Pinjaman Buku Teks. Adalah dimaklumkan bahawa kelambatan pembekalan buku-buku teks ini bukanlah disebabkan semata-mata oleh soal pembayaran kepada pencetak-pencetak ini.

(b) Berhubung dengan percetakan ini sebenarnya, Kementerian saya tidak memberi *kandungan isi* buku-buku teks kepada mana-mana penerbit mahupun Dewan Bahasa dan Pustaka.

Kementerian Pelajaran sebenarnya membuat pesanan buku-buku teks kepada Dewan Bahasa dan Pustaka. Pesanan ini yang menggambarkan keperluan tiap-tiap Sekolah Rendah Kebangsaan telah dibuat terlewat dari masa yang ditetapkan dengan kerana pihak Biro Buku Teks terpaksa menunggu pesanan daripada tiap-tiap sekolah sebelum jumlah pesanan dapat diberi kepada Dewan Bahasa dan Pustaka.

Bagi pembekalan buku-buku teks pada tahun-tahun hadapan Kementerian saya telah merancang untuk melaksanakan Skim Pinjaman Buku Teks ini dengan lebih licin lagi. Pesanan akan dibuat lebih awal dan masa yang cukup akan diberi kepada Dewan Bahasa dan Pustaka untuk membuat persediaan percetakan buku-buku ini dan seterusnya untuk membekalkan buku-buku teks ke sekolah-sekolah.

STRATA-TITLE

17. Tuan Oh Keng Seng minta Menteri Kemajuan Tanah dan Kemajuan Wilayah menyatakan apa tindakan sudah diambil oleh Kerajaan Persekutuan untuk mengadakan sistem "strata-title" di pejabat-pejabat tanah di seluruh negara.

Menteri Kemajuan Tanah dan Kemajuan Wilayah (Tan Sri Datuk Haji Abdul Kadir bin Yusof): Kementerian saya telah meminda Kanun Tanah Negara berkaitan dengan "strata-title". Sekarang ini provision undang-undang adalah mencukupi untuk mengendalikan hal-hal berkaitan dengannya.

Kementerian saya juga telah mengadakan perbincangan dengan Pengarah-pengarah Tanah dan Galian Negeri, dan Pengarah-pengarah Ukur Negeri, untuk memberikan mereka fahaman yang baik tentang pindaan undang-undang pada 5 dan 6 haribulan Oktober, 1976.

Maka sekarang ini mana-mana pihak yang ingin memohon "strata-titles" bolehlah berbuat demikian kerana undang-undang dan latihan telah ada.

DOKTOR-DOKTOR DAN PAKAR-PAKAR—KEKURANGAN

18. Tuan Tan Cheng Bee minta Menteri Kesihatan menyatakan oleh sebab berlakunya kekurangan Doktor-doktor dan Pakar-pakar di kebanyakan hospital di Pulau Pinang dan Seberang Perai, adakah Menteri yang berkenaan mempunyai sebarang rancangan bagi mengatasi kekurangan-kekurangan ini.

Menteri Kesihatan (Tan Sri Chong Hon Nyan): Sepertimana Ahli Yang Berhormat sedia maklum, selagi kekurangan doktor-doktor keseluruhannya masih ada di negeri ini, saya yakin bahawa Ahli Yang Berhormat sedar bahawa sudah pasti ada beberapa orang doktor yang ingin memasuki perkhidmatan swasta.

Ahli Yang Berhormat mungkin berminat mendapatahu bahawa dalam tahun 1977, terdapat seramai 2,922 orang doktor yang berkhidmat di Malaysia. Dari jumlah ini, seramai 1,648 orang berkhidmat dengan Kerajaan dan 1,274 orang dalam sektor swasta. Saya berharap bahawa dengan adanya penyerapan graduan-graduan baru dari universiti-universiti tempatan dan juga dari luar negeri, maka bilangan doktor-doktor dalam perkhidmatan Kerajaan akan terus meningkat, walaupun ini akan mengambil masa.

HOSPITAL DAERAH SUNGAI PETANI

19. Wan Zainab binti M. A. Bakar minta Menteri Kesihatan menyatakan adakah beliau sedar bahawa pembinaan Hospital Daerah, Sungai Petani setinggi 4 tingkat belum lagi dimulakan, jika ya, bilakah kerja pembinaannya akan dimulakan, jika tidak, mengapa.

Tan Sri Chong Hon Nyan: Kementerian Kesihatan sedar bahawa pembinaan wad bangunan 4 tingkat bagi Hospital Daerah Sungai Petani masih belum dimulakan lagi. Sepertimana Ahli Yang Berhormat sedia maklum, Hospital Daerah Sungai Petani yang sedia ada mempunyai bangunan-bangunan lama yang dibina tidak mengikuti pelan piawai yang sesuai. Oleh yang demikian, Kementerian ini merancang membina semula hospital ini sebagai projek pembangunan semula yang berjangka panjang.

Sukacita jua dimaklumkan bahawa tanah yang ada di tapak sekarang ini adalah mencukupi untuk tujuan tersebut.

Adalah mengambil masa untuk menyediakan satu pelan piawai yang lengkap dan pada ketika ini, ianya masih dalam proses penyediaan. sebaik sahaja ianya siap, pembinaan wad bangunan 4 tingkat tersebut akan dimulakan.

BILIK BEDAH HOSPITAL BERSALIN, KUALA LUMPUR

20. Toh Puan Oon Zariah binti Abu Bakar bertanya kepada Menteri Kesihatan samada beliau sedar bahawa Bilik Bedah (Operation Theatre) Hospital Bersalin, Kuala Lumpur yang masih dalam pembaikan dan pengubahsuaian hingga sekarang hampir 2 tahun dan masih belum boleh digunakan telah menyukarkan kerja-kerja pembedahan beranak dan mengakibatkan banyak kes-kes kecemasan yang tidak dapat diselamatkan. Jika sedar, apakah tindakan yang akan diambil bagi mempercepatkan kerja-kerja pembaikan dan pengubahsuaian ini.

Tan Sri Chong Hon Nyan: Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Bilik Bedah (Operation Theatre) Hospital Bersalin, Kuala Lumpur sudah siap dibina dan diubahsuai dan sedang digunakan semula untuk menjalankan kerja-kerja pembedahan.

Kelambatan penyediaan Bilik Pembedahan ini disebabkan oleh masalah-masalah yang dihadapi berkenaan dengan kontraktor yang tidak dapat menyiapkan kerjanya dalam tempoh masa yang ditetapkan oleh pihak Jabatan Kerja Raya.

KELAB ROTARY

21. Tuan Haji Zakaria bin Ismail minta Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri menyatakan samada benar atau tidak Kelab Rotary yang ada di Negeri ini ada hubungan dengan Zionisma, jika benar adakah Kerajaan akan mengharamkan pertubuhan ini.

Tuan Rais Yatim: Dari siasatan yang telah diselenggarakan setakat ini belum ada bukti yang konkrit yang menunjukkan bahawa Kelab Rotary di negara ini mempunyai hubungannya dengan Zionisma.

UNDANG-UNDANG RASUAH

22. Tuan Lim Cho Hock minta Menteri Undang-undang menyatakan oleh sebab

kejadian rasuah telah meningkat sangat tinggi tahun demi tahun adakah beliau bercadang mengetatkan Undang-undang Rasuah dalam negeri dan jika ya, apa tindakan akan diambil.

Datuk Sri Haji Hamzah bin Abu Samah:

Saya tidak dapat memperakui tuduhan bahawa "kejadian rasuah telah meningkat sangat tinggi tahun demi tahun" sebagaimana yang terkandung dalam soalan ini. Ini adalah kerana tidak ada "yard-stick" atau garis panduan bagi membolehkan kita menentukan samada ianya meningkat tinggi atau sebaliknya dari satu masa ke satu masa. Bilangan kes-kes dibawa ke Mahkamah tidak saya rasa menjadi garis panduan oleh kerana ianya adalah hanya kes-kes yang kita dapat kesan.

Perlu saya tegaskan bahawa amalan rasuah adalah penyakit yang sudah berada di sisi manusia sejak berzaman-zaman lamanya. Hanya pada masa-masa yang lampau, kesedaran mengenai amalan rasuah ini boleh dikatakan tidak terdapat dikalangan rakyat. Tahun demi tahun, terutama sekali setelah kita mencapai kemerdekaan, rakyat beransur-ansur sedar peri merbahayanya amalan rasuah ini terhadap keutuhan, kewibawaan rakyat negara ini.

Walau bagaimanapun saya akui bahawa sejak kebelakangan ini, saya sedar bertambahnya bilangan maklumat yang diterima oleh BSN. Maklumat-maklumat tersebut adalah berkaitan dengan dakwaan tentang penyelewengan dan kegiatan rasuah yang dikatakan berlaku dalam negara ini. Pada pendapat saya, bertambahnya bilangan maklumat yang dihantar kepada BSN adalah suatu bukti yang jelas dan nyata bahawa rakyat mempunyai kepercayaan yang penuh terhadap pegawai-pegawai BSN menjalankan tugas mereka dengan jujur, dedikasi dan tanpa berat sebelah. Untuk membolehkan BSN bertindak lebih berkesan lagi terhadap mereka yang terlibat dalam amalan rasuah, tindakan sedang diambil bagi mengkaji beberapa cadangan yang telah dikemukakan oleh pihak BSN untuk meminda peruntukan-peruntukan tertentu di bawah Akta Mencegah Rasuah dan Akta BSN dengan tujuan memberi kuasa siasatan yang lebih kepada BSN. Cadangan pindaan peruntukan undang-undang itu akan dikemukakan ke Dewan yang mulia ini setelah Kementerian saya membuat kajian yang lengkap mengenainya.

SWASTA MEMILIKI TANAH

23. Tuan Mustapha bin Ali minta Kementerian Tanah dan Kemajuan Wilayah menyatakan keluasan tanah yang dimiliki oleh swasta di bandar-bandar berikut iaitu Kuala Lumpur, Ipoh, Seremban, Kota, Melaka, Johor Bahru dan Kuantan, mengikut pecahan kaum.

Tan Sri Datuk Haji Abdul Kadir bin Yusof: Keluasan tanah yang dimiliki oleh swasta di bandar-bandar Kuala Lumpur, Ipoh, Seremban, Kota Melaka, Johor Bahru dan Kuantan adalah seperti berikut:

1. Melaka—1,086 ekar 3 rood 33.26 pol.
2. Seremban—1,907 ekar 0 rood 19 pol.
3. Kuantan—125 ekar 1 rood 22 pol.
4. Johor Bahru—750 ekar.
5. Ipoh—Tidak ada rekod.
6. Kuala Lumpur—Tidak ada rekod.

Dukacita dimaklumkan bahawa angka yang menunjukkan pecahan kaum tidak dapat dinyatakan.

GURU-GURU DI SEKOLAH PENDALAMAN

24. Tuan Su Liang Yu minta Menteri Pelajaran menyatakan samada beliau sedar tentang pelbagai kesulitan yang dihadapi oleh para guru dari sekolah-sekolah pendalaman yang terpaksa mengajar di kelas-kelas bercantum. Jika ya, nyatakan:

- (a) apakah kemudahan-kemudahan atau ganjaran-ganjaran istimewa yang telah diberi kepada golongan guru yang malang ini; dan
- (b) samada Kementerianya bercadang hendak menganjur suatu kursus khas untuk membolehkan mereka ini mengajar dengan lebih berkesan.

Dato' Chan Siang Sun: Saya sedar bahawa guru-guru yang mengajar di kelas-kelas bercantum di sekolah-sekolah pendalaman menghadapi beberapa kesulitan. Walau bagaimanapun, bayaran tambahan atau ganjaran-ganjaran istimewa yang dimaksudkan oleh Ahli Yang Berhormat itu tidak dapat diberikan kepada guru-guru berkenaan kerana mereka adalah menjalankan tugas-tugas biasa.

Memang diakui bahawa teknik atau cara khas adalah perlu untuk mengajar kelas-kelas bercantum, dan telah ada kursus dalam perkhidmatan bagi guru-guru yang berkenaan supaya pelajaran di kelas-kelas itu adalah berkesan. Kursus-kursus itu akan terus dijalankan dari masa ke semasa.

BUMIPUTRA DALAM PASARAN LUAR NEGERI

25. Tuan Abu Bakar bin Arshad minta Menteri Perdagangan dan Perindustrian menyatakan kejayaan yang telah dicapai oleh peniaga-peniaga di negara ini di atas usaha mereka mencari pusat-pusat pasaran di luar negeri, dan nyatakan sejauh mana penglibatan Bumiputra serta jenis barangannya.

Dato' Seri Dr Mahathir bin Mohamad: Kemajuan-kemajuan yang telah dicapai oleh peniaga-peniaga Malaysia dalam usaha mencari pasaran di luar negeri adalah memuaskan seperti terbukti di dalam perangkaan perdagangan luar Malaysia. Di dalam tahun 1976, jumlah eksport telah bertambah sebanyak 45.6% iaitu dari \$9,231 juta di dalam tahun 1975 kepada \$13,443 juta di dalam tahun 1976. Jumlah eksport barang-barang buatan kilang ialah \$2,560 juta iaitu kira-kira 19 peratus daripada semua jumlah eksport dalam tahun 1976. Barang-barang buatan kilang yang penting di dalam sektor eksport ialah barang-barang makanan, kain dan tenunan, kasut, hasil kayu-kayan dan keluaran petroleum.

Prestasi Perdagangan ini telah tercapai berikutan dengan langkah-langkah tertentu dalam perkembangan eksport yang telah dijalankan oleh Kementerian ini dan juga oleh syarikat-syarikat Malaysia sendiri. Langkah-langkah yang diambil oleh Kementerian ini termasuk mengelolakan penyertaan di dalam pertunjukan perdagangan antara-bangsa, mengelolakan misi-misi jualan perdagangan, menjemput peniaga-peniaga dan pegawai-pegawai perdagangan dari negara-negara asing untuk melawat Malaysia dan dengan memberi perkhidmatan-perkhidmatan eksport seperti nasihat eksport, maklumat pasaran luar negeri dan bantuan bagi menjalinkan hubungan perniagaan di seberang laut. Semua langkah-langkah ini bukan sahaja telah menghasilkan perniagaan dan menambah eksport kita di pasaran luar

negeri tetapi juga telah menambahkan maklumat yang diperolehi berhubung dengan corak dan amalan perdagangan dan peluang-peluang perniagaan yang ujud, samada di pasaran-pasaran tradisional ataupun di pasaran-pasaran bukan tradisional seperti di negara-negara Eropah Timur dan Asia Barat.

Setakat ini, 167 buah Syarikat Bumiputra yang menjalani kegiatan-kegiatan ekspot telah didaftarkan dengan Bahagian Perdagangan Antarabangsa, Kementerian Perdagangan dan Perindustrian. Kementerian ini sendiri bergiat menggalak para pengeksport Bumiputra menyertai rombongan-rombongan perdagangan dan pameran perdagangan serta kegiatan-kegiatan galakan ekspot yang lain di dalam usaha membantu mereka mencari pasaran di luar negeri.

Dari keseluruhan kegiatan-kegiatan galakan ekspot yang dijalankan oleh Kementerian ini, penyertaan peniaga-peniaga Bumiputra adalah dalam lingkungan 30 peratus.

Di antara barang-barang yang digalakkan oleh Kementerian ini untuk syarikat-syarikat Bumiputra mencari pasaran di pusat-pusat pasaran di luar negeri ialah barang-barang buatan kilang, hasil kayu-kayan, batik, barang-barang makanan seperti udang, keropok, kerepek dan juga berbagai-bagai jenis barang buatan tangan.

PEMBINAAN SEKOLAH RENDAH/ MENENGAH DI SARAWAK

26. Tuan Haji Hadadak bin Haji Daing Pasaak minta Menteri Pelajaran menyatakan berapa banyak projek-projek pembinaan bagi sekolah-sekolah menengah dan rendah di negeri Sarawak yang telah lulus dalam tahun 1976, 1977 yang belum dimulakan pembinaannya. Apakah langkah-langkah yang akan diambil oleh Kementerian tersebut di atas kelewatan pembinaan sekolah itu.

Dato' Chan Siang Sun: Pada tahun 1976/77, 142 projek sekolah rendah telah diluluskan di Sarawak. Dari angka ini 42 buah telah siap dan 58 buah sekolah sedang dibina. Yang lain-lain itu adalah samada pada peringkat pemilihan/pengambilan tapak ataupun peringkat penyediaan tender.

Dalam rancangan pembinaan sekolah-sekolah menengah, 12 sekolah menengah baru (semuanya sambungan dari projek-

projek dalam Rancangan Malaysia Kedua) dan 9 bangunan tambahan untuk sekolah-sekolah menengah yang sedia ada telah diluluskan untuk pembinaan di Sarawak pada tahun 1976. Dari 12 sekolah menengah baru ini 4 telah siap, 4 sedang dibina, 2 pada peringkat tender dan yang 2 lagi pada peringkat pemeriksaan tapak. Bagi bangunan tambahan pula, 8 telahpun siap dan yang 1 lagi masih dibina.

Pada tahun 1977, kelulusan telah diberi untuk membina 3 sekolah menengah baru dan 4 bangunan tambahan untuk sekolah-sekolah menengah yang sedia ada di bawah Rancangan Malaysia Ketiga. Berkenaan dengan 3 sekolah menengah baru di bawah Rancangan Malaysia Ketiga itu, tender untuk dua daripadanya telah diterima sementara tender bagi yang satu lagi akan dipelawa tidak lama lagi. Berkenaan dengan 4 bangunan tambahan pula, 2 sedang dibina dan 2 di peringkat penyediaan tender.

Untuk memesatkan pelaksanaan projek-projek yang tersebut di atas itu, Jabatan Pelajaran, Sarawak sentiasa mendapatkan bantuan dari Jabatan-jabatan yang berkaitan dengan pelaksanaan itu.

FERI LABUAN/MANUMBOK DAN JALANRAYA BEAUFORT/MANUMBOK

27. Tuan Haji Mohd. Taufek bin Datuk Haji Asneh minta Menteri Kerjaraya dan Kemudahan-kemudahan Awam menyatakan:

- (a) bilakah perkhidmatan feri Labuan/Manumbok dimulakan;
- (b) bilakah Jalanraya Beaufort/Manumbok dibubuh tar dan sekiranya ada rancangan berapa banyak akan diperuntukkan dan tarikh siapnya jalan itu;
- (c) adakah cadangan Kerajaan Persekutuan mengambil-alih pembinaan jalanraya Beaufort/Manumbok, kerana jalanraya tersebut adalah perhubungan penting di antara Labuan dengan tanah besar negeri Sabah, kiranya ada, bilakah akan diumumkan dan sekiranya tidak, mengapa; dan
- (d) berapakah panjangnya jalanraya akan dibubuh tar di negeri Sabah dalam Rancangan Malaysia Ketiga ini dan di manakah jalan-jalan yang akan diutamakan dan sebab-sebabnya.

Dr Goh Cheng Teik:

- (a) Adalah dimaklumkan peruntukan sebanyak \$2 juta telah diadakan untuk membina feri dan 2 buah jeti supaya dapat digunakan untuk perkhidmatan feri Labuan-Manumbok. Feri tersebut akan disiapkan pada bulan Oktober 1978 dan adalah dijangka perkhidmatan feri akan dimulakan pada penghujung tahun ini.
- (b) Peruntukan sebanyak \$2 juta telahpun diadakan untuk mengetar jalan sejauh 5 batu dari Bandar Beaufort di bawah Rancangan Malaysia Ketiga. Kerja-kerja dijangka akan siap pada pertengahan tahun 1979. Perlu ditegaskan di bawah Rancangan Malaysia Ketiga tidak ada rancangan untuk mengetar keseluruhan jalanraya tersebut. Kementerian saya sedar jalanraya ini adalah perhubungan penting di antara Labuan dengan tanah besar negeri Sabah tetapi jumlah lalu lintas yang menggunakan jalan ini tidak memadai untuk mengetar keseluruhan jalan tersebut pada masa sekarang.
- (c) Perlu dimaklumkan Kerajaan Persekutuan telahpun memutuskan supaya pembinaan jalanraya dari Beaufort-Manumbok dibiayai di bawah "Trunk Road Programme" yang mana peruntukannya diberi oleh Kerajaan Persekutuan. Oleh itu adalah tidak perlu Kerajaan Persekutuan mengambil alih pembinaan jalanraya tersebut.
- (d) Panjangnya jalanraya yang akan dibubuh tar di negeri Sabah di bawah Rancangan Malaysia Ketiga ialah sejauh 286 batu. Jalan-jalan tersebut adalah seperti berikut:

(1) Lahad Datu-Tawau-Semporna	105 batu
(2) Papar-Beaufort	38 batu
(3) Tamparuli-Ranau	44 batu
(4) Kota Belud-Kudat	31 batu
(5) Keningau-Tenom	25 batu
(6) Kota Kinabalu-Tambunan ...	10 batu
(7) Tambunan-Keningau	10 batu
(8) Sandakan-Telupid	15 batu
(9) Beaufort-Limbawang	5 batu
(10) Inanam-Mengattal	3 batu
JUMLAH	286 batu

PEMBELIAN JENTERA-JENTERA BERAT

28. Tuan Mohd. Bakri bin Abdul Rais minta Menteri Kewangan menyatakan sama ada beliau sedar bahawa Kerajaan telah banyak membeli jentera-jentera dari luar dan dalam negeri untuk pembangunan negara yang sedang pesat berjalan sekarang ini. Apakah langkah yang diambil oleh Kementerian atau Kerajaan supaya mengarahkan jabatan-jabatan yang berkenaan meneliti penggunaan, penjagaan dan pembelian jentera-jentera tersebut yang dipunyai oleh Kerajaan demi menjaga kepentingan negara.

Puan Rafidah Aziz: Mungkin yang dimaksudkan oleh Ahli Yang Berhormat di sini ialah pembelian alat-alat kapital seperti jentera-jentera berat yang digunakan oleh Jabatan-jabatan pada khususnya Jabatan Kerja Raya dan Jabatan Parit dan Taliair dalam melaksanakan projek-projek pembangunan negara.

Jentera-jentera berat ini adalah dibeli melalui proses tender atau lain peraturan-peraturan yang ditetapkan oleh Kerajaan. Jabatan-jabatan pengguna adalah bertanggungjawab untuk menyelenggara jentera tersebut dengan cara yang baik selaras dengan cara-cara menyelenggara yang diperakukan oleh pihak pembuat. Jabatan-jabatan yang terlibat seperti Jabatan Kerja Raya misalnya ada mengeluarkan arahan teknikal tertentu dalam bentuk Arahan Jabatan (Departmental Technical Instruction) dari masa ke semasa berhubung dengan cara-cara penggunaan serta penyelenggaraan jentera-jentera tersebut. Arahan Perbendaharaan juga ada menyatakan bahawa tanggungjawab-tanggungjawab penyelenggaraan dan juga kegunaan sesuatu mesin atau jentera itu adalah terletak kepada Ketua Jabatan yang terlibat.

PEPERIKSAAN MCE/SPM

29. Dr Chen Man Hin minta Menteri Pelajaran menyatakan samada beliau sedar tentang bahaya "idleness" yang dialami oleh pelajar-pelajar MCE/SPM semasa menunggu untuk keputusan mereka dan nyatakan mengapa mereka tidak dihantarkan ke kelas-kelas HSC/STP berdasarkan kepada keputusan mereka dalam peperiksaan permulaan atau pengujian MCE/SPM.

Dato' Chan Siang Sun: Saya sedar bahawa pelajar-pelajar MCE/SPM selepas mengambil peperiksaan terpaksa menunggu keputusan selama tiga atau empat bulan, kerana mengikut sistem peperiksaan yang ada sekarang tempoh menunggu ini tidak dapat dielakkan. Adalah benar dari aspek pelajaran formal Kementerian Pelajaran tidak menyediakan apa-apa kemudahan bagi penuntut-penuntut yang akan lulus peperiksaan MCE/SPM pada tahun berkenaan dan yang akan memasuki kelas-kelas HSC/STP dalam tempoh beberapa bulan itu kerana Kementerian tidak berkeupayaan untuk menyediakan kemudahan-kemudahan yang diperlukan. Oleh yang demikian ingin saya mengambil kesempatan ini untuk menasihati ibubapa dan murid-murid supaya menggunakan daya-usaha mereka bagi memenuhi tempoh yang terluang itu untuk tujuan-tujuan yang berguna kepada murid-murid sendiri.

KAMPUNG BARU JINJANG

30. Dr Tan Chee Khoo minta Menteri Kerajaan Tempatan dan Wilayah Persekutuan menyatakan samada beliau sedar Kampung Baru Jinjang memerlukan kemajuan menjadi satu bandar (township). Jika sedar, apakah tindakan akan diambil oleh beliau untuk membolehkan Jinjang membangun daripada satu Kampung Baru kepada satu bandar satelit baru Kuala Lumpur.

Menteri Kerajaan Tempatan dan Wilayah Persekutuan (Tuan Haji Hassan Adli bin Haji Arshad): Kerajaan sedar bahawa Kampung Baru Jinjang serta Kampung-kampung yang lain di Wilayah Persekutuan ini memerlukan banyak kemajuan supaya keadaannya setaraf dengan kawasan-kawasan yang sedang maju.

Sungguhpun begitu Kampung-kampung Baru seperti ini telah diujudkan dalam masa dharurat dahulu di mana kemudahan-kemudahan asas (infrastructure facilities) yang disediakan tidak mencukupi dan berupa sub-standard.

Bagi Kampung Baru Jinjang, kemajuan yang penting dan yang patut diberi ketamaan ialah untuk memperbaiki dan menambah lagi kemudahan-kemudahan asas yang ada sekarang.

Dalam soal ini Dewan Bandaraya telah dan sedang melaksanakan beberapa projek seperti berikut:

Membelanjakan sebanyak \$100,000 dalam tahun 1977 untuk membaiki jalan-jalan raya. (Peruntukan wang diberi oleh Kementerian Perumahan dan Pembangunan Kampung-kampung Baru).

Peruntukan tambahan sebanyak \$100,000 diadakan pada tahun 1978 untuk membaiki jalan-jalan dan longkang-longkang di sekitar kawasan itu.

Peruntukan sebanyak \$250,000 akan dibelanjakan dalam tahun 1978 untuk pembinaan sebuah pasar.

Sebuah Balai Bomba baru akan siap dibina pada tahun ini.

Selain daripada itu kerja-kerja perkhidmatan bandar sedang dijalankan dengan giat untuk membersihkan jalan-jalan raya dan longkang-longkang, mengangkut sampah dan sebagainya, dan keadaan kebersihan sekarang ini adalah bertambah baik.

Dari segi pembangunan jangka panjang pula, Kajian Pelan Induk Kuala Lumpur akan menimbangkan rancangan-rancangan pembangunan yang menyeluruh bagi Kampung-kampung Baru yang berkenaan supaya taraf pembangunannya dapat diselaraskan dengan kawasan-kawasan lain yang lebih maju di Bandaraya Kuala Lumpur ini. Kemajuan Jinjang sebagai sebuah bandar baru atau bandar satelit adalah bergantung kepada kajian ini.

PASUKAN KESELAMATAN DI KELANTAN—PERBELANJAAN

31. Tuan Haji Nik Abdul Aziz bin Haji Nik Mat minta Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri menyatakan:

- (i) berapa banyakkah perbelanjaan untuk membiayai gerakan Pasukan Keselamatan untuk mengawal rusuhan Kelantan baru-baru ini;
- (ii) elaun kakitangan Pegawai Mageran;
- (iii) elaun kakitangan Pasukan Keselamatan;
- (iv) belanja pengangkutan Pasukan Keselamatan; dan
- (v) bilangan bom pemedih mata yang digunakan dan harganya.

Tuan Rais Yatim:

- (i) Perbelanjaan untuk membiayai gerakan Pasukan Keselamatan untuk mengawal

rusuhan Kelantan baru-baru ini berjumlah \$2,420,854.50;

- (ii) Elaun kakitangan Pegawai Mageran berjumlah \$26,501;
- (iii) Elaun kakitangan Pasukan Keselamatan berjumlah \$1,459,940.89;
- (iv) Belanja pengangkutan Pasukan Keselamatan berjumlah \$524,750.70; dan
- (v) Bilangan bom pemedih mata yang digunakan sebanyak 328 biji berharga sebanyak \$8,216.00.

GULA—PERJANJIAN ANTARA MALAYSIA DAN AUSTRALIA

32. Tuan Lee Lam Thye minta Menteri Perdagangan dan Perindustrian menyatakan apakah kemajuan yang telah dicapai sehingga ini oleh Malaysia dalam rundingan-rundingan yang berikutnya dengan Kerajaan Australia untuk mengurangkan harga gula bagi kepentingan rakyat Malaysia dan bagaimana perundingan-perundingan ini telah berfaedah kepada rakyat Malaysia dari segi harga gula yang murah.

Dato' Seri Dr Mahathir bin Mohamad: Perundingan semula terakhir mengenai kontrek gula jangka panjang dengan Australia yang diadakan pada bulan Januari 1978 lalu di Kuala Lumpur telah selesai. Malaysia dan Australia akan menandatangani perjanjian yang baru itu tidak berapa lama lagi.

Dalam perjanjian yang baru ini peruntukan mengenai kenaikan harga atau "price escalation clause" yang terkandung dalam perjanjian yang lama telah dihapuskan. Sekiranya perjanjian yang lama diteruskan, peruntukan mengenai harga dalam perjanjian tersebut akan memaksa Kerajaan menaikkan harga runcit gula ke paras 75 sen sekati bagi tahun 1978 ini dan bagi tahun-tahun seterusnya harga ini akan terus meningkat.

Bagaimanapun, dengan hapusnya syarat-syarat harga di bawah perjanjian yang baru ini harga runcit gula di pasaran dalam negeri dapat dikekalkan di paras yang sedia ada iaitu 65 sen sekati di Semenanjung dan 70 sen sekati di Sabah dan Sarawak.

Pendeknya faedah daripada perjanjian baru gula dengan Australia itu ialah harga yang stabil dan bekalan gula yang terjamin untuk keperluan dalam negeri.

LESEN TEKSI/KERETA SEWA

33. Tuan Haji Mohd. Taufek bin Datuk Haji Asneh minta Menteri Kerjaraya dan Kemudahan-kemudahan Awam menyatakan:

- (a) sehingga ini berapa banyak lesen teksi dan pengangkutan am telah diberikan kepada bekas-bekas perajurit dan polis dari tiap-tiap buah negeri.
- (b) adakah Kerajaan sedar bahawa dengan memberi kemudahan-kemudahan utama ini kepada bekas-bekas perajurit dan polis adalah satu galakan kepada belia-belia bagi berkhidmat kepada ketahanan negara, jika sedar, apakah tindakan diambil bagi memperbaiki taraf hidup bekas-bekas perajurit dan polis di sisi masyarakat negara kita melalui Kementerian ini; dan
- (c) adakah Kerajaan bercadang buat pada masa hadapan ini hendak membuat rancangan baru dan constructive terhadap pemilikan lesen-lesen teksi ini kerana ada didapati orang-orang yang bertahun-tahun membawa teksi dan memohon lesen teksi tidak dapat dan ada pula orang yang tidak pernah membawa teksi mempunyai teksi lebih daripada sebuah, kiranya ada cadangan, tolong umumkan.

Dr Goh Cheng Teik:

- (a) Daripada jumlah 4,802 lesen-lesen teksi/kereta sewa yang dikeluarkan di seluruh Semenanjung Malaysia daripada tahun 1972 hingga 28-2-78 sebanyak 2,797 lesen atau 58.2% adalah diberikan kepada bekas perajurit dan polis. Dukacita dimaklumkan bahawa pecahan perangkaan permit bagi bekas perajurit dan polis bagi tiap-tiap negeri tidak dapat diberikan kerana rekod mengenainya tidak disimpan oleh Lembaga Pelesenan. Demikian juga Lembaga Pelesenan tidak menyimpan rekod mengenai bilangan lesen-lesen pengangkutan awam yang lain seperti bas-bas dan lori kepada bekas-bekas perajurit dan Polis.

(b) ya, Kementerian saya sedar.

- (c) Dasar pemberian keutamaan kepada pemandu-pemandu teksi/kereta sewa yang telah lama memandu tetapi belum mempunyai permit sendiri adalah diamalkan sekarang di dalam pemberian

lesen-lesen teks. Ianya adalah ditegaskan dalam pengumuman ketika pengisytiharan kekosongan pengkalan teks di sesuatu tempat itu dibuat.

PELAJARAN PERDAGANGAN

34. Dr Tan Chee Khoo minta Menteri Pelajaran menerangkan samada beliau sedar bahawa Kertas Pelajaran Perdagangan dalam Sijil Pelajaran Malaysia 1977 adalah terlalu payah untuk menjawab, menyebabkan ramai murid tidak lulus. Jika sedar, bolehkah beliau mengadakan satu penyiasatan terhadap kertas tersebut dan menyemaknya semula supaya calon-calon tidak akan mengalami kesukaran yang seumpamanya tahun ini.

Dato' Chan Siang Sun: Soalan Ahli Yang Berhormat itu adalah tidak tepat. Pelajaran Perdagangan di peringkat Sijil Pelajaran Malaysia terdiri dari 3 matapelajaran iaitu:

- (i) Prinsip Akaun
- (ii) Perdagangan
- (iii) Pengajian Perdagangan

Ahli Yang Berhormat tidak menentukan matapelajaran manakah yang dimaksudkan.

Dan lagi pada ketika pertanyaan ini dikemukakan keputusan Peperiksaan Sijil Pelajaran Malaysia 1977 belum lagi diumumkan. Saya tidak faham bagaimanakah Ahli Yang Berhormat mengetahui "ramai murid tidak lulus".

Walau bagaimanapun, untuk makluman Ahli Yang Berhormat kertas-kertas Soalan Sijil Pelajaran Malaysia (SPM) 1977 dan tahun-tahun sebelumnya dibentuk oleh pihak Cambridge untuk calon-calonnya di beberapa buah negara termasuk Malaysia.

USUL

UCAPAN TERIMA KASIH KEPADA D.Y.M.M. TIMBALAN YANG DI- PERTUAN AGONG

Aturan Urusan Mesyuarat dibacakan bagi menyambung semula Perbahasan yang ditangguhkan atas masaalah:

Bahawa suatu Ucapan yang tidak seperti-nya dipersembahkan kepada Ke bawah Duli

Yang Maha Mulia Timbalan Yang di-Pertuan Agong, demikian bunyinya—

"Ampun Tuanku,

Patik, Yang di-Pertua dan Ahli-ahli Dewan Rakyat Malaysia di dalam Persidangan Parlimen, memohon ampun mempersembahkan suatu ucapan yang zalil daripada Majlis Dewan Rakyat mengucapkan berbanyak-banyak syukur dan menjunjung kasih Kebawah Duli kerana Titah Ucapan Kebawah Duli pada masa membuka Penggal Keempat Parlimen Yang Keempat". (22hb Mac, 1978).

Tuan Yang di-Pertua: Ahli Yang Berhormat dari Parit menyambung ucapannya. Sila.

3.36 petang.

Tuan Mohd. Bakri bin Abdul Rais (Parit): Tuan Yang di-Pertua, saya suka menyambung ucapan saya dalam pentadbiran tanah.

Tuan Yang di-Pertua, Pejabat-pejabat Tanah di seluruh negara ini amnya diwujudkan semata-mata bagi menguruskan segala perkara berkaitan dengan pentadbiran tanah, tidak kira tanah kerajaan mahupun tanah bermilik. Perkara ini jelas terkandung dalam Kanun Tanah Negara yang mana menjadi kitab utama bagi pegawai-pegawai tanah bagi seluruh negara dan juga beberapa peraturan lain bagi negeri-negeri masing-masing seperti Peraturan-peraturan Tanah Perak Tahun 1966. Dalam hubungan ini Pejabat-pejabat Tanah di negeri Perak telah disusun dengan rapi sekali dengan tujuan untuk memenuhi kehendak tersebut yakni di tiap-tiap Pejabat Tanah dalam negeri Perak sistem yunit assembly telah dianuti yang mana mengatur supaya tiap-tiap Pejabat Tanah diwujudkan dengan yunit-yunit berikutan:

- (a) Yunit Permohonan;
- (b) Yunit Pendaftaran;
- (c) Yunit Bicara Kuasa;
- (d) Yunit hasil;
- (e) Yunit pengambilan balik tanah;
- (f) Yunit Pegawai Penempatan sebagai satu sayap teknikal dalam tiap-tiap Pejabat Tanah.

Akan tetapi, satu aspek pengurusan tanah yang terpaksa dipikul oleh Pejabat Tanah ialah pembangunan yang meliputi menanda, menyukat, membuka serta memproses permohonan tanah-tanah untuk satu-satu projek

tanah secara besar-besaran samada rancangan tanah berkelompok, rancangan tanah terkawal atau pinggir dan lain-lain lagi pembukaan tanah untuk pembangunan. Kerja-kerja ini sebenarnya tidak diberi kemudahan kepada Pejabat Tanah dalam ertikata bahawa dalam susunan organisasi Pejabat Tanah tidak ada satu yunit pun yang ditubuh khas untuk memikul tugas dan tanggungjawab tersebut. Dengan itu pada masa sekarang ini kerja-kerja ini terpaksa dibebankan kepada Yunit Permohonan tanah yang sememangnya mempunyai beban kerja yang berlipat ganda.

Tuan Yang di-Pertua, jadi tidak hairan jika ada setengah-setengah pihak yang mengatakan bahawa Pejabat Tanah memang lembab dalam urusan memproses permohonan tanah kerana di samping menjalankan tugasnya sendiri pejabat terpaksa juga melaksanakan tugas-tugas pembangunan pada hal tugas-tugas tersebut tidak sepatutnya dibebankan sepenuhnya kepada Pejabat Tanah. Amalan seperti di atas bukannya satu kesalahan tetapi pada pandangan saya ianya adalah terpesong dari segi konsep perujudan Pejabat Tanah dan juga bidang pentadbiran tanah. Sepatutnya Pejabat Tanah harus memberi perhatian hanya kepada bidang pengurusan tanah mengikut konsep pengujudannya. Sepatutnya ia berkemampuan menjadi satu pejabat di mana segala persengketaan berhubung dengan tanah-tanah bermilik dapat diselesaikan. Dalam kata lain ianya seharusnya berkemampuan dijadikan satu tempat di mana segala masalah berhubung dengan tanah boleh diselesaikan yakni pegawai-pegawai pentadbiran tanah di peringkat daerah seharusnya berkedudukan sebagai orang yang kewibawaan (authority) dan berkeupayaan menyelesaikan segala urusan dan masalah yang berbangkit dari soal-soal samada tanah bermilik mahupun tanah kosong Kerajaan. Dalam lain perkataan Pejabat Tanah adalah mahkamah bagi soal-soal tanah.

Tuan Yang di-Pertua, saranan saya itu bukanlah dibuat dengan omong kosong sahaja tetapi adalah diasaskan kepada beberapa faktor yakni pentadbiran tanah adalah satu bidang pentadbiran yang agak berlainan daripada bidang pentadbiran lain.

Ianya ada mempunyai Code of Procedures dan Code of Ethics tersendiri sebagaimana yang tersusun rapi dalam K.T.N. (Kanun Tanah Negara) yang menjadi bahan rujukan

utama bagi pegawai pentadbiran tanah. Di samping itu pegawai-pegawai pentadbir tanah dari peringkat daerah sehingga ke peringkat negeri dan pusat berpeluang mempengaruhi penggubalan undang-undang berhubung dengan pentadbiran tanah. Umpamanya, sesuatu perkara yang berbangkit semasa pelaksanaan yang memerlukan perubahan, pengubahsuaian ataupun pembaharuan semuanya dimajukan ke atas, ditapis, dibahas, diterima dan seterusnya dimajukan kepada pihak atasan dan diangkat kepada pihak yang berkuasa Kerajaan untuk diluluskan sebagai undang-undang.

Dengan lain perkataan, pegawai-pegawai pentadbir dari segenap lapisan berpeluang memberi pendapat dan pandangan dalam perubahan undang-undang tanah. Perkara seperti ini tidak terwujud dalam pentadbiran awam yang lain. Dalam hal yang demikian, maka adalah dirasakan bahawa amalan pentadbiran tanah sekarang ini adalah jauh berbeza daripada konsep dan tujuan pengujudan dan saya menyuarakan agar urusan pembangunan tanah yang sekarang ini dilaksanakan di Pejabat Tanah dikeluarkan daripada tanggungjawabnya kerana ianya bukan sahaja tidak menepati kehendak-kehendak pengujudan Pejabat Tanah malahan pula ianya secara tidak langsung merosakkan kelancaran pengurusan pentadbiran tanah.

Tuan Yang di-Pertua, keadaan dan kedudukan perjawatan yang diwujudkan di Pejabat-pejabat Tanah samada dari segi taraf perjawatan ataupun bilangannya adalah tidak memuaskan. Maksudnya di sini ialah perjawatan yang diwujudkan adalah tidak seimbang dengan tanggungjawab atau tugas serta beban-kerjanya yang terpaksa dipikul dan dilaksanakan oleh Pejabat Tanah. Perbandingan secara keluasan yang dijagai oleh Pejabat Tanah dalam sesuatu daerah atau daerah kecil yang boleh diambil contoh sebagai perbandingan dan memperkuat kenyataan saya di atas. Sebagai contoh di Kampong Gajah iaitu sebuah daerah kecil bagi daerah Perak Tengah. Perjawatan yang diwujudkan untuk mengetahui pentadbiran tanah dan juga perkara-perkara lain berhubung dengan pentadbiran daerah kecil itu hanyalah satu jawatan Penolong Pegawai Daerah, Tadbir Am iaitu Tingkatan II sahaja. Keadaan serupa akan menimbulkan banyak masalah-masalah seperti tunggakan kerja dan juga masalah-masalah pengawasan ke

atas kakitangan-kakitangan lain. Selain daripada itu, perjawatan pegawai-pegawai, perjawatan-perjawatan kakitangan yang lain juga adalah sangat kurang seperti perjawatan kerani-kerani dan juga Pegawai-pegawai Penempatan yang sangat diperlu di Pejabat Tanah bagi urusan memproses permohonan tanah, menyelesaikan persengketaan sempadan dan sukat menyukat tanah-tanah Kerajaan yang dikeluarkan.

Berhubung dengan Pegawai Penempatan ini di Daerah Perak Tengah keseluruhannya termasuk daerah kecil Kampung Gajah perjawatan yang diwujudkan ialah 7 kesemuanya dengan pembahagian 5 di Parit dan 2 di Kampung Gajah. Keluasan kawasan yang perlu dijagai oleh 7 orang Pegawai Penempatan ini ialah seluas 495 batu persegi iaitu lebih besar daripada pulau Singapura. Tidak kurang pentingnya juga ketua bagi Pegawai-pegawai Penempatan ini adalah dari jawatan Tingkatan Biasa sahaja iaitu setaraf dengan Pegawai-pegawai Penempatan yang lain. Jika semua Pejabat Tanah pula ketuanya adalah diletakkan kepada seorang Pegawai P.T.D. (Perkhidmatan Tadbir dan Diplomatik) Tingkatan Biasa walhal beliau itu adalah ditugaskan sebagai ketua jabatan dengan tanggungjawab yang jauh lebih berat jika dibandingkan dengan ketua jabatan di setengah-setengah bahagian atau unit dalam Kementerian-kementerian. Dan tidak kurang pentingnya juga seorang pegawai yang mengetuai Pejabat Tanah itu adalah juga memegang peranan sebagai Penolong Pegawai Daerah I. Dengan lain perkataan, pegawai itu memang bukannya satu jawatan sahaja tetapi lebih. Selain daripada itu, tugas-tugas rasmi yang lain-lain ialah sebagai Majistret Kelas Dua yang mana tidak ada apa-apa ganjaran pun diberi.

Memandang kepada keadaan tersebut adalah dirasakan perlu bagi suatu tindakan diambil untuk menseimbangkan taraf perjawatan mereka ini mengikut beban-kerja dan tanggungjawab yang dipikul. Kebanyakan perjawatan-perjawatan yang diwujudkan itu tidak pernah dikaji semula sejak ianya diwujudkan. Ini adalah satu perkara yang amat mendukacitakan mereka ini.

Tuan Yang di-Pertua, peluang kemajuan perkhidmatan (career development) di Pejabat-pejabat Tanah adalah menjadi rungutan umum di kalangan pegawai-pegawai dan kakitangannya bahawa peluang

kenaikan pangkat (career development) adalah tipis sama sekali. Wujudnya keadaan ini ada ternyata sekali kerana di seluruh negeri Perak hanya ada 8 perjawatan Pegawai Penempatan Tingkatan Khas dan 1 jawatan Pegawai Penempatan Kanan sedangkan bilangan perjawatan Pegawai Penempatan pula adalah sebanyak 68 kesemuanya.

Sebagai perbandingan bilangan perjawatan Pegawai Penempatan Tingkatan Khas dengan Pejabat-pejabat Tanah pula, adalah didapati bahawa bilangan Pejabat-pejabat Tanah kesemuanya di Negeri Perak adalah 16 buah. Secara sekali pandang adalah nyata sekali bahawa pertimbangan antara bilangan Pejabat Tanah dengan perjawatan Pegawai-pegawai Penempatan Tingkatan Khas adalah tidak mencukupi.

Tuan Yang di-Pertua, dalam perkara yang lain saya mengambil peluang juga membangkitkan perkara-perkara seperti kekurangan kelengkapan teknik dan keadaan rumah-rumah Kerajaan yang diduduki oleh bukan sahaja pegawai-pegawai dan kakitangan Pejabat Daerah. Sebagaimana kita sedia maklum kebanyakan daripada rumah-rumah Kerajaan yang ada sekarang ini adalah warisan daripada zaman penjajah ataupun sebelum merdeka. Apa yang menyedihkan ialah bayaran kadar sewa rumah yang dikenakan oleh pihak Kerajaan berikutan dengan pelaksanaan gaji Kabinet. Dalam hubungan ini adalah didapati bahawa kadar sewa telah dinaikkan namun demikian keadaan rumah Kerajaan yang diduduki adalah jauh daripada padan dengan keadaan sewa yang dikenakan umpamanya di Parit. Kebanyakan daripada rumah-rumah adalah di gigian jalanraya dan keadaan papan lantai dan dinding adalah jauh daripada selamat. Apakah pihak-pihak berkenaan mengambil tahu tentang perkara ini? Apakah ada sesuatu dasar yang menetapkan rumah-rumah Kerajaan perlu dibaiki selepas sesuatu jangka masa? Yang sungguh merasa sedih bila berkenaan perkara ini bukan sahaja mengenangkan nasib-nasib pegawai-pegawai Kerajaan yang setia itu juga mengenangkan bahawa Kerajaan secara tidak sedar membiarkan hartahartanya rosak poranda.

Tuan Yang di-Pertua, dalam hubungan ini setelah diterangkan tentang dilemma Pejabat Tanah adalah akibatnya berikutan dengan tanggungjawabnya membuka tanah untuk pembangunan, saya mencadangkan

supaya tugas dan tanggungjawab tersebut diletakkan kepada Pejabat Daerah. Saranan saya ini adalah diasaskan kepada tanggungjawab dan tugas Pegawai Daerah yang bertindak sebagai ketua di tiap-tiap daerah dan juga sebagai orang yang menyelaraskan tindakan segala aspek pembangunan di peringkat daerah. Tambahan pula di dalam organisasi Pejabat Daerah, jawatan Penolong Pegawai Daerah Pembangunan Masyarakat ada diwujudkan. Dengan itu amat sesuai sekali bagi tugas-tugas pengeluaran tanah Kerajaan untuk pembangunan ini diletakkan di bawah Pejabat Tanah. Pejabat Tanah tetap akan turut serta juga tetapi setakat menanda, menyukat dan mendaftarkan permohonan-permohonan yang telah berjaya untuk diambil bagi satu tanah rancangan itu. Dengan lain perkataan, Pejabat Tanah akan bertanggungjawab dalam memberi sumbangan teknikal manakala Pejabat Daerah akan mengendalikan pelaksanaan rancangan tanah tersebut seperti meminta kawasan daripada Pejabat Tanah, memproses permohonan-permohonan, menentukan dasar pemberian tanah dan jenis tanaman.

Dengan adanya cara tersebut dilaksanakan insya Allah, perjalanan kerja di Pejabat Tanah akan licin dan cakapan umum mengenai kelambatan Pejabat Tanah memproses permohonan tanah akan hilang. Jika cadangan tersebut tidak diterima maka alternatifnya ialah dengan menambahkan kakitangan di Pejabat Tanah dan menyusun-suai organisasinya untuk memenuhi kehendak-kehendak kerja tersebut.

Tuan Yang di-Pertua, berhubung dengan perkara ini saya mengesyorkan agar pihak J.P.A. dengan kerjasama M.A.M.P.U (Malaysian Administrative Management and Planning Unit) di bawah Jabatan Perdana Menteri dapat memberi perhatian untuk mengkaji tentang perimbangan perjawatan yang diwujudkan di Pejabat Tanah.

Secara sekali imbas adalah ternyata bahawa perjawatan sekarang adalah tidak seimbang langsung dan saya merayu kepada pihak yang berkenaan supaya jangan menganak-angkatkan pegawai-pegawai pentadbir yang bertungkus-lumus di Pejabat Tanah. Jika mereka layak dinaikkan pangkat, berilah hak mereka dan jika tugas dan tanggungjawab mereka memerlukan kenaikan taraf perjawatan berikhtiarlah dengan Kerajaan Negeri berkenaan supaya tidak ada yang rugi. Pada

pandangan saya, perjawatan Ketua Pejabat Tanah sekurang-kurangnya mesti diletakkan pada taraf pegawai P.T.D. (Tingkatan Kanan) kerana mereka bertindak sebagai Ketua Pejabat yang bertanggungjawab dalam bidang pengurusan personnel, pengurusan kewangan, pengurusan pentadbiran di samping menjadi pegawai pentadbir tanah di tiap-tiap daerah.

Sebagaimana saya kata terlebih dahulu mereka adalah juga Penolong kepada Pegawai Daerah, Majistret dan yang terpenting ialah sebagai pemimpin kedua kanannya di peringkat daerah yang terpaksa memahami benar dengan kehendak-kehendak masyarakat dalam daerahnya.

Begitu juga dengan perjawatan Pegawai Penempatan Khas adalah dirasakan perlu bagi tiap-tiap Pejabat Tanah itu diwujudkan dengan jawatan tersebut untuk memenuhi kehendak career development perkhidmatan tersebut dan juga untuk memperkemarkan lagi kedudukannya sebagai Ketua Pegawai pegawai Penempatan di bawah jagaannya.

Tuan Yang di-Pertua, dalam perkara ini saya tidak ada cadangan lain melainkan meminta pihak jabatan-jabatan yang berkenaan memaklumkan kepada Kerajaan akan keadaan rumah-rumah Kerajaan yang ada di bawah kelolaannya dan seterusnya menyeru Kerajaan supaya memberi perhatian yang sewajarnya terhadap penyelenggaraan rumah-rumah dan harta-benda Kerajaan.

Berkenaan dengan alat kelengkapan moden, saya menyeru pihak-pihak Kerajaan Negeri menitik-beratkan dalam membekalkan alat-alat terbaharu seperti yang ada di Jabatan Ukur kepada Jabatan-jabatan Tanah moga-moga pengeluaran di pejabat-pejabat tanah akan bertambah.

Tuan Yang di-Pertua, saya mengakui bahawa segala perbincangan yang dibangkitkan ini perlu diperincikan lagi oleh badan-badan Kerajaan yang lain yang diwujudkan khususnya untuk memperkemarkan pentadbiran.

Saya juga percaya tidaklah wajar sekali masaalah-masaalah yang dibangkitkan di-diamkan sahaja kerana ianya adalah satu realiti. Kefahrasatan pegawai-pegawai dan kakitangan di Pejabat Tanah adalah manifestasi daripada wujudnya masaalah-masaalah tersebut. Kita pernah mendengar

rungutan bahawa tidak ramai pegawai-pegawai mahu berkhidmat di daerah kerana khuatir nama-nama mereka tergelincir ataupun terlindung dalam masa tindakan kenaikan pangkat. Kita juga seringkali mendengar jawatan-jawatan di Kementerian diulangkaji selepas beberapa jangkamasa tertentu dan seterusnya jawatan tersebut dinaikkan taraf setelah segala justifikasi dicari. Akan tetapi, pernahkah perkara ini dilaksanakan di peringkat Pejabat Tanah atau Daerah.

Selain daripada itu, ingin juga saya tegas-kan di sini bahawa pentadbiran tanah sebenarnya adalah tulang belakang kepada pengujudan perkhidmatan MCS dahulunya dan PTD sekarang ini. Contohnya yang konkrit ialah pengujudan Instituti Tadbiran Awam Negara (INTAN).

Tahukah Ahli-ahli Yang Berhormat bahawa INTAN pada asalnya diwujudkan sebagai memenuhi kehendak-kehendak melatih pegawai-pegawai pentadbiran tanah, dia tidak lagi berkemampuan melaksanakan tugas tersebut secara tersendiri. Keadaan di INTAN dan perkembangannya seolah-olah menggambarkan pandangan pihak berkuasa, pihak JPA dan Kerajaan-kerajaan Negeri terhadap pentadbiran tanah. Ianya menggambarkan realistiknya kebimbangan setengah-setengah pegawai pentadbir yang enggan berkhidmat di Pejabat Tanah, takut terselindung, takut terkebelakang.

Saya menyeru Kerajaan Negeri dan Pusat di Dewan yang mulia ini agar merenung sejenak apakah kiranya jika kita semuanya mencadangkan supaya suatu institusi bagi melatih pegawai-pegawai tanah dan juga penyelidik tentang masaalah-masaalah pentadbiran tanah diwujudkan bagi menggantikan INTAN yang telah terlucut ikatan cincin di jarinya. Dan juga apakah kiranya di Dewan yang mulia ini meminta supaya segala masaalah yang dibangkitkan tadi diambil perhatian oleh pihak-pihak yang berkenaan dan seterusnya bertindak bagi mengatasi segala kepincangan.

Akhir sekali, Tuan Yang di-Pertua, pada masa Rancangan Malaysia Pertama, Kedua dan seterusnya yang Ketiga banyak jentera-jentera berat seperti jentolak-jentolak dan lain-lain telah dibeli untuk membantu dalam menjayakan rancangan tersebut. Saya percaya banyak daripada jentera-jentera ini telah rosak dan perlu dibaiki pada masa ini untuk meneruskan rancangan pembangunan negara kita. Setengah daripada jentera ini pernah

dirosakkan oleh anasir kominis seperti yang berlaku di Temenggor dulu. Saya cuma ingin tahu, adakah jentera-jentera yang telah rosak ini dibiarkan begitu sahaja. Kalau begitulah tindakan yang dijalankan maka ini adalah merugikan wang negara dan jentera ini cuma membazir sahaja. Saya tidak mahu nanti setiap kali ada rancangan pembangunan kita beli lagi jentera ini ataupun yang lebih baik lagi mutunya dan jentera yang telah sedia ada itu terbengkalai begitu sahaja. Saya harap Kerajaan hendaklah berhati-hati dalam perkara ini dan janganlah membazirkan wang negara.

3.58 ptg.

Dr Tan Chee Khoon (Kepong): Tuan Yang di-Pertua, saya bangun untuk mengambil bahagian di dalam perbahasan Titah Ucapan Duli Yang Maha Mulia Timbalan Yang di-Pertuan Agong.

(Tuan (Timbalan) Yang di-Pertua *mem-pengerusikan Mesyuarat*).

Ini mungkin kali yang penghabisan Parlimen yang Keempat bersidang sebelum Parlimen tersebut dibubarkan dan pilihan-raja umum akan diadakan. Tetapi pilihan-raja umum telah dimulakan di Kelantan dan kita sedar di sana Barisan Nasional dan Berjasa telah memenangi kejayaan yang paling besar.

Tuan Yang di-Pertua, di dalam sebuah negara demokrasi berparlimen pengundi-pengundi atau rakyat jelata di negara itu memilih satu Kerajaan melalui peti undi (ballot box). The checks and balances ada, Tuan Yang di-Pertua, di dalam Perlembagaan kita tetapi pengundi-pengundi juga boleh memainkan peranan yang penting terhadap the checks and balances yang ada di dalam Perlembagaan kita.

Pengundi-pengundi boleh sokong suatu parti, tetapi kalau mereka beri sokongan yang lebih besar seperti yang diadakan di Kelantan, demokrasi bukan lagi sebagai demokrasi berparlimen, tetapi akan menjadi otokrasi. Oleh itu, saya hendak menyatakan kepada pengundi-pengundi di tanahair kita kalau mereka hendak menyokong Barisan Nasional berilah sokongannya, tetapi janganlah berikan sokongan yang terlampau besar seperti yang berlaku di Kelantan. Mereka juga mesti menyokong atau menghantar wakil oposisi ke Dewan ini supaya ada checks and balances di dalam Dewan ini.

Saya tidak menyatakan Kerajaan yang terlampau besar kuasanya akan menjadi satu otokrasi dan tidak melaksanakan atau mengalami demokrasi yang berparlimen. Oleh itu, saya merayu parti PAS yang duduk di sini sekarang supaya sedar perkara yang lebih penting daripada perpaduan Melayu ialah demokrasi berparlimen di tanah air kita. Kalau kita tiada demokrasi berparlimen di tanahair kita apa gunanya kita ada perpaduan Melayu? Oleh itu, sekali lagi saya tegaskan di dalam pilihanraya umum yang akan diadakan tidak berapa lama lagi, saya harap semua pengundi-pengundi mesti mengambil perhatian iaitu mereka mesti menghantar dengan cukupnya wakil oposisi ke Dewan ini.

Tuan Yang di-Pertua, Third Malaysia Plan (TMP) terlampau penting kepada Kerajaan kita dan kepada semua rakyat di tanahair kita. Tetapi malangnya pada pendapat saya rancangan itu tiada bergerak. Saya telah menghubungi beberapa orang yang berada di pihak swasta, mereka menyatakan mereka tidak mendapati apa-apa pergerakan di dalam rancangannya. Mereka menyatakan, izinkan saya sebut dalam bahasa Inggeris sedikit, "People in the know say that things are not moving". Kita tidak berapa lama lagi akan tiba di half way mark iaitu pada bulan Jun, 1978, dan kita akan mengadakan Mid-term Review. Saya berharap Kerajaan akan membuat siasatan dengan teliti dan jangan cuba membohongi rakyat di tanahair kita.

Tuan Yang di-Pertua, kita harap Kerajaan kita akan memberi sebab-sebab mengapa beberapa rancangan tidak dapat dilaksanakan walaupun ada gestation period yang begitu lama. Jika di sektor awam kita tidak nampak apa-apa gerakan yang boleh dilihat, di pihak swasta keadaannya lebih buruk lagi. Kita sentiasa dengar Menteri-menteri kita telah memberi kenyataan yang baik: kita telah dapat mencapai keputusan yang cemerlang dalam sektor swasta, katanya tetapi kita sedar di sektor swasta tiada gerakan.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Menteri Perdagangan dan Perindustrian apabila saya tanya tentang angka projek yang telah diadakan di tanahair kita beliau telah memberi angka-angka permohonan yang telah diluluskan. Walaupun permohonan yang diluluskan banyak, tetapi itu bukan bermakna kita telah mencapai kemajuan. Pihak perkilangan boleh mendapat per-

mohonan dan disimpan di dalam tidak dibuat apa-apa. Apa gunanya kalau Kerajaan meluluskan semua permohonan kita mahu permohonan itu dilaksanakan dan kerja diberi kepada rakyat di tanahair kita.

Tuan Yang di-Pertua, di masa yang lalu di Dewan ini saya telah sebutkan tentang red tape dan oppressive bureaucracy yang ada di tanahair kita. Yang Berhormat Menteri Perdagangan dan Perindustrian juga menyatakan tentang one stop department. Ini bermakna seseorang industrialist yang datang ke sini samada industrialist asing atau industrialist tempatan diberi satu jawapan sahaja. Semua kerja yang perlu boleh dibuat di sana, one stop department. Tetapi beliau sedar pada masa sekarang juga tiada koordinasi dan kerjasama antara satu Kementerian dengan Kementerian lain dan di antara satu Jabatan dengan Jabatan lain di dalam satu-satu Kementerian. Kalau kita tidak dapat kerjasama dan koordinasi yang perlu, bagaimanakah kita boleh dapat one stop department?

Tuan Yang di-Pertua, satu akta yang dibenci oleh pihak swasta ialah Industrial Co-ordination Act (ICA). ICA bukan sahaja dibenci oleh industrialist China di tanahair kita, bahkan dibenci oleh industrialist asing dan industrialist lain juga oleh sebab red tape terlampau banyak. Kalau hendak membesarkan kilang terpaksa mematuhi beberapa syarat yang baru. Oleh itu, saya berani menyatakan ICA tidak dipersetujui oleh kebanyakan industrialists di tanahair kita. Malangnya Menteri Perdagangan dan Perindustrian tidak ada di sini. Kalau satu industrialist atau entrepreneur asing datang ke tanahair kita dan buat siasatan, selepas siasatan itu didapati industrialist tempatan tidak percaya terhadap apa-apa yang dibuat oleh Kerajaan terhadap pembukaan kilang-kilang di tanahair kita bagaimanakah industrialist asing boleh percaya Kerajaan kita dan membawa pelaburan ke tanahair kita. Oleh itu, saya berharap Kerajaan boleh membatalkan atau membubarkan ICA.

Di tanahair kita ada 5 universiti dan makin lama makin bertambah tiap-tiap tahun penuntut-penuntut atau pelajar-pelajar yang gagal memasuki universiti tersebut. Mereka bukan sahaja gagal memasuki universiti di tanahair kita tetapi pintu universiti di luar negeri pun satu pintu demi satu pintu ditutup kepada pelajar-pelajar kita. Oleh itu, makin lama makin bertambah pelajar-pelajar

atau belia di tanahair kita tidak dapat pelajaran tinggi, oleh itu mereka ingin membentuk atau mewujudkan satu universiti prebet yang dinamakan "Merdeka University". Di tanahair kita barangkali universiti prebet ialah satu universiti yang tidak dikenali oleh rakyat atau Kerajaan sendiri tetapi kita sedar di Amerika Syarikat, di Indonesia atau di India ada beratus-ratus universiti prebet dan universiti prebet telah menjadi integral part sistem pelajaran di negara-negara tersebut. Oleh sebab begitu ramai terdapat pelajar-pelajar memasuki universiti tempatan, mereka ingin mewujudkan atau membentuk satu universiti prebet. Projek ini telah disokong oleh beberapa partai termasuk PEKEMAS dan DAP dan grassroot MCA juga tetapi malangnya tidak dapat sokongan daripada jawatankuasa Tertinggi MCA dan daripada GERAKAN. Saya berharap Kerajaan akan menimbang atau siasat perkara ini dengan teliti dan mengambil tindakan supaya universiti ini dibenarkan wujud.

Tuan Yang di-Pertua, di dalam Titah Ucapan Duli Yang Maha Mulia Timbalan Yang di-Pertuan Agong malangnya tiada satu barisan menyebut tentang rasuah atau korupsi. Kerajaan kita sedar tentang korupsi atau rasuah di tanahair kita. Kalau rasuah tidak dicegah atau dibasmi, negara kita tidak langsung mengambil tindakan untuk mencegah rasuah. Tadi kita telah dengar Yang Berhormat Menteri Undang-undang dan Peguam Negara sentuh tentang NBI atau BSN tetapi saya nyatakan Kerajaan dan NBI sendiri tidak mengambil tindakan yang mencukupi supaya Kerajaan boleh mencegah rasuah. Sehingga sekarang boleh dikatakan makin lama makin bertambah rasuah di tanahair kita.

Tadi wakil dari Parit telah menyentuh dengan panjang lebar tentang masalaah-masalaah di Pejabat Tanah di tanahair kita. Saya nyatakan di dalam dua Jabatan, iaitu Jabatan Kastam dan Jabatan Tanah ada rasuah. Ini saya hendak nyatakan terustarung, saya bukan nyatakan semua pegawai-pegawai di dalam kedua-dua Jabatan ini ada makan suap atau ada terima rasuah tetapi ada pegawai-pegawai terima rasuah dan diharap NBI mengambil tindakan yang lebih tegas supaya kita boleh benar-benar mencegah rasuah. Di Selangor saya dapat tahu peguam-peguam yang ada perhubungan dengan Jabatan Tanah menyatakan kalau

clients mereka hendak daftarkan pertukaran tanah, kalau hendak buat dalam dua minggu kena bayar \$150, kalau hendak cepat sedikit clients mereka kena bayar \$250. Ini bukan kadang-kadang, ini barangkali sekarang sesiapa yang hendak menukarkan nama hak-milik pada tanahnya kena bayar rasuah itu, ini terlampau dahsyat kepada Kerajaan dan kepada negara kita. Saya berharap BSN boleh siasat bukan sahaja perkara ini tetapi menghantar under-cover agents ke Customs check point di Johor Bahru yang mana kebanyakan orang yang memasuki ke tanahair kita telah menyatakan jika mereka bayar wang mereka boleh bawa barang-barang ke tanahair kita.

Tuan Yang di-Pertua, apabila kita membahaskan Third Malaysia Plan, saya telah menyatakan \$19 juta yang telah diadakan untuk kemajuan new villages terlampau kecil dan langsung tidak mencukupi. \$19 juta itu diuntukan untuk 1 juta orang yang duduk di 465 new villages di tanahair kita adalah terlampau kecil. Ini bermakna seorang penduduk di new villages kita cuma mendapat \$19 sahaja. Umpamanya, di dalam Kampung Baru Jinjang di dalam kawasan saya. Jinjang ialah Kampung Baru yang terlampau besar di tanahair kita. Kalau Kerajaan hendak memperbaiki jalan-jalan dan memperbaiki longkang-longkang di sana-sini, wang untuk kedua-dua perkara ini jumlahnya lebih daripada \$1 juta. Ini bermakna \$16 juta yang telah diberi kepada Menteri Perumahan dan Kemajuan Perkampungan langsung tidak mencukupi.

Tuan Yang di-Pertua, di sini saya juga hendak mengucapkan tahniah kepada Menteri Perumahan dan Kemajuan Perkampungan atas lawatan beliau ke Jinjang, dan perhatiannya tentang Jinjang. Beliau pada tahun 1977 telah memberi \$60,000 pada kawasan Jinjang dan baru-baru ini beliau telah melawat ke kawasan baru Jinjang sekali lagi dan beliau telah memberi \$112,000. Atas kerjasama dan pertolongan daripada Menteri Perumahan dan Kemajuan Perkampungan, saya bagi pihak penduduk-penduduk di Jinjang ingin mengucapkan ribuan terima kasih kepada Menteri tersebut.

Tuan Yang di-Pertua, tidak berapa lama lagi kita akan buat kajian mid-term review. Saya berharap di dalam kajian ini Kerajaan boleh memberi peruntukan yang lebih kepada

new villages di tanahair kita supaya boleh mendapat bantuan untuk kemudahan-kemudahan yang perlu di kampung mereka.

Tadi saya telah menyatakan tidak berapa lama lagi kita akan mengadakan Pilihanraya Umum. Pork-barrel politics, kita akui dan kita tahu akan diadakan bukan sahaja di tanahair kita, tetapi juga di seluruh dunia. Dan di dalam Pilihanraya Negeri yang diadakan di Kelantan baru-baru ini, kita nampak di situ ramai Menteri-menteri naik kapal terbang pergi ke Kelantan, buka surau ini, buka pejabat itu. Siapa hendak bayar penerbangan itu, Tuan Yang di-Pertua? Bukan Barisan Nasional bayar penerbangan itu, tetapi rakyat jelata. Adakah perlu Menteri tersebut pergi ke Kelantan pada masa itu membuka surau, membuka masjid, membuka jalan? Pada pendapat saya tidak perlu tetapi kita nampak begitu banyak, hampir semua barangkali Menteri kita melawat Kelantan mulai daripada 23hb Februari hingga 11hb Mac dan Menteri Kewangan sendiri menyatakan kepada pengundi-pengundi di Kelantan: Kalau anda menyokong Barisan Nasional, Kerajaan Pusat akan membatal tol jambatan di Kota Bharu. Kalau anda menyokong PAS, kita tidak mahu membatal tol jambatan di Kota Bharu. Saya hendak bertanya kepada Kerajaan kita, apa kena mengena dengan tol jambatan di Kota Bharu dengan pilihanraya di sana? Kalau sebuah Kerajaan yang benar-benar menjaga wang rakyat dan benar-benar ada satu moral mengenai tol jambatan di sana, mesti menyiasat dan mengkaji perkara itu yang tidak ada kena mengena dengan pilihanraya di sana. Itu bermakna Kerajaan kita sentiasa berkata: Janganlah makan suap, janganlah menerima rasuah, tetapi Kerajaan ialah guilty of political corruption. Saya berharap kalau Kerajaan benar-benar hendak mencegah atau membasmikan rasuah atau corruption di tanahair kita, Kerajaan di dalam pilihanraya umum yang akan datang jangan buat dangling of the carrot seperti yang saya sebutkan tadi.

Satu lagi perkara, Tuan Yang di-Pertua, pada masa dahulu kita harus sedar Menteri-menteri melawat kampung-kampung di sana-sini, buat on-the-spot grants di sana-sini dan 6 bulan atau setahun kemudiannya, siapa yang terima wang itu telah dibawa ke mahkamah dan didenda di sana. Ini bermakna wang rakyat telah dibazirkan oleh

Kerajaan kita. On-the-spot grants ini tidak perlu dan sentiasa membazirkan wang rakyat.

Pada masa sekarang kita sedar arahan telah dikeluarkan kepada LLN memberi bekalan letrik kepada penduduk-penduduk di beberapa buah kampung di seluruh tanahair kita dan sampai sekarang LLN tiada kebolehan untuk mengadakan kerja yang begitu banyak dan berat. Oleh itu, LLN telah memberi kerja itu kepada pemborong-pemborong private. Ini telah meninggikan kos projek-projek itu sendiri. Patutkah ini atau tidak? Saya hendak bertanya kepada Kerajaan kita.

Begitu juga saya dapati arahan juga telah dikeluarkan kepada jalan-jalan di luar bandar. Pegawai-pegawai Daerah telah diarah memperbaiki dan mengadakan jalan-jalan di luar bandar. Walaupun barangkali jalan itu tidak perlu tetapi arahan sudah keluar, walaupun J.K.R. tidak ada kebolehan, tiada kemampuan tetapi J.K.R. telah diarahkan buat jalan.

Tuan Yang di-Pertua, ini bermakna Kerajaan kalau memberi bekalan letrik, mengadakan jalan dan sebagainya supaya Kerajaan boleh membeli undi rakyat, saya ingin menyatakan kepada Kerajaan kita pengundi-pengundi di tanahair kita bukanlah begitu bodoh atau gullible. Saya berharap di dalam pilihanraya akan datang ini walaupun mereka hendak menyokong Barisan Nasional, mereka juga mestilah menghantar bilangan yang mencukupi wakil-wakil Pembangkang (Opposition) ke Dewan ini supaya kita dapat memastikan checks and balances di tanahair kita.

4.31 ptg.

Datuk Engku Muhsein bin Abdul Kadir (Ulu Trengganu): Tuan Yang di-Pertua, saya bersyukur ke hadhrat Allah s.w.t. oleh kerana dapat bersama-sama pada petang ini berucap menyatakan sokongan dan penghargaan saya kepada D.Y.M.M. Timbalan Yang di-Pertuan Agong yang telah membuat Titah Ucapan pada kita sekalian. Inilah bagi kali ke 21 semenjak kita merdeka, D.Y.M.M. Yang di-Pertuan Agong sebagai cogan dan tunggak negara telah membuat ucapan dasar Kerajaan yang memerintah, dahulu Tanah Melayu dan hari ini Kerajaan Malaysia.

Tuhan memberi saya kesempatan dan peluang untuk berada dan berkhidmat di

dalam Dewan ini semenjak merdeka dahulu sampai sekarang dan setiap kali ucapan itu, saya ikuti dengan penuh keinsafan dan penghargaan dan saya berasa bersyukur oleh kerana dalam tempoh hampir 21 tahun kita merdeka ini dapat bersama-sama dengan parti Kerajaan yang memerintah melihat dengan mata kepala saya sendiri, dapat mengecap nikmat dengan tubuh badan saya sendiri akan segala jasa bakti, hasil keuntungan yang telah dilaksanakan oleh Kerajaan Perikatan dahulu dan Kerajaan Barisan Nasional pada hari ini. Jika kita misalkan sebagai sebuah syarikat, maka dalam tempoh 21 tahun sejak merdeka sampai hari ini kita buka suatu kenyataan kira-kira untung dan rugi dapatlah di situ kita lihat suatu gambaran jelas berapa banyak keuntungan (credit) yang telah didapati oleh pihak syarikat dan berapa banyak pula kerugian (debit) yang telah diterima oleh syarikat itu. Alhamdulillah, samada hendak diakui atau tidak, samada hendak diinsafi atau tidak, samada hendak dihargai atau tidak, Kerajaan kita, dahulu Perikatan hari ini Barisan Nasional, dengan rasa bangga, bukan atas dasar kesombongan, tetapi atas dasar kesedaran, dan keinsafan mempunyai keyakinan bahawa Kerajaan ini telah membuktikan segala apa yang diucapkan ataupun dititahkan oleh D.Y.M.M. Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong sejak D.Y.M.M. Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong yang Pertama dahulu hingga kepada yang Kedua, Ketiga, Keempat, Kelima dan inilah yang Keenam.

Saya merasa bangga oleh kerana di dalam suatu gelombang dunia yang begitu hebat sekali semenjak Perang Dunia Kedua sampai sekarang, sejak tahun 1945 sampai tahun 1978 ini lebih kurang 35 tahun, kebanyakan negara-negara di dunia yang sudah merdeka, kalau waktu kita merdeka dahulu Malaysia ini, pada masa itu Malaya, menjadi negara anggota yang ke 102 dalam keahlian Pertubuhan Bangsa-bangsa Bersatu. Maka hari ini bilangan anggota Bangsa-bangsa Bersatu telah meningkat kepada hampir 200 negara. Berpuluh-puluh negara baru telah muncul dan merdeka dan dengan tidak berniat hendak merendah-rendah, hendak menghina atau memandang kecil kepada negara-negara lain. Saya rasa negara Malaysia kita ini, walau apapun kata semua pihak, boleh dikatakan sebagai intan berlian di antara berpuluh negara yang telah merdeka tadi. Ini bukanlah saya memperkecilkan negara lain.

Tidak. Tetapi, dari segi kestabilan, dari segi perpaduan dan yang paling besar sekali dari segi pelaksanaan dan pengisian kemerdekaan iaitu pembangunan negara ini, maka Alhamdulillah kita bersyukur kerana negara sudah begitu maju dalam semua bidang.

Saya masih ingat, saya datang ke Parlimen ini sebagai seorang Ahli Dewan Rakyat dan sebelum itu sebagai Ahli Majlis Undangan Persekutuan Tanah Melayu sewaktu Dewan ini bertempat di bangunan Jabatan Kerja Raya di Jalan Maxwell, ketika negara kita masih dalam keadaan dharurat, dalam penadbiran emergency, bagaimana azab dan susahnya saya sebagai seorang wakil rakyat yang datang dari Trengganu hendak sampai ke Kuala Lumpur dengan rakan-rakan saya dalam UMNO yang sama-sama dipilih. Dari Trengganu saya sampai ke mari dengan memakan masa tak kurang daripada tiga hari, dua malam, melalui sungai-sungai yang belum ada jambatan dan kalau tak silap saya ada 11 buah pengkalan feri yang terpaksa saya lalui daripada Kuala Trengganu, Maran, Dungun, Paka, Kertih, Bukit Keluang, Bukit Telaga, Kuantan dan Jerantut. Belumpun ada jalan Maran-Dungun ketika itu dan di tempat-tempat itu pula penuh dengan kawat-kawat duri oleh kerana adanya emergency, di mana segala S.C., segala polis khas dan lain-lain menjaga keselamatan negara.

Banyak orang yang merasa sangsi sewaktu kita merdeka pada masa itu. Apakah ketokohan, apakah kebolehan Ketua Menteri dan kemudian Perdana Menteri pertama kita Y.T.M. Tunku Abdul Rahman Putra dapat menguasai perpaduan, dapat memerintah negeri ini dengan adil dan saksama terutama sekali stable? Kesangsian baik dari kalangan rakyat negeri ini sendiri apatah lagi daripada golongan-golongan asing. Sejarah membuktikan dengan berkat kejujuran, keikhlasan dan yang paling besar berkat perpaduan rakyat sekalian, terutama ahli-ahli UMNO, M.C.A. dan M.I.C. pada masa itu kita telah membawa bahtera kemerdekaan kita ke jalan yang selamat. Pada masa itu saya ingat entah berapa kerat di antara Ahli-ahli Dewan Rakyat ini daripada parti UMNO, parti M.C.A. apatah lagi parti M.I.C. yang mempunyai pelajaran yang tinggi, mempunyai ijazah yang tinggi dan sebagainya, tidak, kerana kami pada masa itu yang menjadi wakil kebanyakan daripada golongan rakyat yang sama-sama berjuang kemerdekaan daripada sekolah atap tetapi dengan semangat

ketabahan datang kemari. Alhamdulillah, hari ini segalanya sudah berubah hasil daripada kemerdekaan. Kita telah dapat mengeluarkan pemuda-pemuda kita dan hari ini pula pemimpin-pemimpin kita yang masih muda atau mulai masuk kepertengahan umur mempunyai latarbelakang yang jauh lebih maju, lebih mendalam dari segi pelajaran, pengetahuan, segi pengalaman dan pekerjaan.

Sebuah universiti pun tidak ada pada masa itu tetapi hari ini kita ada kalau tidak salah 5 buah. Sebenarnya, jika dipandang dari segi keuntungan dan kebaikan yang kita dapat maka segala apa jugalah yang diucapkan dan yang telah diucapkan, yang akan diucapkan akan datang oleh semua pihak terutama pihak Pembangkang boleh diketepikan. Sebab saya sedar manakah ada gading yang tak retak, manakah ada makhluk yang tidak silap dan manakah ada Kerajaan semuanya betul? Tidak ada, mesti ada kesilapan, mesti ada kekurangan tetapi maksud saya diambil keuntungan dan kerugian, diambil faedah dan diambil segala yang merugikan. Saya rasa kita beruntung mempunyai satu Kerajaan yang membawa kebaikan, mengisi dan melaksanakan tujuan kemerdekaan itu. Daripada sebuah negeri darurat diancam oleh komunis waktu kita merdeka pada tahun 1957, parti yang memerintah, Kerajaan yang memerintah dari dahulu sampai sekarang berhasil menghapuskan darurat dalam tahun 1960. British yang begitu gagah pada satu masa dikenal sebagai seekor singa di dunia di mana Union Jacknya tidak akan tenggelam dek matahari dari pagi ke petang terus ada oleh kerana pemerintahan di seluruh dunia tidak dapat hendak menghapuskan komunis di negara kita ini. Akan tetapi, berkat kejujuran dan ketabahan pemimpin-pemimpin kita pada masa itu dan pada hari ini juga dengan kekuatan perpaduan rakyat melalui Barisan, parti yang memerintah pada masa dahulu dan sekarang dapat menjadikan sebuah negara daripada darurat kembali kepada negeri yang aman.

Dan saya rasa oleh sebab kejayaan-kejayaan inilah yang menyebabkan rasa iri hati, dengki, hasad dan lain-lain oleh golongan-golongan tertentu dan boleh jadi juga oleh negara-negara yang tertentu yang tidak ingin melihat sebuah negara yang begitu stable, yang begitu tegap, penuh dengan kejayaan-kejayaan berbagai rupa dan corak. Dari sebuah negara lain hanya dapat bergantung kepada satu atau dua sumber sahaja, kita

mempunyai berbagai-bagai punca yang boleh kita corakkan. Kalau zaman British dahulu hanya getah dan timah sebagai sumber negara tetapi hari ini Malaysia di samping menjadi negara yang paling besar dan utama dalam pengeluaran timah dan getah juga menjadi negara pengeluaran kelapa sawit, kayu dan berbagai-bagai lagi pada masa akan datang berkat dari pandangan jauh parti pemerintah pada masa dahulu dan pada masa sekarang. Walau bagaimanapun, sebagaimana saya katakan tadi mana gading yang tidak retak. Kita masih kurang dan kekurangan inilah yang menjadi kewajipan kita semua melihat dan membetulkan, ditambah dan disisakan.

Kita sedar hasrat Kerajaan kita dalam memaju dan mengisikan kemerdekaan melaksanakan dua perkara, kepentingan kebendaan dan kepentingan kerohanian.

Dalam perkara kepentingan kebendaan sepertimana saya katakan tadi kita mempunyai jalanraya-jalanraya yang berlipat ganda yang lebih baik dan banyak daripada sebelum merdeka dahulu, mempunyai sekolah-sekolah bahkan institusi-institusi pelajaran yang tidak dimimpikan oleh datuk dan nenek-moyang, bahkan bapa-bapa kita pada masa dahulu; hari ini telah menjadi kenyataan dan akan bertambah pada masa akan datang. Sekarang kita mempunyai hospital-hospital, segala badan-badan dan juga lapangan-lapangan perusahaan, perindustrian, pertanian, perdagangan dan lain-lain.

Dari segi kerohanian pula saya rasa darjah kedudukan kerohanian ataupun pegangan agama orang kita pun jauh lebih baik daripada dahulu. Bukan saya ertikan orang dahulu—orang tua-tua kita tidak kuat pegangan ugamanya tetapi apa yang saya maksudkan secara keseluruhannya jikalau saya dahulu dan saya percaya Yang Berhormat Timbalan Yang di-Pertua juga dan lain-lain lagi seumur dengan saya atau lebih tua daripada saya masa dahulu, sekarang ini yang pergi ke sekolah Inggeris tidak berapa orang belajar agama kalau tidak diatur khas oleh ibubapa kami. Begitu jugalah dalam sekolah lain yang agama-ugamalah dia, yang dunia, dunialah dia, tidak bercampur aduk, bahkan menjadi kemegahan pada masa itu kalau kita ini kepunyaan hanya golongan dunia sahaja. Sampai hari ini dengan dasar pelajaran di mana pelajaran kerohanian, pelajaran agama dimasukkan bersama-sama

dengan pelajaran yang lain, maka pandangan telah berubah dan dengan itu kalau pada masa saya dahulu hanya segelintir murid-murid sahaja yang berpeluang dalam bidang kerohanian, tetapi pada hari ini 100% dalam semua sekolah mempunyai peluang, cuma hendak tak hendak sahaja, bersungguh atau tidak bersungguh. Walaupun hari ini orang mengatakan pelajaran agama di sekolah-sekolah itu sambil lewa sahaja tetapi bagi saya lebih baik. Hendak kata sambil lewakah, hendak ambil sambilankah tetapi lebih baik tahu asas-asasnya daripada langsung tidak tahu seperti pada masa dahulu kerana tidak dapat peluang. Saya tidak nampak seperti pada zaman saya budak-budak atau pemuda-pemuda dahulu ada kegiatan-kegiatan agama yang dianjurkan oleh Kerajaan atau badan-badan yang disokong oleh Kerajaan bagaimana hari ini dengan segala badan-badan dakwahnya, baik yang sungguh-sungguh bahkan separuhnyanya telah pun membimbing akhlak dengan segala rupa bantuan dan kerjasama oleh pihak Kerajaan.

Sebagai wakil dari Ulu Trengganu boleh dikatakan banyak juga saya menjelajah negeri Trengganu sendiri termasuk negeri-negeri lain dalam Malaysia ini, saya masih ingat lagi pada masa dahulu bagaimana rendahnya mutu mesjid-mesjid, rendahnya mutu surau-surau dengan tidak diambil perhatian baik oleh Kerajaan Negeri ataupun oleh Kerajaan Pusat bahkan sewaktu saya menjadi wakil rakyat pada kali pertama dari tahun 1955-1959, pada masa itu kita merdeka tahun 1957 dan saya menjadi wakil rakyat sebelum merdeka dan setelah merdeka sambung dua tahun dalam Dewan Undangan Negeri hendak mendapatkan \$1,000 sahaja wang daripada Kerajaan baik Negeri ataupun Federal tiada peluang, kerana langsung tiada peruntukan untuk kerja-kerja begini berbanding dengan hari ini di mana jangankan \$1,000; jangankan \$10,000 bahkan \$100,000, \$1 juta, \$10 juta dapat dikeluarkan samada oleh Kerajaan Pusat atau Negeri demi kepentingan kerohanian. Inilah saya rasa satu perkara yang telah berlaku yang boleh jadi cuba dilupakan atau ditiadakan ataupun diperkecilkan oleh setengah-setengah golongan. Tetapi saya percaya Tuhan bersama siapa dia yang bercakap benar dan saya percaya saya tidak menambah dan menuduh tetapi inilah keadaan sebenarnya. Dengan sebab itu saya mempunyai penuh keyakinan kalau Kerajaan kita hari ini melalui Barisan Nasional yang ada hari ini terus jujur

sebagaimana adanya pada masa-masa lampau Tuhan bersama-sama kita dan rakyat bersama-sama kita dan insya Allah baik hari ini ataupun pada masa-masa akan datang berapa kalipun pilihanraya, demi kebenaran dan kejujuran Barisan Nasional akan terus memerintah negara kita Malaysia, insya Allah.

Selain daripada itu pula sebagai wakil daripada negeri saya dan daerah saya Ulu Trengganu, saya merasa bernasib baik walaupun negeri saya Trengganu sebuah negeri yang dianggap paling mundur. Jikalau disebut Trengganu pada satu masa dahulu waktu mula-mula saya datang menyaksikan pada tahun 1955 dan beberapa tahun kemudiannya, sebut Trengganu kebanyakan orang memandang, atau menyangka atau merasakan sebagai sebuah negeri yanguduknya barangkali dekat Gunung Tahan yang serba mundur, serba kebelakangan, tahu makan budu sahaja, tiada kemajuan dalam apa lapangan jugapun. Memang begitu sebenarnya, anggapan itu tidak silap dan tidak salah. Tetapi Alhamdulillah sejak tahun 1957 sampai hari ini 1978 kalau kami dianggap mundur-mundurlah; terkebelakang-terkebelakanglah. Darjah kehidupan rakyat sekarang ini, darjah pelajaran rakyat sekarang ini, darjah kesihatan rakyat sekarang ini, darjah keagamaan rakyat sekarang ini dan darjah kebolehan dan kecekapan rakyat sekarang ini, saya rasa walaupun tidak lebih, tidak kurang daripada mana-mana saudara-saudara dari semua negeri baik di Kuala Lumpur, baik di Kelantan, baik di Kedah, baik di Sibu kerana berkat kemerdekaan dan berkat kepintaran pemerintahan Barisan Nasional hari ini, kami mendapat peluang yang sama, tidak lagi dianak-tirikan sebagaimana pada zaman sebelum merdeka dahulu. Walaupun saya sedar penerangan kemajuan ini ada kerugian, tidak sebagaimana Trengganu di mana Kuala Trengganu pada masa dahulu tidak mengenal perkara-perkara yang tidak baik dan tidak banyak perkara-perkara rompak-merompak, hooliganisme dan sebagainya, dadah dan lain-lainnya, pada hari ini sudah mulai muncul. Itulah pengorbanan kemajuan. Saya sedar. Tetapi, Tuan Yang di-Pertua, memanglah untuk mencapai sesuatu itu banyak liku-liku yang secara mahu atau tidak mahu terpaksa hadapi.

Dari segi pemerintahan seluruhnya pula, sejak merdeka sampai sekarang memang pemerintahan kita ini mengikut demokrasi

berparlimen, satu pemerintahan dalam tempoh dua puluh satu tahun ini telah diuji kekuatannya, telah ditekst baik dan buruknya dan saya rasa walaupun ada kekurangan-kekurangan kita telah menghadapi, kalau tidak silap saya, lima kali pilihanraya, keutuhan dan kekuatan demokrasi berparlimen kita ini telah tahan diuji, telah masuk gelanggang dan telah menang ujian. Tetapi terpulanglah kepada kita terutama Ahli-ahli Dewan Rakyat dan Dewan Negara melihat segala kekurangan itu diperbetulkan, tidak menjadikan diri kita ini sebagai patung yang tahu bercakap sahaja mengikut tune yang ditentukan oleh dalang-dalang. Ini kewajiban kita. Dan perkara ini saya lihat walaupun kebanyakan atau majoriti Ahli-ahli Parlimen kita, saya maksudkan Dewan Rakyat ini, terdiri daripada Barisan Nasional dan dengan itu boleh jadi dengan begitu banyak hampir lebih kurang 2/3 ahli-ahlinya daripada Barisan Nasional menjadikan ahli-ahli kita lembut, lembab dan sebagainya tetapi dari segi perbincangan, dari segi perbincangan, nampaknya tidak begitu.

Kita mempunyai ahli-ahli yang mempunyai keyakinan kepada diri sendiri yang berani ke hadapan. Jikalau dipandang ada silap dan salah, tidak keberatan bertengkar dengan sesiapa pun. Dengan Tuan Speaker kalau mustahak, kalau sekiranya ruling tidak betul, sebagaimana yang telah terjadi sehari dua yang lepas; saya tidak tahu siapa yang betul, dengan Perdana Menteri, Timbalannya, Menteri-menteri, kalau dipandang ada yang tidak betul—pernah berlaku. Tetapi inilah satu perkara saya rasa menunjukkan kepintaran, kebijaksanaan parti yang memerintah hari ini. Kita tidak dikongkong tetapi dipandu, kita dibiarkan bercakap tetapi ada batasan-batasannya demi kepentingan kita. Saya sedar saya ahli UMNO dari Trengganu yang pengundi saya 99.9% adalah bumiputra tetapi saya juga ahli Barisan Nasional mempunyai rakan-rakan saya dari MCA, dari MIC dari parti rakan-rakan dari Sarawak dan Sabah, dari Gerakan dan lain-lain yang kadang-kadang kepentingan mereka itu ada kalanya tidak boleh bersamaan. Itulah mustahaknya kematangan, kepintaran dan keinsafan. Di samping faedah diri saya, di samping faedah orang yang saya wakili, maka kepentingan negara keseluruhannya itu menjadi dasar utama yang menentukan sikap dan pendirian kita. Inilah saya rasa yang menjadi panduan dan segala tindak-tanduk perjalanan ahli-ahli Barisan Nasional dalam Dewan ini.

Semalam saya dengar seorang daripada ahli Pembangkang yang bercakap mengatakan kesangsian dengan pemerintahan demokrasi berparlimen kita ini. Beliau telah membawa berbagai-bagai quotations daripada berbagai-bagai falsafah, tetapi satu sahaja yang menjadi soalan saya. Di samping segala kesangsian itu, ahli yang berkenaan, parti yang berkenaan dan saudara-saudara daripada lain-lain parti juga mempunyai segala kesempatan di dalam pemerintahan yang ada ini dan cara pemerintahan yang kita ada hari ini, adakah cara lain yang belum lagi dapat dikemukakan oleh beliau sendiri itu memberi kesempatan dan peluang yang demikian? Pilihanraya Kelantan telah berlaku dan menunjukkan melalui kuasa rakyat, dengan hidayah dan petunjuk Allah subhanahu wa taala akan keutuhan kepimpinan, biarlah dikata apa sahaja, wang melimpah, banyak dikeluarkan oleh Barisan Nasional, janji-janji kemajuan yang telah dikeluarkan oleh Barisan Nasional dan sebagainya, tetapi saya percaya, saya daripada Trengganu; Kelantan adalah sebelah tetangga saya, mentality dan darjah pemikiran orang Pantai Timur tidak serendah itu dan sejahil itu. Telah berpuluh-puluh tahun pilihanraya, mereka telah matang, telah masak dan telah sedar bagaimana yang harus mereka buat dan keputusan pilihanraya itu dengan sendiri menunjukkan samada disukai atau tidak disukai keseluruhan (majoriti) rakyat Kelantan dengan secara mendadak, dengan tidak disangka-sangka di semua pihak, saya percaya, memberi majority yang terbesar dan pukulan "knock-out" kepada sebuah parti yang pernah memerintah negeri Kelantan pada masa dahulu.

Ini satu perkara yang telah terjadi yang tidak perlu saya rasa dibangkitkan, didalakkan dan diperkait-kaitkan kerana ini rakyat telah menjadi hakim dan rakyat telah memberi keputusan. Maka sebagai pemimpin-pemimpin yang bertanggungjawab, kita terimalah keputusan rakyat dan kita sedari dan insafah ini kehendak rakyat dan biarlah rakyat yang mendaulatkan. Segala excuse, segala rupa helah yang cuba dikemuka dan diutarakan hanya saya rasa memberi satu lagi helah untuk merendah dan memperkecilkan hasrat rakyat Kelantan.

Duli Yang Maha Mulia Timbalan Yang di-Pertuan Agong dalam ucapannya juga mula-mula sekali menyentuh tentang keutuhan undang-undang, perlunya negara kita ini diperintah dengan dasar negara hukum yang

betul-betul memegang neraca keadilan. Memang, apatah lagi Barisan Nasional, dan saya yang bertanding atas nama Barisan Nasional dan juga bertanda lambang Barisan Nasional iaitu Neraca, keadilan dan undang-undangleh perjuangan kami mendaualatkan dengan sepenuh-penuhnya dan saya percaya semua pihak harus dan wajib menyokong pendirian ini dengan tidak dapat mentafsirkan mengikut kehendak-kehendak kepentingan perseorangan ataupun sesuatu pihak. Tetapi dalam perkara ini saya rasa kadang-kadang dengan tidak sengaja dan tidak disedari ada perkara-perkara yang kecil selalu berlaku yang kadang-kadang menyebabkan rakyat biasa, Pak Mat atau Ramasamy ataupun Ah Chong di tepi-tepi jalan bertanya-tanya, kenapakah kadang-kadang berlaku juga. Bukan tidak ada keadilan tetapi perbezaan ataupun diskriminasi di dalam melaksanakan undang-undang ini. Ini perkara kecil saya rasa, boleh dianggap tidak begitu penting tetapi jikalau berhari-hari, berbulan-bulan, bertahun-tahun dilihat boleh menyebabkan rasa tidak puas hati dan besar akibatnya akhirnya kepada Kerajaan.

Satu perkara baru-baru ini misalnya Menteri Pengangkutan yang menjaga hal-kereta-kereta mengumumkan semua motokar tidak dibenarkan lagi mempunyai cermin gelap—bagus, kecuali orang-orang tertentu seperti Menteri-menteri, Ketua Polis, Ketua Tentera, Menteri Besar dan lain-lain. Saya rasa menasabah dan wajar memandangkan mereka itu bertanggungjawab, kadang-kadang boleh terancam dalam perkara-perkara tertentu.

Tetapi kenapa lapangan lain misalnya ada undang-undang yang mengatakan ini perkara kecil sahaja dan saya tidak berniat hendak membangkit atau hendak mengungkit tetapi saya rasa patutlah Menteri yang berkenaan, jangan tahu hanya pandang pada rakyat biasa sahaja tetapi hendaklah dipandang kepada semua pihak. Kerana di dalam perlembagaan kita semua sama dari segi undang-undang.

Misalnya plate nombor motokar. Undang-undang mengatakan kalau motokar pakai, tidak silap saya, platenya warna hitam, nombornya warna putih. Kalau teksi sebaliknya. Tetapi apa yang saya perhatikan, bahawa hanya Duli Yang Maha Mulia Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong, Sultan-sultan dan Raja-raja Muda yang berhak memakai motokar yang tidak bernombor dan

boleh memakai warna kuning dan sebagai-nya sebagai satu keistimewaan kepada Duli-duli Yang Maha Mulia, mengapa pula saya lihat di Kuala Lumpur, di Johor, Pahang malahan di seluruh negara motokar-motokar yang bukan kepunyaan Yang di-Pertuan Agong, bukan kepunyaan Raja-raja, bukan kepunyaan Raja-raja Muda, tetapi kepunyaan siapa pun, ada nombor platenya, tetapi nombornya berwarna kuning. Bukan Singapura—Singapura lain! Singapura memang ada peraturan boleh memakai warna kuning, itu saya tidak sentuh. Tetapi mengapakah motokar yang didaftar dalam Negeri-negeri Tanah Melayu ini dibiarkan memakai nombor warna kuning. Apa perbezaannya dengan rakyat lain? Adakah kerana mereka kebetulan keturunan-keturunan tertentu maka pihak trafik ataupun pihak Pendaftaran dan Pemeriksa Kereta Bermotor memejamkan mata sahaja?

Walaupun ini kecil, saya rasa kalau sudah buat undang-undang, laksanakan betul-betul. Kalau tidak, lebih baik hapuskan sahaja undang-undang itu.

Tuan (Timbalan) Yang di-Pertua: Ahli Yang Berhormat sudah bercakap 45 minit. Kalau boleh pendekkan sedikit, kerana ada lagi rakan sejawat kita yang hendak bercakap.

Datuk Engku Mohsein bin Abdul Kadir: Terima kasih. Satu perkara lagi yang saya suka hendak menarik perhatian untuk mencatatkan penghargaan saya kepada pegawai-pegawai Kerajaan yang telah melaksanakan tugas masing-masing dan semenjak merdeka sampai ke hari ini hasil dari pengorbanan dan khidmat mereka itu memberikan kemajuan-kemajuan yang saya sebutkan tadi. Tetapi satu perkara yang saya suka menarik perhatian, saya rasa sikap samada pegawai-pegawai, samada jabatan-jabatan atau kementerian-kementerian mustahak diperkemas lagi.

Saya perhatikan di dalam Dewan ini misalnya, ada Menteri-menteri yang menjawab soalan-soalan mengatakan tidak tahu sesuatu perkara itu kerana tidak mendapat lapuran. Sikap ini saya rasa patut diubah.

Misalnya di dalam suratkhbar yang baru-baru ini saya baca, ada berita mengatakan banyak nelayan-nelayan di laut negeri Kelantan telah diserang oleh perompak-perompak yang bersenjatapi di laut bersempadan dengan Thailand.

Saya baca pula pada sehari kemudian, pihak polis mengatakan tidak dapat lapuran. Sebab mereka tidak tahu. Bahkan Menteri sendiri pernah menjawab bahawa di dalam Undang-undang kesalahan Lalulintas (Traffic Offences) terhadap kenderaan-kenderaan pengangkutan seperti lori-lori atau motokar yang lari laju dan lain-lain maka dijawabnya tidak ada lapuran. Jikalau ada, sila Yang Berhormat beri lapuran. Saya rasa sikap ini mesti diubah. Kalau dapat berita itu pihak polis pergi siasat, bukan terima dan tunggu lapuran. Itu baru betul dengan keadaan yang sebenarnya yang dikehendaki oleh rakyat.

Di samping kemajuan yang saya sebutkan tadi, ada juga mutu perkhidmatan yang menurun. Misalnya, baru-baru ini waktu pilihanraya di Kelantan. Pada malam penghabisan itu saya menunggu siaran radio dan TV kerana hendak mendengar keputusan pilihanraya. Saya tidak hendak bercakap mengenai TV, saya tahu kerumitannya, tetapi Radio Kota Bharu pada malam itu kepada saya sangat menghampakan. Saya pernah mengikut keputusan pilihanraya yang disiarkan semenjak mula-mula pilihanraya tahun 1955, 1959, 1964, 1969 1974—sudah lima kali dan tahun ini sudah enam kali. Inilah kalinya yang saya rasa begitu menghampakan sekali dengan cara penyiaran oleh Radio Malaysia. Saya tidak hendak merendahkan atau mengatakan pegawai-pegawai yang berkenaan tidak cekap. Tidak! Tetapi saya rasa pegawai-pegawai, juruhebah-juruhebah dan lain-lain lagi di Radio Malaysia Kota Bharu pada malam keputusan itu baik lelaki atau perempuannya, baik ketua atau pembantunya pada malam itu bukan ahli dalam pilihanraya ini. Boleh jadi sesuai untuk lapangan lain, untuk rancangan pertanian, untuk menjadi juruhebah lagu-lagu Hindustan ataupun lagu-lagu canggung atau lagu-lagu Melayu tetapi bukan untuk pilihanraya.

Saya kata begitu terutama sekali adakah menasabah tiap-tiap keputusan dibuat, lepas itu terus disiarkan lagu. Bagi orang yang baru hendak tahu bagaimana kedudukan partinya itu, langsung tidak diberitahu. Bilangan angka tidak diulang. Kemudian apabila pihak parti lawan telah mencapai angka 18 bagaimana kita maklum majoriti Ahli Dewan Undangan Negeri Kelantan berkehendakkan 19, barulah boleh memerintah negeri. Bila sampai angka 19, saya ingat di-

siarlah kemenangan yang ke 19-20 lepas itu terus disiarkan lagu, tidak disebut sedikit pun. Saya agak kerana juruhebah itu memanglah bukan ahli dalam lapangan ini.

Yang paling anih lagi ialah apabila tinggal dua kerusi, pihak Radio Malaysia Kota Bharu menginterview Datuk Haji Mohamad Nasir di hospital melalui talipon. Datuk Haji Mohamad Nasir katanya dia dapat 10 dan harap dapat menang dua lagi kerusi supaya jadi 12. Pada hal yang tinggal hanya dua lagi dan satu sahaja yang BERJASA bertanding dan satu lagi BERJASA tidak bertanding. Barisan Nasional menentang PAS. Ini bererti kalau calon itu menang pun tidak lebih daripada 11. Datuk Haji Mohamad Nasir, saya tidak boleh kata apa-apa, kerana dia di dalam hospital dan beliau barangkali tidak ada score board ataupun sebarang catitan. Tetapi orang yang interview itu pula engeg juga! Dia mengharapkan 12 juga. Ini pada saya barangkali kerana tidak ada persediaan (preparation) atau rajah, saya agak. Sebaliknya semasa interview dengan Tengku Razaleigh; Tengku Razaleigh lebih tahu nampaknya, 19 sudah menang pada masa itu, angka dia 18. Terus terang saya katakan memang darjahnya pada malam itu sangat merosot.

Begitulah juga, Tuan Yang di-Pertua, Tan Sri Speaker dan Tan Sri Yang di-Pertua Dewan Negara ada mengadakan jamuan kepada kami sekalian pada malam 20hb Mac, 1978. Lepas jamuan itu

Tuan (Timbalan) Yang di-Pertua: Pendekkan sedikit ucapan Yang Berhormat! Sekarang sudah 50 minit. Saya sudah berikan masa panjang sangat. Kalau dalam masa dua minit Ahli Yang Berhormat tidak boleh tutup, saya kena tutup pula.

Datuk Engku Mohsein bin Abdul Kadir: Baik, terima kasih. Jadi apabila saya balik ke rumah, disiarkan bukan Speaker yang adakan jamuan, tetapi Perdana Menteri meraikan 19 orang Ahli Parlimen Komanwel di Bangunan Parlimen dan turut hadir bersama ialah Menteri-menteri Kabinet dan Ahli-ahli Parlimen. Saya terkejut, saya tunggu siaran pukul 12.00 malam. Sama juga begitu, inilah saya rasa standard mutu perkhidmatan mereka berkurangan dan hendaklah pihak-pihak berkenaan jangan dibiarkan perkara itu berlaku.

Tuan Yang di-Pertua, saya ucapkan banyak terima kasih kerana diberi peluang saya bercakap selama 50 minit walaupun banyak lagi niat di hati hendak disebut. Namun begitu saya percaya Ahli-ahli Yang Berhormat yang lain pun hendak bercakap, dan sebagai Ahli Parlimen, marilah kita bersyukur terutama sekali dari Barisan Nasional kerana kita dapat berkhidmat dalam Parlimen ini dan melihat dengan mata kepala kita sendiri bagaimana pihak Kerajaan kita dapat melaksanakan segala tanggungjawabnya.

Dengan itu kita berani pada bila-bila masa menemui rakyat dengan hati yang tenang dan ikhlas. Ingatlah saudara sekalian, bagaimana kata pantun:

Buatlah baik ayuhai rakan,
 Dalam laut kamu campakkan,
 Jikalau tidak dikenali ikan,
 Tuhan mu tahu iakah bukan.

5.20 ptg.

Tuan Mohd. Zahari bin Awang (Kuala Krai): Tuan Yang di-Pertua, sebelum daripada saya mengambil kesempatan berucap di dalam Titah Ucapan Kebawah Duli Yang Maha Mulia Timbalan Yang di-Pertuan Agong, saya suka membetulkan suatu perkara yang telah dibangkitkan oleh sahabat saya Ahli Yang Berhormat dari Ulu Trengganu, yang mendakwa bahawa Barisan Nasional telah mendapat sokongan hebat di negeri Kelantan.

Kalau melihat kepada keputusan jumlah undi yang didapati oleh Barisan Nasional, kita dapati daripada 100% undi, cuma Barisan Nasional mendapat 36%, yang selebihnya itu terbahagi kepada 35% undi kepada PAS, 25% lebih undi kepada sebuah parti politik yang diindukkan oleh UMNO yang mendapat 25% dan selebihnya undi kepada BEBAS. Ini terang-terang menunjukkan bahawa kalau sekiranya tidak ada parti berinduk kepada UMNO yang bernama BERJASA maka Barisan Nasional sampai sekarang pun tidak dapat berkuasa di negeri Kelantan.

Namun begitu, walaupun pilihanraya itu diadakan dengan jalan tergesa-gesa tanpa membenarkan rapat-rapat umum, dengan kedatangan segala bapak Menteri daripada Kuala Lumpur yang membuka masjid 2, 3, 4 buah sehari, yang masjid itu telahpun dibuka dahulunya, membuka sekolah-sekolah

yang dahulunya telah dibuka, dengan membawa cek-cek yang post-dated dan sebagainya, dan mempergunakan alat-alat dan jentera negara, namun peratus undian tidak begitu banyak bahkan $\frac{1}{3}$ sahaja kepada Barisan Nasional. Jadi inilah yang saya ingin perbetulkan rekod sejarah tentang dakwaan sahabat saya Ahli Yang Berhormat dari Ulu Trengganu tadi. Saya tidak mahu memanjangkan ucapan itu dan sekarang saya akan teruskan untuk membincangkan masalah Ucapan Titah Duli Yang Maha Mulia Timbalan Yang di-Pertuan Agong.

Tuan Yang di-Pertua, berdasarkan Titah Ucapan itu, sukalah saya mengemukakan beberapa pendapat secara umum mengenai perkara-perkara yang bersabit dengan sosio-ekonomi, yang bersabit dengan keselamatan, pelajaran dan juga mengenai pilihanraya di Malaysia. Mengenai sosio-ekonomi adalah didapati, dan yang dinyatakan bahawa untuk mencapai perpaduan yang kukuh dan kekal di kalangan rakyat jelata Kerajaan berusaha untuk mengurangkan perbezaan jurang pendapatan di antara orang yang kaya dengan orang yang miskin, antara orang yang berada dengan yang tidak berada, antara have-nots dan haves.

Perlu kita bertanya apakah sistem yang kita amalkan sekarang yang berbentuk free enterprise, berbentuk *laissez faire*, yang berbentuk ekonomi bebas dan kapitalis ini akan dapat menghasilkan buah yang enak cita rasanya di dalam politik dan ekonomi di Malaysia ataupun sebaliknya melebarkan lagi jurang pendapatan antara yang berada dengan yang tidak berada. Sistem ini, Tuan Yang di-Pertua, telah acap kali dikritik, telah acap kali diselar dan diungkit oleh ramai anggota-anggota Parlimen, di dalam hampir-hampir setiap kali Titah Ucapan dan Ucapan dasar negara. Tetapi berapa orangkah di kalangan negarawan kita yang cuba menganalisa, yang cuba mengkaji serta berniat hendak mengubah sedikit-sebanyak ataupun mengubahsuaikan serba sedikit yang kita gunakan sekarang di mana sistem ini menjadikan rakyat jelata bersifat individualis, menjadikan rakyat jelata tidak lagi memikirkan tentang etika, tidak lagi memikirkan tentang akhlak, budi-darma, ugama, asalkan mereka kaya, mereka dapat berkuasa.

Mereka akan buat apa sahaja baik dalam lapangan perdagangan mahupun di dalam lapangan pentadbiran, hatta di dalam lapangan politik sekalipun dengan cara membeli undi-undi. Manusia yang bersikap

individualis yang dihasilkan oleh sistem yang saya sebutkan tadi akan melahirkan suatu suasana yang tidak baik dalam bidang politik, satu suasana dan keadaan yang tidak baik dalam sistem bernegara dan ini akan menjadikan manusia itu berlumba dan mempergunakan undang-undang rimba "survival of the fittest". Mereka yang kuat akan hidup, mereka yang lemah akan mati.

Tuan Yang di-Pertua, dalam negara kita ini perlumbaan seperti ini akan menambahkan lagi jurang perbezaan antara yang berada dengan yang tidak berada. Dasar Ekonomi Baru yang kita rangkakan itu tidak akan dapat menjamin pengurangan dan pengimbuhan jurang perbezaan yang disebutkan itu. Malangnya ianya dalam jangka panjang akan melahirkan saudagar-saudagar Melayu, akan melahirkan pemborong-pemborong Bumiputra, akan melahirkan industrialis-industrialis peribumi di atas kertas lesen perniagaan dan di dalam kertas Memorandum of Association dan juga di dalam hayalan Mat Jenin.

Sebagai satu misalan, kelmarin Yang Amat Berhormat Timbalan Perdana Menteri kita telah mengemukakan bahawa "equiti" dalam bidang penyertaan bumiputra naik 700% daripada 1% iaitu daripada 0%. Dasar Ekonomi Baru telahpun berjalan selama 8 tahun kalau dinisbahkan pada peratus yang naik kita lihat di bidang "equiti" sahaja, kita lihat Laporan Bank Negara, laporan ekonomi daripada pengkaji-pengkaji, daripada sosiologis-sosiologis para ekonomis kita dapati hanya terdapat 1% kenaikan di bidang "equiti". Itu sebagai misalannya yang kecil sebab kalau kita memperbanyakkan hujah dengan istilah-istilah ekonomi, mungkin Tuan Yang di-Pertua akan cuba menahan daripada perbincangan kerana itu akan menjadi lebih detail.

Contoh yang kedua, yang ingin saya kemukakan di sini ialah tentang data-data yang kita dapati dalam laporan Banci penduduk 1970 misalnya, kita dapati bahawa kedudukan kemiskinan kaum bumiputra, orang Melayu ini, ialah antara 60% hingga 80% dari seluruh negara dan khususnya di negeri Tuan (Timbalan) Yang di-Pertua sendiri dan negeri saya sendiri, dan Trengganu dan Perlis. 2-3 hari yang lepas para sarjana kita di dalam satu simposium telah mengemukakan dan mengesahkan pendapat saya ini. Selepas daripada 8 tahun Dasar Ekonomi Baru berjalan

kedudukan peratus angka kemiskinan orang-orang bumiputra yang sama keturunan dengan saya, yang sama warna kulitnya dengan saya ini masih lagi, bahkan meninggi sedikit lebih daripada angka 80% kepada 83%.

(Tuan Yang di-Pertua *mempengerusikan Mesyuarat*)

Oleh hal yang demikian, sebagai mewakili keturunan yang sama warna dengan kulit saya ini di depan muka pengadilan dan di depan pemerintah yang kebanyakannya sama keturunan dengan saya juga, saya ingin mencadangkan perkara-perkara berikut.

Pertama, Kerajaan hendaklah mengambil alih segala bidang perdagangan yang besar-besar seperti perlombongan, pembuatan dan pembikinan, perladangan dan lain-lain perusahaan seperti perumahan, pengilangan, pembinaan yang menghasilkan barangan untuk keperluan negara dan juga untuk eksport melalui agensi-agensi Kerajaan yang ada. Saya tidak bermaksud di sini untuk dipusatkan (centralise) kegiatan ekonomi itu di peringkat Kerajaan Pusat tetapi maksud saya agensi-agensi yang ada itu haruslah mempergiatkan dan memperhebatkan perkembangannya untuk mengambil alih bidang-bidang yang saya sebutkan tadi. Saya berpendapat bahawa ini lebih memudahkan pada suatu hari, dalam jangka panjangnya untuk kita serahkan kepada bumiputra dengan cara mewujudkan kembali atau menghidupkan kembali sistem syarikat kerjasama yang pernah diwujudkan di Malaysia ini hasil daripada buah fikiran seorang professor ilmu kita yang terkenal, Professor Ungku Aziz yang sekarang ini menjadi Vice-Chancellor Universiti Malaya.

Kedua, rancangan-rancangan pembangunan mestilah pada pandangan saya diuruskan dan dipusatkan ke wilayah-wilayah dan ke daerah-daerah pedalaman yang jauh. Tidak cukup misalnya kita mewujudkan Wilayah Kelantan Selatan di negeri Kelantan ataupun satu wilayah DARA. Jengka di Pahang, di Johor Tenggara dan sebagainya tetapi apa yang dimaksudkan ialah pembangunan ini hendaklah diuruskan ke daerah-daerah selain daripada pusat-pusat pembangunan wilayah kerana di daerah-daerah inilah ramai orang-orang miskin, ramai orang-orang yang masih belum terbela dan orang-orang ini kebetulannya sama kulitnya dengan kita.

Tuan Speaker, negeri-negeri yang patut diuruskan dan patut dipusatkan adalah tidak

lain daripada negeri-negeri yang saya sebutkan tadi, yakni negeri Kedah, Kelantan, Trengganu dan Perlis. Tiga buah negeri selain daripada Kelantan sebenarnya berada di bawah Kerajaan Barisan Nasional, bahkan Kerajaan Perikatan lama dahulu tetapi hakikat dari segi pembangunan ekonominya lebih kurang sama sahaja; kalau tidak pun kurang lagi daripada pembangunan yang ada di Kelantan, padahal Kerajaan Barisan Nasional memerintah, padahal Kerajaan Perikatan memerintah. Sebab itulah sahabat saya dari Baling kelmarin telah membangkitkan tentang beliau merasa iri hati kalau-kalau pembangunan yang dijanjikan oleh para Menteri yang pergi ke Kelantan untuk menyertai pilihanraya baru-baru ini tidak pula dibuat dan tidak pula sampai ke Kedah. Saya suka menyeru dan menasihatkan sahabat saya itu supaya bersabar buat sementara waktu. Insya Allah, apakala pilihanraya itu sampai ke Kedah maka akan banyaklah segala Menteri yang akan masuk dan datang dan insya Allah, wang yang dijanjikan untuk menyelesaikan demonstrasi di Baling dahulu sebanyak \$100 juta akan sampai daripada Jalan Duta ke Bank Negara dan akan dibungkus terus dan akan sampai ke Alor Setar menjelang pilihanraya di Kedah—insya Allah.

Tuan Speaker, cadangan saya yang Ketiga ialah ada satu Akta yang diluluskan oleh Parlimen ini yang bernama Akta Perancangan Bandar dan Desa yang telah diluluskan dalam tahun 1975/76. Ini pada pandangan saya hendaklah betul-betul dilaksanakan supaya dapat Penguasa-penguasa Tempatan di pusat-pusat pembangunan daerah dan Jawatankuasa Kampung yang ada di seluruh negara dapat dikembalikan dan administrasinya (pentadbiran) dapat diubahsuai dengan menggunakan Akta yang kita luluskan dalam Parlimen ini. Dalam kesempatan ini juga saya ingin menarik perhatian sebuah Kementerian yang saya sendiri dahulu berada sebagai Setiausaha Parlimen, sebuah Kementerian yang diberi nama Kementerian Perumahan dan Kemajuan Perkampungan. Saya tidak hendak dalam kesempatan ini menceritakan segala rahsia Kementerian saya, sebab saya patuh kepada undang-undang, cuma apa yang saya ingin sentuh di sini ialah mengenai peruntukan yang diberi kepada Kementerian kami dahulu itu sebanyak \$19 juta dalam Rancangan Malaysia Ketiga. Apa yang saya lihat, walaupun sebelum saya menjadi Setiausaha Parlimen di Kementerian itu,

ialah wang peruntukan yang \$4 juta satu tahun ini sebenarnya kebanyakannya telah dihabiskan oleh penghantaran peruntukan-peruntukan kepada 465 buah kampung-kampung baru Tionghua di seluruh negara. Saya tidak hendak menyalahkan Kementerian tetapi apakah wang peruntukan sebanyak ini boleh dijadikan sebagai political fund untuk saudara-saudara kita yang tinggal di kampung-kampung baru sahaja sebab kalau dikaji daripada banci penduduk 1970 kita dapati bahawa di seluruh negara kita mempunyai hampir-hampir 3,000 buah kampung-kampung tradisional dan kampung-kampung tradisional ini mempunyai kerumitan-kerumitan yang hebat sekali, perbekalan airnya, perbekalan elektrik, jalanraya dan sebagainya. Oleh sebab itu, pada pandangan saya waktu itu, Kementerian ini sebenarnya bertujuan untuk memperbaiki juga kampung-kampung tradisional Melayu, tetapi nampaknya walaupun Kementerian itu diubah namanya, nampaknya peruntukan sebahagian besar daripadanya telah dihantar kepada kawasan-kawasan yang saya sebutkan tadi dan ada juga sedikit-sedikit, barangkali 1/8 ataupun 1/12 daripadanya hanya dihantar kepada kawasan-kawasan kampung-kampung tradisional di dalam negeri-negeri yang paling kurang 4 buah negeri yang kebetulannya negeri itu negeri yang ramai penduduknya terdiri daripada kalangan kaum bumiputra. Daripada pandangan saya, saya meminta dan menyeru bahawa Kementerian ini haruslah memainkan peranan yang berfungsi sekali bagi membantu kedudukan kampung-kampung tradisional di seluruh negara hasil daripada ketiadaanya sebuah Kementerian yang dahulunya disebut Kementerian Pembangunan Negara dan Luar Bandar untuk menyelenggarakan urusan-urusan pembangunan di kawasan-kawasan seperti Baling, Kuala Krai dan lain-lain.

Tuan Speaker, pendapat atau cadangan saya yang Keempat ialah bagi Kerajaan untuk bertindak tegas serta menyusun semula kawasan-kawasan setinggian yang ada di seluruh tanahair, misalnya, di Wilayah Persekutuan atau di kawasan Kuala Lumpur. Katakan, di Kampung Pandan sahaja saya lihat dan kebetulannya sewaktu itu saya tinggal menyewa rumah di sana, didapati bahawa kampung itu tidak mendapat banyak kemudahan, lebih-lebih lagi saya rasa di situ tidak ada api-listrik, air—sebuah paip digunakan oleh 50 buah rumah misalnya. Ini pada pandangan saya tidak menggambarkan

dan tidak menzahirkan bahawa Malaysia ini serupa dengan sebuah negara yang digambarkan di dalam impian sahabat saya dari Ulu Trengganu tadi, tidak sama dengan apa yang digambarkan oleh sahabat saya itu yang mengatakan bahawa selepas daripada penjajah dahulu maka sekarang negeri kita ini bolehlah dikatakan sebagai intan-berlian di antara negeri-negeri yang ada di dunia. Saya rasa tidaklah sampai Malaysia ini menjadi sebuah intan-berlian dan bintang yang bercahaya di angkasaraya untuk diperbandingkan dengan negeri-negeri lain.

Oleh itu, Tuan Yang di-Pertua, diminta Kerajaan menyegerakan menyelesaikan, menyusun pentadbiran kawasan setinggat-setinggat, kampung-kampung di kawasan-kawasan yang ada ini serta pula menyelesaikan persoalan tanah haram di seluruh negeri-negeri.

Kita dapat tahu bahawa setiap kali Parlimen ini bersidang kita dengar dan kita dapati banyak pendapat-pendapat yang dikemukakan oleh Yang Berhormat Ahli-ahli Parlimen mengenai kedudukan tanah-tanah haram atau setinggat-setinggat di seluruh negara dan pihak Kementerian Tanah dahulunya telah cuba menzahirkan atau mewujudkan sebuah Task Force untuk menyelesaikan masalah ini, maka ini kita berharap supaya kedudukan tanah-tanah haram dan juga setinggat-setinggat di negara ini dapat diselesaikan oleh pihak Kerajaan dengan segera demi untuk menjaga imej negara ini supaya pada suatu hari nanti apakala pelawat-pelawat luar negeri sewaktu datang bersidang, World Bank, Bank Islam dan sebagainya dapat melihat bahawa Malaysia ini ialah sebuah negara yang betul-betul maju yang per kapitanya sebagaimana yang diagung-agungkan dan di-suara-suarkan oleh saudara-saudara Menteri yang ke Kelantan dan sebagainya baru-baru ini, betul-betul per kapitanya itu bukan purata per kapita.

Memanglah dalam ekonomi per kapita sebenarnya dibahagi dengan jumlah rakyat yang ada, pendapatan rakyat dicampurnya semua sekali dan dibahagikan dengan jumlah rakyat yang ada, maka dapatlah per kapita sekian-sekian, pada hal di setengah-setengah tempat dalam satu-satu kawasan Kelantan, Trengganu, Kedah dan sebagainya ada tempat-tempat bahawa pendapatan rakyat itu cuma \$24 sebulan atau \$20 sebulan dan kalau begitu, kayalah rakyat semuanya, tidaklah mustahil kelaparan ber-

laku di Baling yang menyebabkan demonstrasi besar-besaran yang tidak pernah "di-Magerankan" dan tidak pernah diundang-undang daruratkan seperti mana yang pernah dilakukan di negeri Kelantan.

Tuan Yang di-Pertua, cadangan saya yang kelima ialah masalah yang mengenai "basic infrastructure", yakni mengenai jalanraya-jalanraya. Saya rasa jalan-jalan besar yang menghubungkan satu kawasan wilayah dengan suatu daerah yang lain di mana pusat wilayah itu berada maka perlu disegerakan. Ini ialah berhubung rapat dengan persoalan "basic infrastructure" yang saya sebutkan pada pendapat saya di nombor 2, 3, dan 4 tadi. Ini saya rasa untuk melahirkan satu suasana industri di kawasan-kawasan pedalaman yang berhampiran dengan wilayah-wilayah atau pusat pembangunan. Ini perlu dipercepatkan oleh Kerajaan dan ini jika dapat saya maksudkan dan dapat saya sebutkan supaya dapat dimasukkan di bawah Kementerian Kemajuan Perkampungan supaya Kementerian ini menjadi sebuah Kementerian yang betul-betul "functional" dan tidak sahaja sebagaimana yang disebutkan oleh Ahli Yang Berhormat dari Kepong tadi juga meminta supaya Kementerian ini menghantar lebih banyak wang ke Kampung-kampung Baru yang didiami oleh orang Tionghua, tidak sahaja pada Kampung-kampung Baru yang didiami oleh saudara-saudara kita orang Tionghua, tetapi juga sebahagian besarnya mestilah dihantar ke kawasan-kawasan yang saya sebutkan tadi.

Tuan Yang di-Pertua, untuk negeri Kelantan khususnya, janji-janji pembangunan terlampau banyak disuarakan baru-baru ini oleh para Menteri yang datang kebetulannya dengan urusan Kerajaan, membuka masjid-masjid yang telah dibuka sebagaimana yang saya sebutkan tadi, membuka klinik-klinik yang telahpun dibuka dan dirasmikan sekolah-sekolah yang telahpun dirasmikan kerana memenuhi Jadual Urusan Seri Paduka. Jadi, satu perkara yang ingin ditekankan dalam Dewan yang mulia ini ialah mungkin ramai Ahli-ahli Yang terhormat lain daripada negeri-negeri lain akan iri hati kalau disebut bahawa peruntukan di bawah Rancangan Malaysia Ketiga (RMK) yang diperuntukkan ke negeri Kelantan sebanyak \$1.08 billion ataupun kira-kira \$1,000 juta. Kita tidak mengetahui berapakah jumlahnya yang telah habis dibelanjakan selepas daripada 2½ tahun yang lampau sewaktu kita

adalah orang-orang China, sebanyak 266 dari mereka adalah orang-orang India dan baki 43 orang dari kaum-kaum lain. Mengikut perpecahan peratus, sebanyak 75% dari pelajar-pelajar yang berjaya masuk ke universiti adalah orang-orang Melayu dan baki sebanyak 25% adalah orang-orang bukan Melayu.

Saya menganggar bahawa lebih kurang 20,000 pelajar-pelajar bukan Melayu yang layak untuk dipilih masuk ke universiti-universiti telah mendapati bahawa pintu ke arah pelajaran universiti di Malaysia telah tutup kepada mereka.

Saya dan parti saya percaya tidak sesiapa-pun yang menentang peluang-peluang tambahan untuk pelajaran tinggi yang diberikan kepada pelajar-pelajar Melayu untuk membolehkan mereka menikmati hasil pelajaran tinggi tetapi ini bukanlah hendak dilaksanakan dengan tidak menghiraukan janji yang dibuat oleh Kerajaan bahawa "tiada sesiapa dalam masyarakat Malaysia yang harus mengalami atau merasa kehilangan atau penafian (deprivation) hak-hak, pendapatan, pekerjaan atau peluangnya". Dalam perkara ini, pelajar-pelajar bukan Melayu dan ibubapa-ibubapa mereka rasa dan mengalami (feel and experience) rasa kehilangan dan penafian (loss or deprivation) yang teruk tentang peluang untuk pelajaran tinggi di Malaysia.

Peluang-peluang untuk pelajaran tinggi akan susut lagi dalam masa dua tahun. Ini disebabkan sehingga tahun 1980, pelajar-pelajar Malaysia yang dinafikan tempat di universiti-universiti tempatan masih boleh pergi ke luar negeri seperti England, Australia, New Zealand, Canada dan India untuk melanjutkan pelajaran mereka jika mereka dan ibubapa mereka dapat mengumpul wang untuk membiayai pelajaran mereka.

Tetapi selepas tahun 1980 di mana peperiksaan MCE akan dimansuhkan dengan penuhnya dan digantikan sepenuhnya oleh peperiksaan SPM yang menggunakan Bahasa Malaysia sebagai bahasa pengantar yang sepenuhnya, pelajar-pelajar Malaysia akan mengalami kesukaran untuk memasuki ke universiti-universiti dan kolej-kolej Komanwel kerana penguasaan (command) bahasa Inggeris mereka tidak akan mencukupi untuk melayakkan mereka mendapat kemasukan automatik seperti berlaku sekarang.

Penukaran dari peperiksaan MCE ke peperiksaan SPM akan mengakibatkan kekurangan yang dahsyat dalam bilangan pelajar-pelajar yang boleh pergi ke luar negeri untuk melanjutkan pelajaran mereka.

Tuan Yang di-Pertua, adalah dikatakan bahawa satu generasi merintis jalan untuk membolehkan generasi akan datang berjalan (one generation opens up the road for the next generation to travel). Tetapi di Malaysia, malangnya satu generasi sedang menutup jalan peluang pelajaran supaya generasi akan datang tidak akan dapat berjalan! Ini menyebabkan kita berundur ke belakang dan bukan maju ke hadapan.

Penutupan peluang-peluang untuk rakyat Malaysia adalah bertentangan dengan seruan dalam Titah Ucapan di mana Baginda telah bertitah bahawa rakyat hendaklah lebih enlightened dan bersedia bekerja kuat dan bersedia mempelajari kemahiran saintifik dan teknologi. Dan ada terkandung dalam Titah Ucapan: Keteguhan negara pada keseluruhannya beragantung kepada adanya tenaga rakyat yang berpelajaran, pengurusan yang bijak dan jujur dan rakyat yang dilengkapi dengan kemahiran saintifik dan teknologi di semua peringkat baik di sektor awam atau di sektor swasta.

Dalam pada ini, saya menyeru Yang Berhormat Menteri Pelajaran, untuk mengambil langkah-langkah segera untuk menentukan bahawa jalan ke arah pelajaran tinggi yang sekarang terbuka kepada pelajar-pelajar Malaysia tidak ditutup dalam masa dua tahun lagi tatkala penukaran dari peperiksaan MCE ke peperiksaan SPM siap dalam tahun 1980.

Saya tidak mencadang bahawa shape penukaran dari peperiksaan MCE ke peperiksaan SPM hendaklah ditangguhkan kerana ini adalah jelas sudah terlambat. Tetapi untuk memastikan pelajar-pelajar Malaysia khususnya pelajar-pelajar bukan Melayu tidak akan, selepas tahun 1980 mendapati pintu ke arah pelajaran tinggi telah tertutup, baik di dalam negeri akibat dasar Kerajaan atau di luar negeri kerana penguasaan bahasa Inggeris yang tidak cukup. Kementerian Pelajaran hendaklah memperkenalkan sukukata bahasa Inggeris khas yang di "upgraded" supaya menentukan pelajar-pelajar yang lulus peperiksaan SPM dalam tahun 1980 dan selepas itu akan terus menguasai taraf bahasa Inggeris yang cukup untuk membolehkan mereka

dapat masuk secara automatik ke universiti-universiti dan kolej-kolej Komanwel.

Peluang untuk berpelajaran tinggi di luar negeri kian menjadi lebih tersekat dan terhad kerana tempat yang diberikan kepada pelajar-pelajar dari luar negeri kini kian dikurangkan dan juga kos hidup sedang meningkat tetapi Kerajaan Malaysia tidak boleh menyekat secara arbitrary peluang-peluang pelajaran ini dengan membenarkan taraf bahasa Inggeris menurun sehingga pelajar-pelajar Malaysia mulai tahun 1980 tidak dapat masuk ke universiti-universiti dan kolej-kolej Komanwel secara langsung.

Satu lagi jalan yang sedang ditutup untuk rakyat Malaysia yang muda ialah penutupan tidak lama lagi Maktab Taylor (Taylor's College). Maktab ini menyediakan pelajar-pelajar Malaysia untuk mengambil peperiksaan matrikulasi Australia supaya mereka dapat masuk ke dalam universiti-universiti Australia.

Sejak ditubuhkan maktab ini pada tahun 1969, seramai 1,849 pelajar-pelajar Malaysia telah mendapat tempat di universiti-universiti Australia melalui peperiksaan matrikulasi yang disediakan oleh Maktab Taylor. Juga sebilangan yang substantial telah disediakan untuk masuk ke universiti-universiti Komanwel seperti United Kingdom, New Zealand, Canada dan lain-lain negeri.

Bilangan pelajar-pelajar dari Maktab Taylor yang telah lulus peperiksaan matrikulasi Victorian dan diterima masuk ke universiti-universiti Australia adalah seperti berikut:

1969 ...	...	...	...	26
1970 ...	...	...	...	48
1971 ...	...	...	...	63
1972 ...	...	...	...	78
1973 ...	...	...	...	217
1974 ...	...	...	...	360
1975 ...	...	...	...	383
1976 ...	...	...	...	324
1977 ...	...	...	...	350

Angka-angka ini tidak termasuk pelajar-pelajar yang telah pergi ke United Kingdom atau New Zealand atau lain negara-negara Komanwel untuk melanjutkan pelajaran.

Pihak berkuasa Taylor's College telah secara umum mengisytiharkan bahawa tahun ini merupakan tahun akhir bagi operasi

maktab tersebut. Jika sekiranya Maktab Taylor ditutup, ini akan bermakna satu lagi jalan untuk peluang pelajaran tinggi akan tertutup untuk pelajar-pelajar Malaysia.

Perkara ini hendaklah menarik perhatian pihak pelajaran dan juga Kementerian Pelajaran dan Kerajaan hendaklah menimbang-nungkan cara-cara dengan mana Maktab Taylor dapat melanjutkan operasinya dan menyumbangkan terhadap pemberian peluang pelajaran tinggi kepada pelajar-pelajar Malaysia. Dalam hal ini, adalah tidak boleh dinafikan bahawa Maktab Taylor telah membuat sumbangan yang begitu banyak terhadap penyediaan peluang-peluang pelajaran tinggi kepada pelajar-pelajar Malaysia.

Saya difahamkan bahawa pihak Maktab Taylor bersedia melanjutkan operasinya sekurang-kurangnya setahun lagi. Tetapi masalahnya ialah Syarikat Kerjasama Polis telah membeli bangunan Taylor's College. Saya menyeru Yang Berhormat Menteri Pelajaran untuk menyiasat perkara ini supaya dapat menentukan jalan-jalan ke arah peluang pelajaran tinggi tidak ditutup.

Adalah tidak mencukupi bagi Kerajaan Barisan Nasional untuk mengambil langkah-langkah segera untuk memastikan bahawa jalan ke arah peluang-peluang pelajaran tinggi tidak ditutup tetapi juga Kerajaan hendaklah merintis (open up) jalan-jalan baru untuk memberikan rakyat kita peluang untuk pelajaran tinggi.

Parti DAP mencadangkan dua jalan dengan mana Kerajaan boleh merintis jalan-jalan baru ke arah pelajaran tinggi untuk pelajar-pelajar Malaysia. Satu jalan ialah untuk mengembangkan peluang pelajaran tinggi tempatan untuk pelajar-pelajar bukan Melayu dengan tidak menyekat tempat-tempat untuk pelajaran tinggi bagi pelajar-pelajar Melayu. Tahun lalu, jumlah bilangan pelajar-pelajar bukan Melayu yang diambil masuk ke dalam lima-lima universiti tempatan ialah sebanyak 1,496. Angka-angka ini hendaklah dilipatgandakan sekurang-kurangnya tiga kali bagi tahun akademik 1978-1979 yang telah mula dengan siaran keputusan peperiksaan STP dan HSC.

Jalan yang kedua ialah untuk merintis jalan-jalan baru untuk memberikan peluang pelajaran tinggi dengan membenarkan penubuhan universiti-universiti dan kolej-kolej persendirian. Pada masa sekarang terdapat

suatu permohonan untuk menubuhkan Universiti Merdeka dan saya tidak nampak mengapa Universiti Merdeka tidak patut ditubuhkan di Malaysia. Projek Universiti Merdeka sebenarnya merupakan contoh yang paling baik bagi cogan kata "berdikari" iaitu berdiri atas kaki sendiri?—cogan kata Yang Berhormat Menteri-menteri dan pemimpin-pemimpin Kerajaan Barisan Nasional sentiasa meminta rakyat mengambil ingatan bahawa rakyat tidaklah boleh mengharapkan Kerajaan membuat kesemua.

Malah, Kerajaan hendaklah mengurniakan proponent-proponent Universiti Merdeka kerana sumbangan mereka terhadap kemajuan pelajaran dan pembangunan negara dan juga berikan mereka segala bantuan dan nasihat yang perlu. Ini ialah kerana pelaburan manusia (human investment) merupakan pelaburan yang paling penting sekali.

Saya telah keciwa apabila mendengar ucapan Ahli Yang Berhormat dari Teluk Anson yang menyokong usul ini apabila beliau berucap dan menyentuh mengenai masalah-masalah peluang-peluang universiti-universiti dan pelajaran universiti, beliau tidak sebut perkara Universiti Merdeka dan juga daripada lain-lain Ahli. Baru-baru ini saya dengar satu ucapan Ahli dari Kuala Krai yang mengeluarkan fikiran tentang Universiti Merdeka. Saya fikir semua ini fikiran yang sempit dan tidak selaras dengan satu masyarakat, satu masa depan yang berdasarkan multi-racial Malaysia dan apa yang sangat sedih ialah nampaknya pandangan-pandangan Ahli-ahli daripada parti PAS tidak berbeza pun daripada pandangan-pandangan Ahli-ahli baikpun dalam MCA, UMNO, Gerakan atau lain-lain parti dalam Barisan Nasional.

Saya tidak nampak mengapa orang-orang Malaysia yang berfikiran adil akan menentang atau membangkang penubuhan Universiti Merdeka yang dicadangkan itu kerana penubuhan Universiti Merdeka adalah sejajar dengan jaminan yang terkandung dalam Fasal 152 Perlembagaan kita yang menjamin kegunaan bebas bahasa-bahasa lain termasuk kegunaannya sebagai bahasa pengantar di semua peringkat pelajaran Universiti Merdeka telah dicadangkan untuk mengembangkan peluang-peluang pelajaran bagi rakyat Malaysia yang muda dan bukan bertujuan untuk menafikan atau merampas peluang pelajaran mana-mana sesiapa orang.

Sesiapa yang ingin melihat peluang-peluang pelajaran yang lebih di Malaysia hendaklah menyokong projek Universiti Merdeka yang dicadangkan itu. Dan cuma sesiapa yang ingin melihat kesusutan peluang pelajaran tinggi di Malaysia akan menentang projek ini.

Tuan Yang di-Pertua, saya tidak berhajat bercakap banyak tentang projek Universiti Merdeka kerana saya ada satu usul dalam mesyuarat ini meminta Dewan untuk menyokong projek Universiti Merdeka.

Saya ingin menyeru supaya pemimpin-pemimpin politik khususnya mereka dari UMNO dalam Barisan Nasional, sekarang termasuk PAS baikpun MCA atau Gerakan, untuk mengkaji masalah peluang pelajaran tinggi di Malaysia dari kacamata Malaysian. Tidak sesiapa pun yang harus memandang masalah ini dari kacamata bahawa hendaklah diadakan lebih lagi tempat universiti untuk orang-orang China dan kurangkan tempat di universiti untuk orang-orang India dan Melayu; ataupun perkara ini tidak boleh dipandang dari kacamata bahawa hendaklah diadakan lebih lagi tempat untuk pelajar-pelajar Melayu dan tempat untuk pelajar-pelajar China dan India dikurangkan. Masalah itu hendaklah dipandang dari kacamata Malaysian iaitu orang-orang Melayu adalah mundur jika dipandang dari segi pelajaran jika dibandingkan dengan kaum-kaum lain dan oleh demikian mereka hendaklah menerima segala bantuan dari Kerajaan dan di samping itu juga tempat-tempat untuk pelajaran tinggi bagi kaum-kaum lain hendaklah dikembangkan secara adil dan patut.

Objektif nasional tidak bolehlah menjadi satu approach negatif untuk menekan mana-mana kaum kerana jika ini dilakukan ini akan bermakna kemajuan negara akan terjejas. Objektif nasional hendaklah mengambil satu sikap positif dengan menentukan semua kaum mengambil bahagian yang penuh dalam kemajuan supaya memberi galakan atau impetus kepada pembangunan dan kemajuan negara.

Tuan Yang di-Pertua, baru-baru ini apabila Yang Amat Berhormat Perdana Menteri kita berada di Australia beliau telah meminta Perdana Menteri Australia, Encik Malcolm Fraser, supaya jangan benarkan pelajar-pelajar Malaysia tinggal di Australia selepas tamatnya pengajian mereka. Yang

Amat Berhormat Perdana Menteri hendaklah sedar bahawa perkara pelajar-pelajar kita di Australia yang tidak mahu kembali ke Malaysia selepas "graduation" bukan merupakan satu jenis brain-drain yang menimpa Malaysia. Jenis brain-drain yang lain ialah immigresen secara besar-besaran para profesional Malaysia ke luar negeri yang telah bermula dalam awal tahun tujuh puluhan dan kini telah meningkat ke peringkat "flood tide". Ini bermakna.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat boleh sambung besok.

Tuan Lim Kit Siang: Terima kasih.

Tuan Yang di-Pertua: Dewan ditangguhkan hingga jam 2.30 petang hari esok, 24hb Mac, 1978.

Dewan ditangguhkan pada pukul 6.30 petang.